לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', י"ב בכסלו תשמ"ח, 3 בדצמבר 1987 / שנה מ"ח מס' 13511 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

ערפאת: גיוס במחנות הפלסטינים

אבו־דאבי. — על גיוס כללי הוכרז במחנות הפלסטינים בלבנון מתוך כוננות לפעולת תגמול ישראלית, בתגובה על מבצע הגלשנים מהשבוע שעבר — זאת אמר מנהיג אש"ף יאסר ערפאת. בראיון שהעניק ליומון „אל איתיחאד" המופיע באיחוד הנסיכויות הערביות אמר ערפאת: „האוייב הציוני גייס את כוחותיו הימיים, האוויריים והיבשתיים, כדי לבצע פעולת תגמול על העמדות הפלסטיניות" בלבנון.

בתגובה ראשונה על פעולת ההתאבדות של איש ארגונו של ג'יבריל שגרמה למותם של 6 חיילים ולפציעתם של 7 חיילים ישראליים נוספים, אמר ערפאת: „אף שירות בטחון, אף מכ"ם, לא יוכל להכשיל פעולה של פאריון שהחליט להקריב את חייו למען הגנת עמו וארצו". (ע"צ)

מרכז „העבודה" יבחר במועמד המפלגה ליו"ר הסוכנות

גור פרש — מאבק קשה צפוי היום בין דיניץ לזווילי

פרישת גור – במחאה על תמיכת האמריקנים בדיניץ ● במחנה גור החליטו כי יש לתמוך בזווילי – „הן בשל היותו מועמד אותנטי והן בגלל פסילת גור ע"י האמריקנים" ● בליכוד ממתינים לתוצאות ב„עבודה" – לפי שעה נשאר פת המועמד

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

ההתמודדות במפלגת העבודה על תפקיד יו"ר הסוכנות היהודית וההנהלה הציונית קיבלה אמש תפנית דרמטית, כאשר ח"כ מוטה גור הודיע בתוכנית „מבט" על פרישתו מהמירוץ, שיתקיים היום

(המשך בעמוד 2)

שמחה דיניץ

נסים זווילי

תגובות על המסקנות

„אסור להניח לנושא לרדת מסדר־היום"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„אירוע ליל הגלשנים אסור שיירד מסדר היום של צה"ל ויש להמשיך ולטפל בו לעומק ברגישות עצומה. בנושא הזה אסור לקחת סיכונים. הפיקוד העליון חייב לדעת שאחריות זה לא רק כיבודים וצילומים — זה מחייב מאוד" במילים אלה הגיב אמש קצין בכיר בצה"ל על מסקנות תחקיר הרמטכ"ל באירוע.

בהתייחסו למסקנות האישיות אמר כי לדעתו מדובר בחצי טיפול וזה דבר המאפיין את צה"ל ומתמשך מאז מלחמת לבנון, שגם בה לא הוסקו מסקנות אישיות לגבי מפקדים בכירים. „ההתייחסות לש.ג. זו בריחה גרועה. צה"ל יודע שאין חיילים רעים יש רק מפקדים רעים." הקצין הבכיר אמר כי צה"ל זקוק לשינוי בגישה ובתפיסה בכל הקשור במלחמה במחבלים ובביטחון השוטף.

ללמוד התורה מחדש

„כשמכים אותנו אנו מתחקרים ומייומים ובינתיים המחבלים משיגים אותנו בתיחכום. המחבלים מנהלים נגדנו מלחמה שצה"ל לא ערוך נגדה. צריך לבחון מחדש, החל מרמת השירונות דרך קורס המ"כים והקצינים ועד להשתלמויות ברמות הבכירות, את הכנה וההכשרה למשימת הביטחון השוטף. צריך לפתח תורה ולהטמיע את

(המשך בעמוד 4)

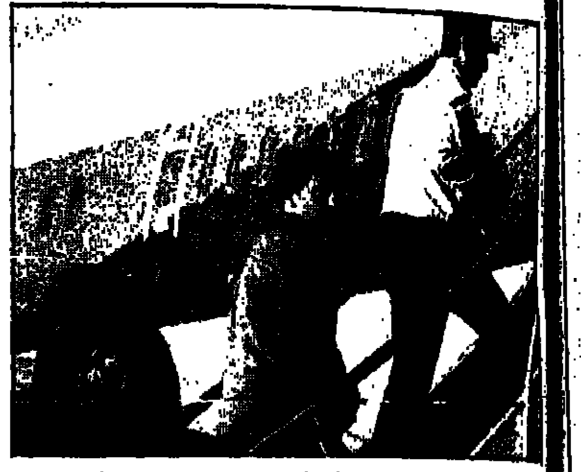
...נקש (שני מימין) מועלה למטוס בנתב"ג. (צילום: אי.פי)

„כך" מאיימת על צרפת אם תיפול שערה מראשו של נקש

ירושלים. — הליגה להגנה היהודית, איימה אמש בפעולות תגמול נגד נציגויות צרפת, „אם תיפול שערה אחת מראשו של ויליאם נקש" שהוסגר אמש על ידי ישראל לצרפת. בשיחת טלפון לסוכנות הידיעות הצרפתית, אמר ח"כ הרב מאיר כהנא „אנו נראה את ממשלת צרפת כאחראית לבטחונו של ויליאם נקש ודמם של דיפלומטים צרפתיים יזרום בתל אביב, אם יאונה לו רע". (ע"צ)

...וכלא בתא מבודד בצרפת ● עמ' 19

הרב המשתמט – מועמדו של הראשון לציון – לא נבחר לביה"ד העליון ● עמוד 19

...מצרים פעלה כיאות בעניין התקרית ● עמ' 3

...משרת עיסקת הנשק עם ישראל ● עמ' 4

המלצות תחקיר „ליל הגלשנים": מח"ט הנח"ל יועבר מתפקידו, הקמב"צ והש"ג יועמדו לדין

בתום שורה של תחקירים קבע עוד הרמטכ"ל כי ימונה קצין בדרגת אלוף לבדיקת „נורמות ההתנהגות של החיילים נוכח פעולת אוייב" ● על המח"ט נאמר כי הוא קצין בעל עבר קרבי עשיר והוא מועבר מתפקידו מתוקף אחריותו הפיקודית הכוללת ● קצין המבצעים יסיים שרותו בצה"ל וייפתחו נגדו הליכים „בשל שיקול דעת מוטעה" ● הש.ג. יואשם בנטישת משמרתו ● היום ייערך דיון בסיכום התחקירים בלשכת שר־הבטחון וההשלכות על צה"ל ● הרמטכ"ל שב והביע אמון ביכולתה של חטיבת הנח"ל להתמודד בהצלחה עם כל המשימות

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מפקד חטיבת הנח"ל, אלוף משנה י. יועבר מתפקידו וישובץ בין לתפקיד אחר בצה"ל. קצין המבצעים של החטיבה, סרן עופר, יסיים את שירותו בצה"ל ויועמד לדין. חש"ג במחנה הנח"ל ב„גיבור", יועמד אף הוא לדין, בעקבות בדיקת התנהגותו בשעת הפיגוע במחנה לפני כשבוע. המלצות אלה ונוספות, התקבלו אמש בסיומה של שורת תחקירים שנערכו בכל הדרגים בצה"ל מאז ליל הגלשנים ביום רביעי שעבר, בו נהרגו 6 חיילים ועוד שבעה נפצעו.

היום אחר הצהריים יתקיים תחקיר סופי בראשות שר הבטחון יצחק רבין. בעקבות התחקירים הורה הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון על שורת לקחים ומסקנות אשר יש להסיק וליישם, בעקבות האירוע, בכל יחידות צה"ל. נמסר כי חלק מהלקחים כבר יושמו והחלק האחר נמצא בתהליך של יישום.

בודק בדרגת אלוף

הרמטכ"ל החליט למנות קצין בכיר בדרגת אלוף כדי לבחון את התנהגותם של חלק מהמפקדים וחיילי הנח"ל על פי הנורמות של הפעולה נוכח פני האוייב, כפי שבאו לידי ביטוי בליל הגלשנים. האלוף יגיש מסקנותיו לרמטכ"ל, במסגרת של מסקנות אישיות נגד מעורבים נוספים באירוע.

לצעדים שהורה הרמטכ"ל לנקוט נגד המעורבים באירוע, ניתנו

(המשך בעמוד 4)

סדקים בהבנה בין שר־הבטחון לשר־האוצר

רבין תובע תוספת לתקציב הבטחון האוצר: הפרה של ההסכם על ה„לביא"

מערכת הבטחון תובעת פיצוי על כספי הסיוע הנוספים שהופנו לקניות בישראל בטענה כי תשלום המע"מ לאוצר שוחק את ערכם ● עוד דורש משרד הבטחון פיצוי על ירידת ערך הדולר ● באוצר אומרים: לא בא בחשבון

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

„הפסקת האש התקציבית", בין משרד האוצר למשרד הביטחון עומדת בפני משבר, בעקבות פניה לתוספת תקציבית, אשר העלה אתמול שר־הביטחון, יצחק רבין, בפגישה עם שר־האוצר משה נסים. פקידים באוצר מתייחסים בחומרה לבקשה זו וטוענים שהדבר מהווה הפרה של ההסכם שהושג בין נסים לרבין, לפני ההחלטה לבטל את פרוייקט ה„לביא". רבין דורש ממשרד האוצר פיצוי עבור השחיקה בערך השקלי של תקציב הביטחון במטבע חוץ, הדבר נובע מירידת ערך הדולר.

(המשך בעמוד 4)

...ב על כהונת היו"ר

...התמודדות על ראשות הסוכנות, בעקבות פרישת דולצין, היא ...ההתמודדויות המעניינות שידענו באחרונה. פרישתו של ...ציינה סיומו של שלב בהסתדרות הציונית. לוינסקי היה ...עסקן מסור, אך הוא השתייך לקבוצה ותיקה, שסימלה את ...ומדושנות־העונג שקרנו מהנהגת הסוכנות, ללא קשר ...ולמעמדה בציבור. עם פרישתו, נכנסו למירוץ שלושה ...ממפלגת העבודה, גור, דיניץ וזווילי. פרישתו של גור איננה ...לפוליטיקאי ותיק, הבין, שללא תמיכה בצמרת המפלגה ...ובמנהיגות התפוצות מאידך־גיסא אין לו סיכוי, וגור ...לו להרשות לעצמו כישלון.

...על מועמד „העבודה" לתפקיד היו"ר נותרו שניים, ...נסיונות שונות ורבדים שונים בחברה, והדבר הופך את ...ביניהם לבעלת משמעות. דיניץ הוא עסקן ודיפלומט ...את הזרם המרכזי במימסד מפלגת העבודה, הן בהשקפותיו ...ובאישיותו. הוא רב־ניסיון, אבל קשה להעלות מנבכי־הזיכרון ...הגה רעיון חדש או הנהיג מהלך בעל־משמעות בשנותיו ...כאיש פוליטי. בהיותו שגריר בארה"ב, הצליח אמנם ליצור ...טובים עם מנהיגות היהדות שם, אבל לא הטביע בה חותם ...בניגוד לרבין או אבן. המנהיגות בארה"ב מעוניינת בו ...היא מכירה אותו, ובטוחה, שישמור על האיזון העדין הקיים ...ולא יחולל בה כל שינוי. בניגוד לו, צמח זווילי מעולם, ...חיה צריך לחיות עמוד־השדרה של תנועת־העבודה, איש ...מן העלייה הגדולה מארצות־ערב, שיש משהו בדמותו ...שאינו מוכר במסדרונות הסוכנות ומוסדות המגבית. הוא ...את החברה הישראלית של היום באופן אמיתי ויותר ...עסקני הסוכנות ומנהיגיה, ומעל כל אלה — בעבודתו כראש ...להתיישבות, התגלה כאדם אמיץ, היודע מה הוא רוצה ...להילחם על השקפותיו בסגנון וברמה, שנשכחו מכבר על־ ...מנהיגים רבים ב„עבודה".

...מפלגת העבודה ידעה תמיד, בקוצר־ראות, להעדיף עסקנים ...על־פני כוחות אוטנטיים שצמחו בחברה הישראלית. יש ...שהפעם לא תחזור על שגיאה זו. נכון, שמאיימת על הקונגרס ...שבחירת זווילי תגרום לבחירת פת, עקב התנגדות מנהיגי ...האמריקנית, אך את המלחמה הזו צריך לנהל עד הסוף ...מפלגת העבודה באופן מאסיווי מאחורי זווילי, תהיה ...בלתי־מבוטלת – ואולי מכרעת – על החלטות ...הקונגרס.

תמונת־מצב / קרית־שמונה

לֵיל הָאֵימָה

לֵיל הָאֵימָה,
שֶׁיָּרַד עַל קִרְיַת־שְׁמוֹנָה,
לֹא הֵעִיר אוֹתִי מִשְּׁנָתִי
שֶׁהָלְכָה בְּלָאט שְׁבִי אַחֲרֵי חֲלוֹמִי
הַמְבַקֵּשׁ לְהָפִיג אֶת עֲיֵפוּת יוֹמִי
בִּלְחִישׁוּת אַהֲבָה חוֹלֶמֶת
נוֹטֶפֶת אַגְלֵי הַזָּיָה מְלַטֶּפֶת.

לֵיל הָאֵימָה,
שֶׁיָּרַד עַל קִרְיַת שְׁמוֹנָה,
לֹא הֵעִיר אוֹתִי מִשְּׁנָתִי
שֶׁנָּשְׂאָה אוֹתִי לְמַחֲזוֹת נִכְסָפִים.
בְּנֹסֶק הַמְּסוֹקִים מֵעַל גַּגִּי
בְּשֶׁרֶק הַכַּדּוּרִים בִּקְצֵה רְחוֹבִי
חָלַמְתִּי עוֹד חֲלוֹם
וּפוֹתֵר אֵין אוֹתוֹ –
עֵת נִקְבֵי עֵינַיִם חֲלוּלִים
כְּבָר פּוֹשְׂטִים כַּפּוֹת מַבָּט מְפַשְּׁקוֹת
לוֹחֲשִׁים לַחִישׁוּת אַהֲבָה חוֹלֶמֶת
נֶאֱסֶפֶת אֶל בֵּית עוֹלָמָה.

איתן קלינסקי

אזמל / מלחמת־שוא

הוד נחיתותה — האמת

דבריו של יצחק רבין על מלחמת לבנון („היא לא הביאה כהוא זה לחיסולה של תשתית המחבלים") פתחו, פעם נוספת, את הפצע אשר לעולם לא יתאחה. הם חשפו את שקריותה, את אווילותה, את רשלנותה הפושעת. הם הפכו אותה ממלחמת־שולל למלחמת־שוא. עכשיו אני מעז לומר מה שלא העזתי לומר עד זה לא כבר: דמם של הרוגיה היה דם הפקר.

בלבנון שורצים כיום מחבלים רבים יותר מכפי שהיו בה עם המלחמה. המוטיבציה שלהם התחזקה. הצלחותיהם גדלות. הם עומדים כיום מול ישראל שסועה, מפולגת, מתפתלת וכואבת. מפעם לפעם הם מאותתים לנו על יכולתם לתפוס את השור באשכיו. בעודנו מגינים על קרניו. הם למדו להבחין בקיומה של נקודה רגישה מאין כמוה —

רבין: עדיין יש תשתית

האמת, כמו גם מי שהפכו לבשר תותחיה, הייתה אמצעי להגשמת מטרה בלתי אפשרית ומיותרת.

כחלוף חמש שנים וחצי ממלחמת שלום הגליל היא הולכת ונחשפת כקריאת תגר של המבקשים לחבוק־כל כנגד מה שהיה נדמה להם כהססנות השמאל ורכרוכיותו; כהסתערות של מדינה שלמה על שדה מוקשים פעילים.

באמת; הם נוכחו לדעת, שמדינה המשקרת לעצמה והופכת את השקר סדום לחפור בו, מערערת את בסיס קיומה.

דבריו של שר הבטחון מורידים את האמת, את האמונה ואת האמונה, קומה אחת נוספת מתחת לקו האדום. לא הייתה עוד מלחמת שוא כמלחמת לבנון הארורה.

אברהם שוה...

המועצה העולמית של מפ"ם
האוטובוס לגבעת־חביבה למועצה
ייצא ביום חמישי 3.12.87 בשעה 8.30 מבית הקיבוץ הארצי
לפרטים נוספים ניתן להתקשר למרכז מפ"ם טל' 266244

על המשמר

בשטח / אופקים שובתת

מול מימסד אטום

עיירה בדרום, יום שלישי בצהריים. סימה קביסה, בת 45, עולה אל הבימה ומנופפת בתמונה גדולה. בצילום: בנה, יהודה, מקבל תעודת חייל מצטיין מן הנשיא נבון. עכשיו יהודה מובטל. כך גם ארבעת אחיו הבוגרים. חמישה אחים נוספים — עוד לומדים. ב־12 בצהריים, כל יום, אומרת סימי, היא מעירה אותם, שלא יישנו כל היום. אחר כך היא נותנת להם סיגריות שלא יהיו עצבנים. חיי אשה.

ההשבתה וההפגנה אתמול באופקים היו אמורות להציג חזית מאוחדת של עיירה מתפוררת מול ממשלה אטומה. זה לא יצא בדיוק ככה. זו הייתה יותר חזית מיואשת של תושבים עצובים מול פרנסי עיר לא אהודים. ככה ייעשה למועצה מקומית אטומה, ששבעה מתוך 11 חבריה נוסעים יחדיו לצרפת לטכס חתימת ברית ערים תאומות, על חשבון המועצה, ומותירים אחריהם הרס ואנדרלמוסיה.

„אני מגיע מוועידת הנגב", פתח בחגיגיות ראש המועצה, יחיאל בן־טוב, את נאומו. „זה לא מעניין אותנו" זעקו התושבים. גם לנציג ההסתדרות, גדעון בן־ישראל, התפקששו הכוונות הטובות. הוא חזר על השגיאה של בן־טוב, ופתח את נאומו ברפליקה המקורית: „בוועדה המרכזת של ההסתדרות קיימנו ישיבה בנושא אופקים..."

„כולם באו מישיבות", אומרת אשה אחת בפתיעה תמימה. האחרים אגרסיביים יותר. הם פשוט לא נותנים לו לדבר. בן־ישראל רותח ומאדים. „אתה מזיק לאופקים בזה שאתה לא נותן לי לדבר" הוא צורח על מישהו. „שני הילדים שלי לא עובדים" צורחת לו אשה בחזרה, והוא משיב לה: „את אמא לילדים לא יפה שאת מתפרצת אני לא חייב לכם כלום". אחרי הקטע הזה הוא מורד אחר כבוד מן הבימה.

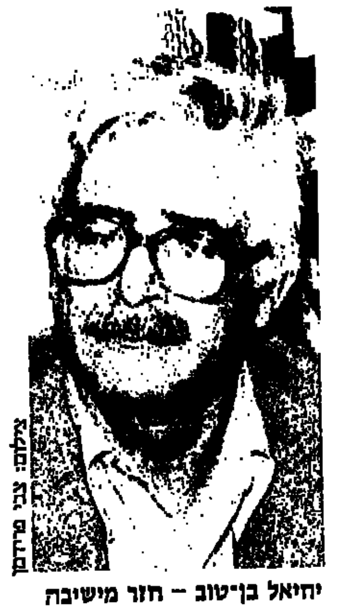
יחיאל בן־טוב — חזר מישיבה

ההשבתה הכללית של העיירה (מועצה, מוסדות חינוך, מפעלים וחנויות) הייתה אמורה להימשך שעתיים. עד השעה אחת בצהריים. אבל ברבע לאחת, כשהרוחות מתלהטות ולא בדיוק בכיוון הנכון לטעמם של ראשי העיירה, הם משחררים את כולם הביתה. „תראו", אומר פועל אחר, קשהיום. „משחררים אותנו רבע שעה קודם, כדי שנספיק לחזור בזמן למפעלים".

שלי יחימוביץ'

בין הכיסאות / אגד

איפה הנוחות, איפה

„סע באוטובוס והגיע בנוחות" פיזמתי לעצמי כשעליתי על האוטובוס המוביל לקרית שמונה. התמונה שנגלתה לפני לא התאימה למילות הפזמון. כל המושבים היו תפוסים ע"י חיילים שחזרו מחופשת השבת. ערמות חפצים חסמו את המעברים. בקושי רב פילסתי לעצמי ולבתי הקטנה (3) דרך וקיוויתי שאולי מישהו יקום. נראה לי הגיוני שחייל יקום בפני ילדה בת 3. כנראה לא תאמו מחשבותי את הלך המחשבות של החיילים הצעירים והם אף לא זיכו אותנו במבט. ישבו נינוחים ודעננים לאחר חופשת השבת שלווים ובטוחים בצידקתם. כאילו תוכנתו לכך שלא קמים בפני זקנים נשים וטף.

התיישבתי על הרצפה עם בתי הקטנה ואמרתי לעצמי: „עוד חוויה בחיים לא תזיק". טלטולי האוטובוס הכניסו אותי לתרדמה קלה. חלמתי והנה אני בארץ מצרים או תורכיה, נוסעת לכפרי הנידח הנמצא בחבל ארץ מפגר אי־שם בערבות הצחיחות. כשבתי התחילה להקיא נותקתי מהזיותי והרגשתי שהחוויה הופכת לסיוט.

מצאתי עצמי אוחזת בידי האחת את שקית הקיא, ביד שנייה מחזיקה בבתי שלא תפול, רגלי השמאלית נחה על הסל ושומרת שלא ייפול, ממולי ניבט קנה של עוזי שעלול היה כל רגע לפלוט ירייה. מעלי עמד נוסע שניצל את הצפיפות ונצמד אל ישבנה של חיילת. זו ניסתה להתחמק — אך לשווא. משמאלי הניח חייל מרושל רגלו על ברכה של נערה אלמונית שניסתה להימנע מהמגע הכפוי — אך, כאמור, הצפיפות לא בדיוק נתנה מרחב־תמרון.

וכך, בישראל 1987, מסיעים אזרחים. מובילים אותנו כבהמות ולא כבני אנוש ורוצים שנאמין שלנסוע באוטובוס משמעו לנסוע בנוחות.

השאלה היא, מה צריך לקרות כדי שחייל צ.ה.ל. יקום בפני זקנים נשים וטף? ומה עושה „אגד" על־מנת להוביל אנשים ברמה של מדינה מערבית מתוקנת ולא כמו במדינות העולם השלישי?

סימון סלמון

ציורמצב

ק. ווו

מסך אחרון / ג'יימס בולדווין

דובר היתמות השחורה

הסופר ג'יימס בולדווין שמת אתמול, היה נין ונכד לעבדים שחורים. הוא נולד בניו יורק לפני שישים־ושלוש שנים. אביו היה מטיף, דרשן כפייתי ובסופו של דבר, תולהרות. ג'יימי גדל בסלאמס השחורים של העיר המפחידה ביותר בעולם, והפך להיות אחד הסופרים החשובים של ארצות הברית באמצע המאה העשרים. מיטב יצירתו היה בספרים הלא־בדיוניים שכתב, כגון "NOTES OF NATIVE SON" (מעין המשך אידיאי לספרו הידוע של ריצ'ארד רייט, "NATIVE SON", שתורגם לעברית כ„בן כושים" וכן „בפעם הבאה — אש".

לספרות השחורה בארה"ב יש מסורת ורצף המתמשכים מאז תחילת המאה, מימי ג'יימס וולדון ג'ונסון, דרך ריצ'ארד רייט ולאחריו ג'יימס בולדווין, ועד לטוני מוריסון ואליס ווקר („הצבע ארגמן"). אך בשנות השישים הסוערות היה בולדווין יותר מכל דוברו של הדור החדש, המרדן וגאה

ג'ימס בולדווין המנוח: מבינה, לא על בסיס בת

ביותר, של הגזע השחור באמריקה. היה זה הוא שנתן את ההגדרות הפסיכולוגיות־חברתיות והתרבותיות לתחושת הניכור העמוקה שחש האדם השחור במערב. כל אדם ממוצא אירופי, אמר באחד מספריו, חש שיש לו חלק בשיאי התרבות המערבית — בקתדרלות המפוארות של ימי־הביניים, ביצירותיהם של גדולי הסופרים והמלחינים; אבל אנחנו השחורים חשים שאין לנו חלק בכל זה.

בולדווין התגורר בצרפת — ארץ־גלותם החביבה של הרבה אינטלקטואלים שחורים — מאז שנות השישים, אך היה שב לארצות הברית מידי פעם בפעם ומיד מוצא את מקומו בין ידידיו הרבים, אנשי־הרוח והאמנים השחורים של ניו יורק. משפחה לא הקים מימיו, ובמקום ילדים משלו, טיפח את ילדיהם של אחיו ואחיותיו. קל היה לחבב את האיש הצנום הזה, בעל העיניים הענקיות־עצובות. חוש ההומור שלו פירנס מצטטים לרוב. אחת מאמירותיו החכמות ביותר שמעתי בעצמי. איך אני מוחה את הגזענים הלבנים שאני פוגש — הסביר — אני מתחיל לדבר שטויות נוראות, ואם הם לא מתווכחים איתי, לא מנסים לתקן את דברי ורק מנידים בראשם ומחייכים — סימן מובהק שהם גזענים...

בשנת 1961 ביקר ג'יימס בולדווין בישראל, על־פי הזמנת משרד־החוץ. הוא שהה כאן כשלושה שבועות, וכשובו כתב מאמר שקול ומהורהר. מסקנתו הייתה שהקמת מדינה על בסיס דתי במחצית המאה העשרים עלולה להתברר כמשימה בלתי מתקבלת על הדעת וחסרת־תוחלת. אז התווכחתי איתו — הרי המדינה איננה מבוססת על הדת, אמרתי. היום שוב איני כה בטוחה בכך.

שלום לעפרך, ג'ימי. מי ייתן והעולם בו יגדלו ילדיהם של אחייניך יהיה טוב מזה שידעת אתה.

יעל לוטן

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

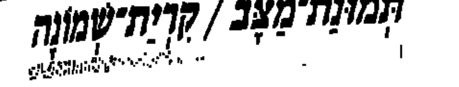

האשמות כלפי בריה"מ בוקעות מוושינגטון — ערב ועידת הפיסגה

מבוכה וכעס במימשל האמריקני על „הפרה טכנית" של הסכם הפיקוח על טילים באליסטיים ואי־מסירת מידע על הטילים לטווחים קצר ובינוני

ועידת פיסגה של ילדי העולם

וושינגטון. — „לו ניתן לי להיפגש עם האדונים רייגן וגורבצ'וב, הייתי אומר להם להשתחרר מהנשק הגרעיני ולהעביר את הכסף לאתיופיה" — אמר רוג'ר, בן 15, תלמיד מהאמבורג, שבא יחד עם כ־40 צעירים לבירת ארה"ב, כדי לטעון למען השלום לקראת ועידת הפסגה האמריקנית־הסובייטית.

קבוצת ילדים זו, בני 11 עד 16, מיותר מ־10 מדינות, מקווה להעביר לידי רייגן וגורבצ'וב כ־230,000 מכתבים של צעירים מיותר מ־30 מדינות.

צעירים אלה ישתתפו ב־10 בדצמבר ב„ועידת פסגה של צעירים למען השלום", הנערכת ביוזמת הארגון הפאציפיסטי המערב־גרמני „ציפור השלום". הם התקבלו ביום ג' על־ידי חבריהם בבירת ארה"ב ועל־ידי התלמידים בבית־הספר של הד שגרירות הסובייטית בוושינג־טון.

בשבת, שלושה ימים לפני התחלת דיוני הפסגה, יקימו הילדים, יחד עם צעירים תושבי וושינגטון, שרשרת אנושית לאורך כ־500 מטר, בין הבית הלבן לשגרירות הסובייטית בבירת ארה"ב. (עיצ)

מאת דליה רשאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון.— ימים ספורים לפני פתיחת ועידת הפיסגה, מאשים המימשל האמריקני את בריה"מ־המועצות בהפרת ההסכם לפיקוח על טילים אנטי־באליסטיים, שנחתם ב־1972, על־ידי שינוי מיקומם של מסוף מכשירי מכ"ם, בניגוד להסכם.

מבוכה וכמעט כעס שררו במימשל על שהסובייטים עדיין לא העבירו, כפי שהתחייבו, נתונים על הטילים לטווח קצר ובינוני, שלגביהם ייחתם הסכם חדש בין המעצמות במהלך הפיסגה.

(לפני סגירת הגליון נמסר, כי הנתונים נמסרו אמש לנציגי ארה"ב בשיחות פירוקי־הנשק בז'נווה).

מקס קמפלמן, ראש הצוות האמריקני לשיחות על צמצום החימוש, הביע את דעתו, שלהפרת הסכם הטילים האנטי־באליסטיים, שאותה כינה „טכנית", לא תהיה השפעה על ההסכם לחיסול הטילים לטווח קצר ובינוני.

דובר משרד החוץ האמריקני, רדמן, דיבר ברוח דומה וניסה להרגיע: „יהיה לנו אותו (המידע)" — אמר.

המתנגדים: זו הרתעה

חברי קונגרס, המתנגדים להסכם העומד להיחתם ומכססים את התנג־דותם על „העבר" של הסובייטים, הרצוף הפרות של הסכמים קודמים, מצביעים על ההתפתחויות האחרו־נות כמוכיחות שוב את עמדתם.

קיסינג'ר: אסון למערב

הנרי קיסינג'ר, שהיה שר החוץ האמריקני, הזהיר אתמול, כי ההסכם לביטול הטילים לטווחים בינוני וקצר, המוצבים באירופה, עלול להמיט אסון על בעלות־הברית המערביות.

החוזה האמור להיחתם בפיסגה בשבוע הבא אינו פוגע ביכולת הגרעינית של בריה"מ, אך לעומת זאת, הוא מסלק את הנשק הגרעיני האמריקני מאירופה. „לאחר שהנשק שלנו ייצא מאירופה, לא נוכל לעולם להחזיר אותו לשם", אמר קיסינג'ר.

פגישה בין אוייבים

דובר הבית הלבן אמר אתמול, כי דברים קשים שמשמיע רייגן באחרונה כלפי ברית־המועצות משקפים את רעתו, כי פגישתו הצפויה עם מיכאיל גורבצ'וב הינה „פיסגה בין אויבים משכבר", לא בין ידידים. דברי הנשיא נועדו „ליצור את האקלים ההולם, לדעת ארה"ב, את הפיסגה" — אמר הדובר. (אי.פי.)

100 סנטורים דורשים מגורבצ'וב להקל ההגירה

וושינגטון.— כל מאה חברי הסנאט של ארה"ב חתמו על מכתב, הקורא למנהיג ברית־המועצות, מיכאל גורבאצ'וב, להקל את התגבלות המוטלות על יהודים סובייטיים המבקשים להגר מארצם ולדון בנושא כאוב זה בכנות עם הנשיא רייגן, בפגישתו עימו בשבוע הבא.

הסנאטורים מציינים במכתבם, כי חלה אמנם עלייה במספר היהודים שהורשו לצאת מברית־המועצות בשנה החולפת ושוחררו גם אסירי־ציון רבים, אך בה בעת, עדיין שוללים השלטונות הסובייטיים מיהודים רבים את זכויותיהם הבסיסיות.

המכתב מסתיים בקביעה, כי כיבוד הסכמי הלסינקי והסכמים אחרים הדנים בזכויות האדם על־ידי ברית־המועצות „חיוני לשיפור היחסים בין שתי ארצותינו."

במכתב מאותו תאריך, קוראים כל מאה הסנאטורים לנשיא רייגן לא לחדול מלחציו על גורבאצ'וב בנושאים אלה של זכויות־האדם. (איי.פי)

נגיד בנק ישראל ומנכ"ל האוצר חלוקים ביחס לשער החליפין

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

מנכ"ל האוצר ויקטור מדינה, ונגיד בנק ישראל מיכאל ברונו הציגו אתמול עמדות סותרות בכל הנוגע למדיניות שער החליפין.

בעוד ברונו מתח ביקורת בוועדת הכספים על המציעים להצמיד את השקל לדולר, אמר מדינה לכתבים, בתידרוך במשרד האוצר, שהצמדה זו היטיבה עם המשק, שהיתה בתוקף עד לאוגוסט '86.

מדינה סרב עם זאת להתייחס לדימורים על פיחות של השקל, ואמר שמדיניות האוצר היא לשמור על היציבות של המשק, בנושא הפיחות.

המנכ"ל אמר, שמוקדם להעריך את מדיניות הצמדת השקל לסל המטבעות הצליחה. ברור הדבר שהצמדה לדולר לא הזיקה כשהיתה בתוקף. אמר המנכ"ל. עמדה מנוגדת לזו הציג ברונו בוועדת הכספים. לדבריו אילו היו ממשיכים בהצמדת השקל לדולר היתה האינפלציה גבוהה יותר בכ־6 אחוז, והדבר לא היה תורם למאזן התשלומים. ברונו תקף בחריפות את התעשיינים, אשר לדבריו מבקשים תמיד תמיכה עבור היצוא לאותו אזור שהמטבע שלו נחלש, ושוכחים להסתכל על היצוא כולו.

אמש „במוקד"

עימות פנימי

על דבר אחד אין לחלוק: והתמודדות במפלגת העבודה על תפקיד יו"ר הסוכנות, ובעיקר ההתפתחויות שהיו בשבועות האחרונים בעניין זה, העניק לקונגרס הציוני חשיפה תקשורתית מעל ומעבר לזו שהיה זוכה בה בזמן אחרת. עובדה, אפילו תוכנית „מוקד" הוקדשה לכך, ולא כעימות בין נציג העבודה לזה של הליכוד, אלא בין שמחה דיניץ לניסים זוילי, המתמודדים מול זה במפלגתם.

אחרי שהאמריקנים אמרו את דברם המפורש לטובת דיניץ, הוא ניסה למצות את היתרון הזה גם במפלגתו. ואילו זוילי מבטיח, כי למרות הסכנה הידוע של האמריקנים, הוא יוכל להשיג את תמיכת הצירים האמריקנים בקונגרס מול מועמד הליכוד, אם ייבחר במפלגתו.

שני המתמודדים עשו אמש חזרה כללית, לקראת הופעתם היום לפני חברי מרכז מפלגתם. אין ספק, כי הדיון בטלוויזיה עשה לכל אחד מהם שירות חשוב. אך ספק, אם מעבר ל־1,300 חברי מרכז העבודה, ההולכים היום לקלפיות, היה לציבור הרחב עניין מיוחד כמאבק המתנהל על ראשות המוסד, שרבים רואים בו אנכרוניזם מיותר. דורית גפן

שבועון מצרי: בנו של נאצר קשור בפיגוע נגד ישראלים

קאהיר. — שבועון מצרי בבעלות הממשלה הפר אתמול שתיקה של העתונות המצרית, שנמשכה מספר שבועות, וקרא לעצור את בנו של הנשיא לשעבר עבד אל־נאצר, כדי לחקור אותו בעניין פרשה בטחונית, הקשורה ברצח שני ישראלים.

מאקראם מוחמד אחמד, עורך השבועון „אל מוסאוור", קרא ל„אחד מבניו של נאצר" לשוב למצרים ולעזור בחקירת קבוצת מחתרת, הקרויה „מהפכת מצרים", שהודיעה, כי רצחה שני נציגים ישראליים בקאהיר ופצעה שני אנשי בטחון אמריקניים. מקורות ממשלתיים אמרו, כי השבועון מתייחס לבנו הבכור של נאצר, חאלד, איש־עסקים, שלדברי דיפלומטים חי ביוגוסלביה. חאלד שעזב את מצרים לפני מספר חודשים ושהה מספר שבועות בלונדון. (עיר, עיט)

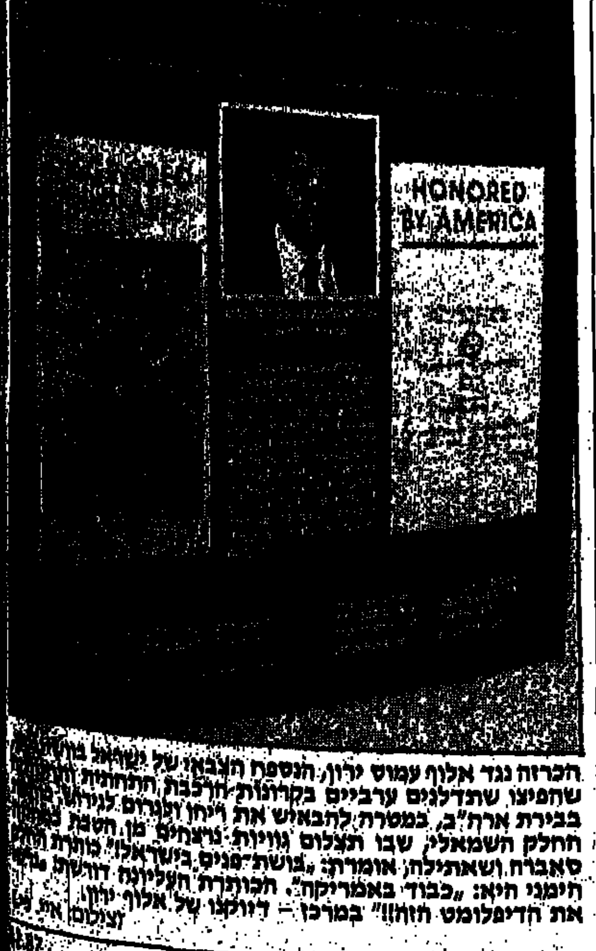

הכרזה נגד אלוף עמוס ירון, הנספח הצבאי של ישראל בוושינגטון, שהפיצו שתדלנים ערביים בקריות הרבות התחתונות בבירת ארה"ב, במטרה להבאיש את ריחו וצגרום לגירושו. בחלקה השמאלי, שבו הצלום גוויות נרצחים מן חטבח בצבר ושאתילה, אומרת: „בושה שנים בישראלים" בוושינגטון. החלק הימני היא: „כבוד באמריקה". תכותרת העליונה: „דיוקנו של אלוף ירון, את הדיפלומט הזוחל" במרכז — דיוקנו של אלוף ירון. (צלום: איי.פי)

המשכים

גור פרש — מאבק קשה

(המשך מעמוד ראשון)

במרכז מפלגת העבודה, האמור לבחור את המועמד.

גור הודיע גם כי יתן את קולו לניסים זווילי, וכי רוב תומכיו יסייעו לבחירתו. בישיבת מרכז מיפלגת העבודה, המתכנס היום בבית־ברל, יתייצבו זה מול זה שמחה דיניץ וניסים זווילי. אמש העריכו במיפלגת העבודה כי ההתמודדות בין השניים תהיה קשה, במיוחד לאור קריאתו הפומבית של גור לתומכיו לתמוך בזווילי.

הסרת המועמדות של מוטה גור היתה צפוייה לאור המכתב שהפקידו האמריקנים שלשום בידיו של שמעון פרס ושבו הבהירו, כי הם מעדיפים את שמחה דיניץ, ואף ביקשו מפרס להביא זאת לידיעת חברי המיפלגה כדי למנוע אי־נעימות.

מוחאה על המעורבות

במטה גור, הוחלט אתמול כי אין טעם להמשיך במצב זה בהתמודדות, וכי יש לתמוך בזווילי הן מפני שהוא מועמד אותנטי וכן כמחאה כלפי מעורבותם היתר של האמריקנים, ומה שיכול היה להיות מובן כפסילת מוטה גור ע"י האמריקנים. מוטה גור אמר אמש, כי תשובת האמריקנים היתה מאוד לא לרוחו, אך בהתאם לתשובה שנתנו לפרס לגבי דעתם על המועמדים, ובמיוחד אזהרתם כי עלולים להגרם ביזיונות, הרי „לא מוטה גור יגרום למיפלגה לביזיון לוינסקי מספר שניים" אמר גור.

שמיר פעל להכשלתו

הוא חזר על טענתו, כי ידוע לו שרה"מ שמיר הינהה לעשות כל מאמץ כדי להכשיל את מועמדותו אצל האמריקנים. לדבריו, מסר מידע זה לשמעון פרס, וזה השיב לו כי לא עולה על דעתו שאיזה יהודי אמריקני יעיז להתנגד למועמדותו של גור, שיש לו רקורד כרמטכ"ל, גיסטה צבאי בארה"ב, חבר כנסת ושר בממשלה.

ביקורת על פרס

גור ואנשים בעקיפין את פרס באומרו כי לא נעשו בדיקות מוקדמות אצל האמריקנים. לדבריו אף שהמכתב של האמריקנים לא פוגע בו אישית, הרי המסר שלו ברור. בישיבת שרי המערך שהתכנסו אתמול לדון בנושא התקציב עלה גם עניין הבחירות במיפלגה למועמד לתפקיד יו"ר הסוכנות וניטתחה בקורת ע"י כמה שרים גם על כך שלא ניקבע מועמד מוסכם. פרס סיפר באותה ישיבה כי, פנה כבר לפני זמן לכמה אישים במיפלגה והללו השיבו בשלילה. כתבתנו מציינת, שאחד האישים האלה היה ח"כ אבא אבן.

בליכוד ממתינים

גם שרי חירות התכנסו אתמול אצל רה"מ ודנו בין היתר על הקונגרס הציוני. באותה ישיבה הוחלט כי על הליכוד לפעול במלוא כוחו לבחירת מועמד הליכוד לתפקיד יו"ר הסוכנות והנהלת הציונית. בליכוד ממתינים לראות כיצד תיפול ההכרעה היום במרכז מיפלגת העבודה, ועד או נחשב השר גדעון פת למועמד היחיד על התפקיד הבכיר.

מהמרים על נצחון זווילי

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

רוב שרי וח"כי העבודה העריכו אתמול כי נסים זווילי יכוס היום במרכז המפלגה את שמחה דיניץ במירוץ לתפקיד מועמד המערך לראשות ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית. בעבודה מציינים כי הגרעין הקשה העומד מאחורי זווילי, קואליציה של מחוזות ת"א, הקיבוצים, המושבים ונעמ"ת, נהל עד כה נצחונות בכל ההתמודדויות במרכז המפלגה. קואליציה זו מתכוונת גם להריץ את אנשיה בבחירות לרשימה לכנסת.

קלף נגד פת

בעבודה מעריכים הרוב, כי ראשי המגביות נוטים להצביע במאבק זווילי־פת עבור מועמד הליכוד.

ערב קרב זה, מתכוונים במערך לשלוף „שפן" גדול נגד גדעון פת. גדעון פת תמך בכל ההצבעות בכנסת, בקואליציה הגר כחית ובקודמת, יחד עם הקוא־ליציה חרדיים־דתיים, בעד שינוי החוק הידוע בשם „מיהו יהודי". ראשי המגביות, כמו גם מפלגת העבודה, מתנגדים בתוקף לחוק זה.

נלכד רוצח הסבתות בפאריס

מאת ארנון יפה

פאריס. — רוצח 32 הסבתות בפאריס נלכד במקרה ברחוב באחד מרובעי־הפשע שלה. הצעיר, גרקומן ממארטיניק, בעצר במקרה על־ידי קצין־משטרה, שיצא מהתחנה שבה היה תלוי דיוקנו המצוייר של הרוצח. משטרת צרפת מנהלת מירדף אחריו זה שלוש שנים.

רומניה שוקלת השעיית חובותיה לבנק העולמי

בוקארשט.— ועדת הכספים של הפרלמנט הרומני ממליצה להשעות את פרעון חובותיה של רומניה לבנק העולמי.

הוועדה מתחה ביקורת על תנאי האשראי של הבנק העולמי, בציינה, כי הם „פוגעים קשה ברומניה", וביקשה לא להעביר תשלומים נוספים לבנק הבינלאומי לשיקום ולפיתוח, עד שיוכרז לחלוטין כל הנושאים עם גוף זה." (עיר)

שמיר: ברגע שיוסר דחליל הוועידה — תהיה התקדמות לשלום

„אנו חייבים לומר לעצמנו, שאסור להתייאש מהשלום, כפי שלא נתייאש ממאבק על הבטחון. ברגע שיוסר הדחליל של הוועידה הבינלאומית, אפשר יהיה להמשיך לפעול למען השלום", אמר ראש הממשלה י. שמיר. לדבריו, צריכה מצרים לעשות צעדים אמיצים לחיזוק השלום ונידמול היחסים עם ישראל. שמיר דיבר בוועידת חרות חצח"ר לקראת הקונגרס היהודי.

ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין שלח מברק ברכה לוועידה ואמר, כי בפני הקונגרס עומדים שני דברים: המערכה למען שיבת ציון של יהודי בריה"מ, סוריה ואתיופיה, וכן פעולה למען עלייתם של רבבות יהודים מהמערב. סגן רה"מ דוד לוי אמר, כי „הליכוד" לא יוותר במאבק על ראשות הנהלת הסוכנות, משום שבו תלוי עתיד התנועה הציונית. (עתיים)

● בימים אלה מחלקת עיריית גבעתיים שקיות ניילון לתושבי העיר לאיסוף אשפה ביתית. השקיות מצויידות בידיות המאפשרות קשירה נוחה לסגירת התכולה והן באו לסייע בשמירה על נקיון העיר ועל איכות החיים של תושביה.

"המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר מוריס 102—121, טל' 233161—3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 88134 רח' פבזנר 17, טל' 675673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

פרס: מצרים פעלה כמצופה בנושא תקרית האש — קהיר: הפרשה סגורה

ח"כים מהימין תקפו בחריפות את פרס; ח"כ מיכאל איתן אף כינה את פרס „משרת האינטרסים של מצרים" והוצא מן האולם □ שר החוץ של מצרים: התקרית לא תפגע ביחסי שתי המדינות □ פרס טוען שמצרים בודקת ותפיק לקחים מהתקרית

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת וסוכנויות הידיעות

ח"כים התייחסה לאירוע ...יה בחומרה, כפי שהיא ...ה. היא משתפת פעולה ...ה מה קרה. היא גם תפיק ...ים ודברים אלו אמר אתמול ...שר החוץ שמעון פרס בהשיבו ...על הצעות לסדר היום של ...ח"כים מהימין בנושא פתיחתם ...של משרדי אש"ף ...במצרים.

במהלך הדיון ארעו חילופי ...דברים קשים בין פרס ויו"ר הישיבה ...(מערך) ומיכאל איתן. ...איתן כינה את מדיניותו של שר ...החוץ — „מדיניות צ'מברלינית", ...את האינטרסים של מצרים", ...ניסיון לטשטש ולשקט שהוא ... „לך" אמר איתן — „אתה ...סותם לי את הפה". בן מאיר, ...ספר נסיונות כושלים ...להוציא את איתן, נאלץ להרחיקו מן ...הבמה.

...אמר שמצרים אחראית לאירוע ברפיח; „אנחנו נתבע ממנה להיות אחראית. הפעולה לא היתה יוזמה על ידי מצרים. ישראל מתייחסת לאירוע בחומרה".

דגל אש"ף על השולחן

לדעת שר החוץ, השלום עם מצרים נבחן בשלושה נושאים: שגרירות פה ושם, סיני מפורז, והקפדה מצרית על הסכמי השלום בכל יחסיה עם מדינות ערב. שר החוץ איננו מאושר מפתיחתם מחדש של משרדי אש"ף בקהיר. רחוק מזה. אבל משרדים כנ"ל היו בבירת מצרים כאשר נחתם הסכם השלום. במינה־האוס, כשהתחילו שיחות השלום הראשונות, דגל אש"ף היה על השולחן. על כן, נושא נוכחות אש"ף במצרים, לא נכלל בהסכם השלום, לטוב ולרע.

מרים גלזר־תעסה (ליכוד־חרות) טענה כי „המנטליות הערבית", מפ־רשת את חוסר התגובה הישראלית לפתיחת משרדי אש"ף במצרים, כחולשה וכרפיון. לדעתה מפרה מצרים באופן קבוע ובוטה את הסכמי השלום. כך למשל מרגישים עתוני קהיר, כי חיסול ישראל, הוא הפתרון לכל בעיות הערבים.

הצוקת הטרור הרצחני

גאולה כהן (התחיה) טענה כי מצרים מתכוננת למלחמה בישראל. את פרס היא הגדירה כשגריר ממלכת האשליות בישראל. רצונו בוועידה בינ"ל הוא חזון תעתועים. „אילו הייתי המהר"ל מפראג הייתי קוראת צא דיבוק מפרס, צא". חיים דרוקמן (מפד"ל) הסביר כי אישור מצרי לפתיחת משרדי אש"ף, פירושו אישור והצדקה לטרור הרצחני של אש"ף. השלום עם מצרים משרת רק את המצרים. עלינו להרגיש בכל פורום, לפני תחילת מו"מ עם ירדן או הפלשתינאים, כי דין יו"ש לא יהיה כדין סיני. אמנון לין (מערך) העריך כי פתיחת משרדי אש"ף במצרים; היא הפרה מוחלטת וגלויה כשל הסכם השלום. ישראל איננה יכולה לעבור לסדר היום על הפרה זו. יש להצטער גם שעד היום הקהיליה האינטלקטואלית במצרים לא אמרה כן להסכמי השלום.

לפי הצעת שר החוץ, תמשיך הכנסת את הדיון בנושא זה, בוועדת החוץ והבטחון.

קהיר: התקרית מחוסלת

פקידים מצריים אמרו אתמול כי תקרית הירייה בגבול החוצה את סיני, הראשונה מאז הוחזר חצי האי למצרים ב־1982, סגורה.

„שני הצדדים טיפלו בעניין בתבונה... ומצרים רואה את הנושא כסגור", אמר המקור. מקור במשרד החוץ אמר שישראל לא הגישה תלונה על התקרית.

שר החוץ עיצמת עבדל מגיד אמר ביום שלישי, כי הירייה היו תקרית שולית, ולא יפגעו ביחסים בין שתי המדינות.

ירדן מסרבת לקבל נוסחת אש"ף על זכות ההגדרה העצמית

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

במגעים של התפייסות בין חוסיין לערפאת התגלעו קשיים, וירדן אינה מוכנה לקבל נוסחה חדשה, שהציעה מצרים, על פיה, במקום זכות ההגדרה העצמית, ייקבע בהסכם חדש בין ירדן לאש"ף, עקרון קבלת הזכויות הלגיטימיות הלאומיות של הפלשתינים. יש להניח כי מה שמפריע לירדן הוא איסיון הזכויות הפלשתיניות כלאומיות, ובעניין זה יש לירדן תמיכה של סוריה.

הסיבה העיקרית לדחיית דיוני הוועדה המשותפת שעליה סיכמו חוסיין וערפאת כשולי פיסגת רבת עמון, היא, חוסר רצונה של ירדן לשלם לאוניברסיטאות בגדה סכומים גדולים העומדים לזכותם בקרן המשותפת. האוניברסיטאות בשטחים הגיעו למצב כספי קשה, והדבר מעורר בתוכן אי שקט. ירדן מוכנה לשלם ממקורותיה סכום ניכר לאוניברסיטת אל־נג'אח בשכם, אבל דורשת בתמורה לסלק ממועצת הנאמנים של האוניברסיטה, אישים המזוהים עם אש"ף, כדוגמת ראש עיריית חברון המודח, מוסטפה נטשה. הנהלת האוניברסיטה מסרבת לקבל את הדרישה הירדנית.

ירושלים. — נרגש ודמעות בעיניו עמד אתמול שר החוץ היווני קארלוס פאפוליאס באוהל יזכור לקורבנות השואה, במישכן „יד ושם" בירושלים.

קארלוס פאפוליאס שהתרשם עמוקות מתיעוד השואה, הניח זר פרחים בהיכל הזיכרון לקורבנות שואה. ביקורו שתוכנן להימשך 30 דקות, התארך מעל מהצופה לבקשתו של השר היווני.

ד"ר יעקב סטרומזה, יליד יוון וניצול אושוויץ, שהתלווה אף הוא לאורח, אמר לכתב עתי"ם בתום ביקור, כי השר היווני הכיר מקרוב את שואת יהודי יוון בעיר הולדתו יוחנינה. לדברי ד"ר סטרומזה, היה האורח היווני נרגש מאוד מהביקור.

בתצלום פרס ושר החוץ היווני משיקים כוסיות „אוזו" (עתיים). (תצלום: יעקב חרלים)

פרס: אבי הסתתר ביוון במלחמה

בסעודת הערב והגינית שערך אמש שר החוץ שמעון פרס לעמיתו היווני קארלוס פאפוליאס במלון הילטון בירושלים, חשף המארח פרק מרתק על הקשר המשפחתי שלו עם העם היווני. „אבי הסתתר ביוון בתקופת המלחמה קרוב לשנה" גילה פרס. „אני זוכר היטב כי בילדותי החמיא אבי לאירוח הלבבי ולגילויי האהדה שהפגינה כלפיו המשפחה היוונית שסייעה לו להסתתר. הסיפורים על יוון הם חלק מילדותי". (שעיר)

בנק הפועלים מעלה הריבית עד שתקטן ריבית ההפקדות"

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

בנק הפועלים החליט להעלות את ומני את ריבית החובה ...שיטת הזחל, עד שיחול ...מצב הנזילות של ...החבנקאות, ותקבן ...הבות על הפקדונות ...קיים.

...הבנק מסר אתמול, כי הכנסים שכלו להעלות את ריבית ריבית החובה הבסיסית (פריים) תועלה מיום שלישי הבא מ־1.25 אחוזים בחודש ל־1.5 אחוזים בחודש (העלאה בשיעור של 20 אחוז). בבנק טוענים, כי העלאת ריבית החובה היא בלתי נמנע, לאור העליה הרצופה בשיעורי הריבית על גיוס הכסף. שיעורי הריבית על פקדונות הג'מבו הגיעו בימים האחרונים עד 29 אחוז בשנה.

החובה בשבועיים האחרונים אולם דחו צעד זה כדי לבחון את השפעת שיטת הנזילות החדשה שהנהיג בנק ישראל. בימים האחרונים גברו הלחצים על המערכת ולאחר שהתברר כי גם בהזרמות של תחילת דצמבר לא היה כדי לשפר את המצב, נקט בנק הפועלים ביוזמה, והחליט להעלות את ריבית החובה. יש להניח כי הבנקים האחרים יצטרפו להעלאה זו בימים הקרובים.

ח"כים תבעו לפעול נגד הרבנים שביזו ביהמ"ש והשופטת פרוקצ'יה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

...הודיעה כי הרבנים הראשיים ...מבזות וימנעו מלעד... בנושאים החשובים ביותר ...על הפרק מבחינה ...היא מעליבה מבחינה ...ממלכתית, והיא דרישה ...לתפקיד שהחוק הטיל ...עליהם. דברים אלו אמר ...שר הדתות זבולון המר, ...לקנו על הרבנים שפירא.

דברי הרבנים בגנות פסק הדין של השופטת איילה פרוקצ'יה, גרמו אתמול דיון סוער בכנסת. חמישה ח"כים, מכל גווני הקשת הפוליטית, דרשו דיון במליאת הכנסת בנושא השבת בירושלים. ראשון המדברים מרדכי וירשובסקי (ר"צ) טען כי השמצות הרבנים הראשיים, יש בהן משום ביזיון בית המשפט ופגיעה בחוק. הוא קרא לרה"מ שמיר לפעול בתקיפות נגד השניים. לדעתו יש קשר ישיר בין התנהגות שפירא ואליהו בנושא השבת בירושלים, ובין נסיונם למנות שקרן לבית הדין הרבני הגבוה (הכוונה לדיין בצרי).

יצחק ארצי (מערך ל"ע) טען כי בשעה שנטלו חלק בכנס מפלגתי של המפד"ל, עברו הרבנים הראשיים על חוקי המדינה. שר הדתות, היועץ המשפטי לממשלה ומבקר המדינה, צריכים להכנס לעובי הקורה, כדי שהרבנים הראשיים לא יעברו שוב על החוק, אמר ארצי.

ביטול השבת

חיים דרוקמן (מפד"ל), העריך כי פסק הדין של פרוקצ'יה יביא לביטול השבת בישראל, והמדינה תאבד את זהותה היהודית. גם חילונים מעוניינים ביום שבתון, בשבת אמר.

...„התנועה ליהדות מתקדמת" בהפגנה שקיימו אתמול מול משרד הדתות נגד הכוונה למנות את ...בצרי לבית הדין הרבני הגדול (תצלום: רחמים ישראלי)

ח"כ גרוסמן: יזמים מסתלקים מאופקים בתום 5 שנים שמנות

שרון: מפעלים נוספים יסגרו אם תימשך מדיניותה הנוכחית של הממשלה □ „זה 10 שנים לא שבו משוחררי צה"ל מבני העיירה למקום"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„זה עשר שנים לא שב חייל או חיילת מאופקים לעיירה, עם תום שירותו הצבאי", אמרה אתמול במליאת הכנסת חייקה גרוסמן (מפ"ם). „לצערנו הגענו לאחת התופעות החמורות ביותר", השיב לה שר המסחר והתעשייה אריאל שרון, „אנשים לא רוצים לעבוד עבודות כפיים".

בהצעה לסדר היום העלתה גרוסמן את בעיית האבטלה החמורה באופקים, וציינה כי בשבע השנים האחרונות נפתחו ונסגרו באופקים 15 מפעלים; יזמים פרטיים מקבלים את כל ההטבות, המענקים וההלוואות ולאחר חמש השנים השמנות — מסתלקים. לדבריה אין ליזמים אלה שום מחוייבות לעובדים, ולכן יש באופקים עוד ועוד מובטלים. גרוסמן הוסיפה כי ב־1986 נטשו את העיירה 750 נפש, ומאוגוסט השנה עזבו את אופקים אחד עשר תושבים צעירים.

בתשובתו ציין השר שרון כי באופקים 87 מפעלים המעסיקים 1700 עובדים, כ־44 אחוז מכוח העבודה המקומי, וכי בימים אלו מקימים בעיירה שני מפעלים חדשים האמורים להעסיק כמאה איש. שרון הזהיר כי התופעה החמורה של סגירת מפעלים עלולה להימשך ואף להתרחב, אם תימשך המדיניות הנוכחית של הממשלה לגבי מפעלי תעשייה ובמיוחד לגבי היצוא התעשייתי.

מתנגדים להליכה עם המערך בבחירות לאיגודים המקצועיים

מאת כתבנו לענייני מפלגות

ריכוז חוגי הצעיר של מפ"ם שהתכנס אתמול בת"א, יצא נגד החלטת המפלגה לרוץ בבחירות לאיגודים המקצועיים במסגרת המערך. ריכוז הצעירים החליט לדרוש מהמפלגה ומהמוסדותיה להערך להתמודדות עצמאית בבחירות אלו, כן הם מחייבים כל התמודדות עצמאית של המפלגה בכל זירה כדי להמשיך את תהליך בנייתה והשיפתה של מפ"ם כאלטרנטיבה סוציאליסטית בפני הבוחר הישראלי. ריכוז צעירי מפ"ם גורס כי התמודדות מפ"ם בבחירות לאיגודים המקצועיים הינה שלב טבעי בתהליך עמידתה של מפ"ם בראש מאבקי העובדים.

המשכים

רבין תובע תוספת

(סוף מעמוד ראשון)

בפגישה אתמול לא נקב רבין בסכומים — אך, לדיברי מקורות ממשלתיים מדובר בסכומים גדולים מאוד, אשר האוצר לא יוכל להסכים לבקשה להעביר למשרד הביטחון. לדיברי המקורות רבין טוען שבעיקבות ההחלטה של הממשלה על ביטול ה„לביא" והעברת 100 מיליון דולר נוספים מכספי הסיוע הצבאי האמריקני מקניות בארה"ב לקניות מוצרים בארץ, נשחק השווי הכספי של תוספת הסיוע וזאת משתי סיבות: ראשית — משרד הבטחון נאלץ עתה לשלם מס ערך מוסף של 100 מיליון הדולר הנוספים, דבר אשר לא קרה קודם לכן, כשהכסף הוצא בחו"ל. שנית — כוח הקנייה של אותם 100 מיליון דולר פחת בעקבות ירידת ערך הדולר בעולם ועליית המחירים בארץ. רבין תובע מנסים לתת תוספת תקציבית לפיצוי שחיקה זו.

באוצר חוששים ששר-הביטחון יעלה גם תביעה לפיצוי בשל ירידת ערך הדולר לגבי כל סכום הסיוע של 400 מיליון הדולר, ולא רק לגבי 100 מיליון הנוספים.

לפתוח מחדש הוויכוח

בעוד פקידים בכירים טוענים שהדבר צריך לפתוח מחדש את הוויכוח על תקציב הביטחון, טוען שר האוצר נסים שיש להסתפק במתן תשובה שלילית לגבי התוספת התקציבית, אך לכבד את ההסכם בינו לבין רבין, לפיו האוצר לא יתבע קיצוץ בתקציב הביטחון בשנה הקרובה. לדעת פקידים באוצר אם רבין יסתפק בתביעה על השחיקה של 100 מיליון הדולר, הרי שמדובר בבקשה לתוספת תקציבית של כ-30 מיליון שקל. אך אם המדובר על פיצוי עבור כל מטבע החוץ, העומד לרשות משרד הביטחון הרי שמדובר על תוספות של 70 עד 90 מיליון שקל. באוצר אמרו אתמול, שלמעשה לרשות רבין עומדים מקורות גדולים מאוד, שכן טרם הוחלט דבר לגבי חלופות צה"ל, והדבר משאיר בידו עודפים כספיים ניכרים. מכל מקום, אמרו באוצר, אין להסכים לתביעה להוספות תקציביות.

המלצות

(סוף מעמוד ראשון)

ההסברים הבאים:

המח"ט — אחריות כוללת

● מפקד חטיבת הנח"ל אלוף משנה י. שהינו קצין בעל עבר עשיר, יועבר כאמור מתפקידו וזאת מתוקף אחריותו הכוללת, וזאת למרות שבתחקירים הובהר כי אין למפקד אחריות ישירה לפרטי האירוע ועל אף פרק הזמן הקצר, בו הוא משרת בתפקיד הנוכחי (כחודש ימים). על פי החלטת הרמטכ"ל אלוף משנה י. יועבר לתפקיד אחר בצה"ל.

הקמב"צ — שיקול דעת מוטעה

● הרמטכ"ל החליט, כי קצין המבצעים של חטיבת הנח"ל, סרן עופר, שהיה בליל האירוע המפקד המבצעי הבכיר במחנה, יסיים לאלתר את שירותו בצה"ל, וייפתחו נגדו הליכים משפטיים. הקמב"צ האשם בשיקול דעת מוטעה והפעלה לא נכונה של כיתת הכוננות ושל יתר הפקודות וההתרגלות לשעת חירום.

חש"ג — נטש משמרתו

● נגד החייל רוני, ששימש באותו ערב כש"ג במחנה, ייפתחו הליכים משפטיים בעקבות התנהגותו בשעת האירוע. על פי התחקירים שמע הש"ג את יריות המחבל ונטש את משמרתו.

הרמטכ"ל זימן אליו גם את מפקד העוצבה והעיר לו על כך שלמרות העומס הרב המוטל על העוצבה בפעילות מבצעית, באבטחת גבול הצפון, היה על מפקדת העוצבה לבדוק ולאפשר את תוכנית האבטחה של מחנה מפקדת הנח"ל. פעולה זו כאמור לא נעשתה.

אימון ביכולת החטיבה

הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון חזר אמש והביע אמון ביכולתה של חטיבת הנח"ל להתמודד כבעבר עם משימות, מבצעים, אימונים ושיגרה. הוא בטוח ביכולתה של החטיבה להתגבר על תוצאות האירוע הקשה הזה „ולעמוד בכל מבחני העתיד" כדבריו.

אירוע ליל הגלשנים והתנהגותם של החיילים המפקדים והכוחות יילמד בצה"ל, באחריות קצין חינוך ראשי ומפקד חילות השדה. כמו כן יוסיקו במפקדת חילות השדה לקחים אופרטיביים מאירוע זה.

אסור להניח לנושא

(סוף מעמוד ראשון)

הנושא בכל צה"ל. עם יער מבוצר ועם שטח בנוי בשעת לחימה יפגשו חיילי צה"ל פעם בעשר שנים ואילו עם מחבל הם ניתקלים מידי יום. האם אנו ערוכים לכך?" תוהה הקצין הבכיר.

מכה קשה אך חיונית

„הרחתו של מפקד חטיבת הנח"ל היא מכה קשה לחטיבה הצעירה ולנח"ל כולו, אולם כלפי הצבא פנימה וכלפי הציבור חובה היה לבצע צעד זה" הגיב אמש קצין בכיר בנח"ל. בפיקוד הנח"ל קיבלו את הרחתו של מפקד החטיבה ברגשות מעורבים. מחד הפסידה החטיבה מפקד חדש ומוכשר, בעל עבר קרבי עשיר, שהביא נורמות חדשות לחטיבה. מאידך ברור לכל כי יש לשלם מחיר עבור המחדל במחנה הנח"ל באצבע הגליל.

הודעה ללקוחותינו

שינויים בשעורי ריבית החובה

החל מיום שלישי י"ז בכסלו תשמ"ח 8.12.87 יועלו שעורי ריבית החובה ב-3% לשנה והם יהיו כדלהלן:

– על יתרות החובה במסגרת המאושרת בח.ח.ד. — החל מ-18% לשנה (מתואמת שנתית 19.54%).
– בחשבונות „סופר-עו"ש" - החל מ-27% לשנה (מתואמת שנתית 30.32%).
– בחשבונות עו"ש מקבלי משכורת על משכורות של עד 500 ש"ח — 25.8% לשנה (מתואמת שנתית 28.84%).
– בחשבונות „אשראי גמיש" (הסדר ישראכרט) — 33% לשנה (מתואמת שנתית 37.90%).

הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.

פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק הפועלים

בון מאשרת: נחתמה עיסקת תחמושת; סולתם": לנו חלק קטן בלבד בהזמנה

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

דובר משרד ההגנה בבון מסר אתמול כי גרמניה המערבית תקנה תחמושת ארטילרית ב-300 מיליון מארק (281 מיליון דולר) מישראל על פי חוזה שנחתם בתחילת אוקטובר. הדובר אמר כי העיסקה נחתמה זמן קצר לאחר ביקורו של שר הבטחון יצחק רבין בבון בספטמבר אולם אין מקורה של העיסקה בביקור זה.

הדובר הוסיף כי על פי החוזה תקבל גרמניה פגזים בקוטר 155 מ"מ. „הכוחות המזויינים בגרמניה, קיבלו במשך שנים תחמושת מן התעשייה הצבאית הישראלית", אמר הדובר והוסיף כי לחוזה האחרון אין כל קשר לביקורו של שר הבטחון רבין". בידיעת „גלי צה"ל", אתמול נטען כזכור כי העיסקה נחתמה באורח חשאי לאחר ביקורו של רבין בבון.

מנכ"ל מיפעל סולתם ד"ר אלעזר ברק, הכחיש אתמול כאילו נפלה בחלקו של המפעל עיסקה בהיקף של 180 עד 250 מיליון דולרים, ואישר כי מדובר בהזמנה בהיקף של 20 מיליון דולר „בלבד" שתתפרס על פני שנתיים עד שלוש. „במצבנו כעת, גם זאת עזרה ואנו שמחים לקבלה, אך ההזמנה בהיקף של 20 מיליון דולר במשך שנתיים עד שלוש, איננה תרופה סופית ובלעדית לבעיות מיפעל סולתם", ציין ד"ר ברק.

לפני כמה חודשים, בעת המשבר הגדול גילה מנכ"ל סולתם כי ההנהלה החליטה לחפש שווקים חדשים ועל כן העדיפה לא לפטר את כל העובדים כדי שתוכל לבצע את ההזמנה לגרמניה וכן הזמנות אחרות.

ד"ר ברק מתח ביקורת על הפירסום שהיה שילשום ב„מבט לחדשות", וכינה אותו בלתי אחראי, שגרם אשליית שווא בקרב העובדים.

השופטים חייבו את ואננו להשיב גם על סעיף הבגידה

אתמול העיד ואננו כעד הראשון מטעם ההגנה ■ ביום א' יעיד העתונאי פיטר הונאם מ„סנדיי טיימס"

בית המשפט המחוזי בירושלים חייב את מרדכי ואננו להשיב גם על האשמתו בבגידה. שלושת שופטי בית המשפט טרם מסרו את נימוקיהם להחלטה זו.

כזכור הוחלט השבוע שגם על שאר האישומים (ריגול ומסירת מידע) חייב הנאשם להשיב. לאחר מסירת ההחלטה עלה לדוכן העדים מרדכי ואננו עצמו כעד ההגנה מספר 1 במשפט.

ואננו העיד אתמול בדלתיים סגורות. הוא החל את עדותו בתיאור תולדות חייו עלייתו לארץ לימודיו ושירותו בצה"ל. הדיון הופסק בעיצומה של חקירתו הראשית על ידי סניגורו עו"ד אביגדור פלדמן. האם תתחיל החקירה הנגדית של התובע עוזי חסון.

ביום ראשון יעלה לדוכן העדים עד ההגנה השני פיטר הונאם מעתון ה„סנדיי טיימס" העתון האנגלי שחשף את הפרשה. גם העדות הזו תישמע בדלתיים סגורות.

הדיון בבג"צ, בבקשתו של ואננו, לקיים את פרק ההגנה במשפטו בדלתיים פתוחות, ייערך רק ב-10 בדצמבר.

השופטים בבית המשפט המחוזי אמרו אתמול שהם מוכנים לשקול דחיית שמיעת עדויות ההגנה עד מתן החלטת בג"צ. סניגורו של ואננו עו"ד פלדמן יבקש שגם אם העדויות יישמעו בדלתיים סגורות, יימסרו הפרוטוקולים לפירסום.

עוד סוכם אתמול במהלך הדיון במשפט שעדויותיהם של עדים מומחים שיגיעו למשפט מחו"ל יישמעו בשפה האנגלית ללא צורך במתורגמנים. (עתים)

הסופר אמנון שמוש קורא לתת פומבי לגורל יהודי סוריה

מאת יהושע מיקס כתב „על המשמר"

הסופר אמנון שמוש יצא בקריאה נרגשת לעיתונאים ולועדת הערכים, שלא לתת יד להשתקה בנוגע לגורלם של 3700 יהודי סוריה, שעשרות בשנים חיים בפחד וחרדים לגורלם. שמוש דיבר ביום עיון שנערך אתמול בהרצליה במלון דניאל, מטעם איגוד העורכים והעתונאים של כתבי העת בישראל, בשיתוף עם מחלקת העלייה של הסוכנות.

שמוש אמר, כי אין להשלים עם מצבם של יהודי סוריה וקרא לעורר את דעת הקהל בעולם.

הדובר אמר שצריך לפעול להגברת עליית יהודים לישראל. הוא אמר, כי ישראל תהיה מוכנה לעלייה ולקליטת יהודים מהגולה, אם יושג השלום עם שכנינו. לא נוכל להיות מדינה מושכת, אם נהיה מדינה נושכת, אמר הסופר אמנון שמוש.

את הדיון בנושא „קליטת עליה — חזון ומציאות" הנחה יגאל לב. הוא היקשה „מה קרה לנו שהגענו למציאות שאידה גורל מציאה קלה נכריה את יהודי רוסיה. לעלות לישראל כי, זה לא יעזור", הנחה הציע לדון מדוע לא עולים לישראל ומדוע עוזבים את המדינה.

העתונאי אורי אבנרי התריע על האדישות של הציבור בישראל ואמצעי התיקשורת ואמר מי שמוזה מהחורשות — נורה מהבעיות ומהתמודדות אתן.

ח"כ גרנות נפגש עם שר החוץ היווני

מאת כתבת „על המשמר"

מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות נפגש אתמול לשיחה עם שר החוץ היווני קרלוס פאפוליאס במלון המלך דוד בירושלים.

הפגישה נערכה ביוזמתו של השר האורח והשתתפו בה גם מנכ"ל משרד החוץ היווני, המנהל הבינלאומי של פאסוק — מפלגת השלטון ביוון, ומיופה הכח של יוון בישראל, עמנואל ניקאס.

פגישה זו נערכה במסגרת הקשרים המיוחדים שבין מפ"ם לפאסוק שתחילתם בנובמבר 1986, כאשר מזכ"ל מפ"ם היה אורח של השר פאפוליאס באתונה. — בביקור הנחשב כאחד המגעים הראשונים שסללו את הדרך לקידום של היחסים בין הממשלה הסוציאליסטית של יוון לבין ישראל.

במהלך השיחה נדונו הסיכויים לקידום השלום במזרח התיכון והתקדמות לקראת יחסים דיפלומטיים מלאים בין יוון לישראל והיחסים המיוחדים שבין פאסוק למפ"ם. השיחה התנהלה בלבביות ובגילוי לב.

ח"כ גרנות הודיע לשר החוץ היווני על כוונת מפ"ם להזמין את נציגי פאסוק לוועידת מפ"ם שתתקיים במארס 1988. במסגרת הידוק הקשרים בין שתי המפלגות, סוכם על קיום פגישה נוספת בהזדמנות הקרובה.

נפתח קו תעופה יוגוסלביה-ישראל

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

אתמול הגיע לישראל בטיסת בכורה מיוגוסלביה מטוס של „אדריה איירוויס", חברת התעופה הלאומית של יוגוסלביה ובכך נפתח קו תעופה בין שתי המדינות.

המטוס היוגוסלבי הביא להקת פולקלור לסיבוב הופעות בישראל.

בנמל התעופה בן-גוריון נערכה קבלת פנים חגיגית לחברי הלהקה. השר קורפו אמר בטקס, כי כבר במרץ 88' יטוסו ליוגוסלביה מטוסי אל-על. קישורי התעופה ישפיעו לטובה על זרם התיירים בשני הכיוונים, וכן על קישורי המסחר וייתכן כי יאיצו גם את חידוש היחסים הדיפלומטיים, את היוגוסלבים בירך גם מנכ"ל כלל בשם חברת „כלל ברטר". בשם היוגוסלבים בירך מנהל „אדריה איירוויס", יאנס קוז'יקקיס. הוא אמר כי היוגוסלבים מעריכים כי הקו יהיה רווחי לשני הצדדים.

במהלך טקס קבלת הפנים הופיעו חברי הלהקה בשיר עממי-יוגוסלבי ובשיר בעברית.

בתצלום: חברי הלהקה היוגוסלבית על רקע המטוס שהביאם. (תצלום: מאיר פרטוש)

נחשפה חוליית מחבלים שהניחה מטען ברח' דיזנגוף בתל-אביב

חוליית מחבלים שמנתה יותר מ-10 אנשים נחשפה ע"י זרועות הבטחון בעקבות פציעתו של אחד מאנשיה בשעה שהכין מטען חבלה.

המחבל, תושב סלפית, נפצע ב-30.10.86 בעיירה ביר-זית, במהלך הכנת מטען חבלה שאותו תיכנן להניח בגבעה הצרפתית בירושלים.

בחקירת זרועות הבטחון בעקבות פציעתו של המחבל נחשפה התארגנות מחבלים באיזור המשתייכים לחזית הדמוקרטית של נאיף חוואתמה.

חוליית המחבלים מונה למעלה מעשרה אנשים, ובראשה עמד תושב הכפר ענתבה שהינו סטודנט באוניברסיטת ביר-זית ואשר הורשע בעבר על פעילות במסגרת ארגון החזית הדמוקרטית.

ממקורות צבאיים, נודע, כי חברי ההתארגנות הודו בביצוע שלושה פיגועים:

● הנחת מטען חבלה ב-20.3.85 בצומת סיריקין. מטען זה התפוצץ אך לא היו נפגעים.

● הנחת מטען חבלה ב-11.6.86 ברחוב הרואה ברמת-גן. מפיצוץ מטען זה נפצע קל עובר אורח.

● הנחת מטען חבלה ב-13.7.87 ברחוב דיזנגוף בתל-אביב. ממטען זה נפצעה אשה.

כמו-כן הודו חברי ההתארגנות בתיכנון הצבת מארב לאוטובוס „אגד" ליד הישוב אריאל בשומרון.

ברשות החוליה נתפסו אמצעי לחימה, לרבות רימוני יד, פגז, נפצים, ורכיבים להכנת מטעני חבלה. חקירת החשודים נמשכת. (עתים)

מסמך נאצי מגלה: ולדהיים שלח חיילים איטלקים למחנות הסגר

מאת אהרן ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — מסמך סודי של המטה הכללי של הוורמאכט הגרמני, שגילה כתב-העת האיטלקי „היסטוריה" ועיתון הקומוניסטי „אוניטה", מגלה שנשיא אוסטריה קורט ולדהיים היה מעורב בגירוש של אלפי חיילים וקצינים איטלקים, שנלקחו בשבי על-ידי הצבא הגרמני, אחרי כניעת איטליה למעצמות הברית, ב-1943.

המסמך המקורי נתגלה בארכיון הצבאי של העיר הגרמנית פרייבורג, והעתק ממנו סופק לכתב-העת „היסטוריה" על-ידי סילואנה קונייצ'ו-ארילה, מזכירתו לשעבר של ויזנטל.

המסמך הוא תמליל של שיחה טלפונית, שהתנהלה בין סגן ולדהיים לסגן אחר בוורמאכט ששמו פריי, מהמטה הכללי של „גייס דרום-יוון". השיחה התנהלה ב-22 בספטמבר 1943, והשניים דיברו על „תחבורה" ל-22 אלף חיילים וקצינים איטלקיים ועל היבטים שונים של ריכוזם באתונה לשם גירוש והשארת 4,598 חיילים בכירת איזון „למטרות עבודה".

תאריך השיחה הולם את התקופה שבה החל הוורמאכט בגירוש החיילים האיטלקים השבויים למחנות-הסגר ועבודת-כפייה בפולין ובגרמניה. רבים מהחיילים האיטלקים, שסירבו לשתף-פעולה עם הוורמאכט, נורו למוות.

אלמנות הודיות, שבעליהן נהרגו בחבל פונג'אב ערכו אתמול הפגנת מחאה אילמת בניו דלהי, נגד הטרור הסיקי (צילום: אי.פי.)

חיי כלב בשוודיה — בריאים ומאושרים בחסות החוק

שטוקהולם. — שוודיה פרסמה אתמול תוכנית מהפכנית להגנה על זכויות בעלי-חיים, שלפיה יבוטלו סוללות הכלובים לתרנגולות מטילות, יורחבו דירי החזירים ותובטח זכותן של הפרות לרעות בשדה הפתוח.

שר החקלאות השוודי, מאטס הלסטרום, מסר במסיבת-עיתונאים, כי ייאסר לחלוטין גידול תרנגולות בסוללות כלובים, לכל פרה שוודית תובטח הזכות לצאת לרעות בשדה הפתוח והחזירים יקבלו דירים מרווחים ונוחים יותר.

„גידול בעלי-חיים בעתיד ייעשה כך, שבעלי-החיים יהיו בריאים ומאושרים" — אמר הלסטרום.

מגילת זכויות לבעלי-החיים מקורה במחאות הרבות של הציבור השוודי נגד גידול בעלי-חיים בשיטות של בית-חרושת וייצור המוני. את המחאות הגדולות נגד שיטות הגידול האלה היא הסופרת אסטריד לינדגרן, בתו של איכר שוודי, הנחשבת כיום לסופרת הילדים הידועה ביותר בעולם.

„בשנות ילדותי, הפרות, הסוסים והחזירים היו הידידים שלנו. לא ידעתי אז, שכאשר אתבגר, אתמלא חימה נוכח סבלם" — אמרה לינדגרן.

ראש ממשלת שוודיה, אינגוואר קארלסון, נענה בחודש שעבר ללחץ דעת-הקהל, והבטיח לסופרת לינדגרן ביום הולדתה ה-80 למלא את דרישותיה למתן הגנה משפטית נאותה לבעלי-חיים בחוות חקלאיות.

החוק החדש להבטחת זכויות בעלי-החיים יוגש לפרלמנט בחודש הבא לאישורו, ולפי התוכנית, הוא יופעל בהדרגה, עד ליישומו המלא תוך 10 שנים.

הפיקוח יתבצע בפיקוח חמור ביותר, כך, שבעלי-חיים לא יסבלו משוממות, אמר הלסטרום. תיאסר לחלוטין הכאת בעלי-חיים ויאסר השימוש בהורמונים ובהנדסה גנטית בגידול בעלי-חיים, אלא אם יהיה לכך סיבה וטרינרית ממשית.

הלסטרום הבטיח שינויים גם בתקנות על גידול חיות-בית וחיות-מחמד. בין היתר, יחול איסור על קיצוץ זנבות של כלבים מטעמים קוסמטיים. עם זאת אמר, כי החוק יאפשר המשך הפעלת בעלי-חיים, של פילים וכלבים, בקירקסים, על אף התנגדויות אגודות שונות לצער בעלי-חיים.

חבר השדולה החקלאית בשוודיה אמר, כי הצעת-החוק החדשה תטיל נטל כספי כבד על החקלאים, ויהיה צורך להעלות את מחירי מוצרי החקלאים. (ע"ר)

ישראל הצביעה לבדה באו"ם נגד החלטה לגינוי הטרור

מרכז האו"ם. — ישראל היתה המדינה היחידה שהצביעה ביום ג' נגד החלטה, שאושרה בוועדה המשפטית של העצרת הכללית של האו"ם, המגנה את כל מעשי הטרור, אך קובעת, כי אין לפגוע בזכויות העמים להיאבק למען הגדרה עצמית. נציג ארה"ב נמנע.

נציג ישראל באו"ם, בנימין נתניהו, אמר, כי הצעת-ההחלטה הוגשה בסעיף שנועד להביא לכינוס ועידה אשר, לכאורה, תגדיר מהו טרור, אך למעשה, מטרת זימונה היא לתת גושפנקה חוקית לטרור.

ההחלטה שאושרה מגדירה את כל המעשים, השיטות והנהלים של הטרור כפעולות פליליות. (עי"ר, עי"צ)

מסתמן סיכוי להפסקת מרד הקונטראס בניקרגואה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

סיכוי להפסקת אש בין מורדי הקונטראס לממשל הסנדיניסטי בניקרגואה הסתמן השבוע, בעקבות הצעה חדשה של מנהיגי המורדים.

בראשית השבוע, הציעו מנהיגי הקונטראס להכריז על הפסקת-אש בין הצדדים, שתיכנס לתוקפה ב-8 בדצמבר ותימשך כשישה שבועות. בתקופה זו ירוכזו אלפים מאנשי הקונטראס השוהים בניקרגואה, בגבול הונדוראס, בכמה מרכזים, ובתום הפסקת-האש, יכריז הממשל הסנדיניסטי על חנינה כללית.

נוסף לכך, תובעים הקונטראס ערובות לחידושה של הדמוקרטיה בניקרגואה.

נראה שמנהיגי הסנדיניסטים נוטים לקבל את ההצעה, בהתחשב בעובדה, שהיא קרובה במהותה להצעה שהעלה נשיא ניקרגואה, דניאל אורטגה, שזכתה בתמיכתו של יו"ר בית-הנבחרים האמריקני.

נקודת המחלוקת העיקרית היא שאלת החנינה. עד כה סירבו הסנדיניסטים להכריז על חנינה כללית לכ-15 אלף אנשי קונטראס.

דרא"פ הקימה עוד שתי „אוטונומיות" של שחורים

קייפטאון. — ממשלת דרום-אפריקה הודיעה אתמול, כי הוענק שלטון-בית לעוד חצי מיליון שחורים.

בעתון הרשמי בפרטוריה נמסר, כי ניתן שלטון-בית לשני אזורי מגורים מרוחקים של שחורים, קוואקווה וקוואנדבלה.

הממשלה מסרה, כי כל העוברים ל„שלטון בית" ישמרו על זכותם לעבוד ב„שטחים לבנים", ובינתיים תשלם הממשלה בעד שירותי-הבריאות, החינוך והפנסיה בשני אזורי החסות. (עי"ר ועי"צ)

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 3.12.87

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6981	1.7193	1.7070
דולר אמריקני	1	1.52	1.59	1.5573	1.5767	1.5663
מרק גרמני	1	0.92	0.97	0.9381	0.9498	0.9421
לירה סטרלינג	1	2.76	2.89	2.8106	2.8457	2.8235
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2760	0.2795	9.2773
ין יפאני	100	1.15	1.20	1.1671	1.1817	1.1737
גילדן הולנדי	1	0.82	0.86	0.8319	0.8423	0.8375
פרנק שוויצרי	1	1.13	1.18	1.1459	1.1602	1.1503
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2591	0.2623	0.2601
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2420	0.2450	0.2446
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2434	0.2465	0.2446
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3810	0.3858	0.3834
דולר קנדי	1	1.16	1.22	1.1854	1.2002	1.1922
דולר אוסטרלי	1	1.05	1.13	1.0904	1.1040	1.0970
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.80	0.7870	0.7968	0.7915
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4484	0.4540	0.4503
שילינג אוסטרי	10	1.31	1.37	1.3313	1.3479	1.3384
לירה איטלקית	1,000	1.25	1.33	1.2730	1.2888	1.2784

אש"ף דן עם אקינו על פתיחת משרד שלו במאנילה

מאנילה. — נשיאת הפיליפינים, קוראסון אקינו, נועדה אתמול עם נציגים של אש"ף, שביקשו ממנה רשות לפתוח משרד של אש"ף במאנילה.

בפגישה עם עיתונאים, ציין מוחמד תאגרונה, בשם אש"ף, כי השיחה היתה „פוריה", והוסיף, כי אקינו ביקשה מהם להגיש את בקשתם בכתב.

בשבוע שעבר הגישו תשעה חברי פרלמנט פיליפיניים עצומה לממשלת אקינו, ובה בקשה להכיר רשמית באש"ף. (עי"צ)

המכס השוודי: ישראל סיפקה לאיראן ב-84'-85', נשק ב-42 מיליון דולר

שטוקהולם. — ישראל מכרה שמן חומר-נפץ, תחמושת ארטילריה ומרכיבי פגזים בשווי 42 מיליון דולר, באמצעות חברה שוודית לאיראן, בין השנים 1985-1984 — עובדה זו עולה ממסמכים שהחרימה חטיבת המכס השוודית.

קציני המכס החרימו כמה אלפי עמודים במקשירות שערכו על משרדי של אריק שמיץ, עומד בראש „סקנדינביין קומודיטי", חברה שמשרדיה במאלמה, בדרום שוודיה. שמיץ, המצפה עתה להעמדתו למשפט כחשוד בהברחה, צפוי לעונש מאסר של שש שנים. הוא הודה, כי סיפק לאיראן חומר-נפץ, אך טען, כי היתה זו עיסקה חוקית.

„אחד הספקים הגדולים ביותר של שמיץ היתה, ללא ספק, ישראל" — אמר פקיד בכיר במכס השוודי. מומחים לסחר-נשק סבורים, ששמיץ הבריח לאיראן חומר-נפץ בשווי 600 מיליון דולר.

אחד המסמכים מגלה, שהתעשייה הצבאית הישראלית סיפקה לשמיץ נשק ב-42 מיליון דולר, בשנים 1985-1984. מסמך אחר שהוחרם הוא סיכום פגישה שקיים שמיץ במשרדי התעשייה הצבאית הישראלית ברמת-השרון, ב-13 בפברואר 1985. מהצד הישראלי השתתף בפגישה בנימין תלם, מנהל מחלקת-היצוא של התעשייה הצבאית, יחד עם מרק שכטר, המתואר במסמך כמנהל פרויקט, ועפרה כהן, כלכלנית במחלקה ליצוא.

בסיכום נאמר, שהצדדים הסכימו ביניהם, שהתעשייה הצבאית הישראלית תסכים לקבל הזמנות מחברת הנשק השוודית „בופורס", עימה קיים שמיץ קשר הדוק, בהזמנות יאמר, שהסחורה עומדת לצאת לנמל היוגוסלבי באר. מסמכים רבים מעידים, שחלק ניכר ממשלוחי הנשק של שמיץ לאיראן הועברו מאירופה המערבית דרך נמל באר. (עי"ר)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי

ראשון-לציון

תאריך 9.11.87

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 62 בגוש ... חוב שוה 10 לפי תכנית ... מאושרת, נמצאת ... באזור מגורים ב' ומותר ... קיים שלד של בית ...

בעלי החלקה העררת זכויות ... למבנן עזר.

... יש התנגדות מאיזו סיבה ... רשאי לתגיש ... תוך מועד של 15 יום, החל ... הודעה זו.

... לא תתקבל כל התנגדות ... הנ"ל, תובא הבקשה ...

מ. ..., יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון-לציון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל-אביב — יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממחסן למשרדים למקצועות חופשיים בקומת מרתף לתקופה של 5 שנים, ברחוב המכבי מס' 5 גוש 6912 חלקה 200/2 תיק בנין 005-7/81, בקשה מס' 870775.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בשמי, סגן ראש העירייה יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

עיריית חיפה

משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה רחוב ביאליק 8, חיפה טלפון מספר-640775-04

הודעה על-פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי לדרמן חיים והחלי וחנדל משה ולאה — לאשר הקמת בית-מגורים מחורג ברח' אסתר רבין 56 מגרש 509 בגוש 12251, הוד-הכרמל.

הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:
1) תוספת קומה מעל למותר.
2) עודף שטח בניה למגורים מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 11.30-08.00.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת הנ"ל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

יו"ר הועדה, מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

מרחב תכנון מקומי

באר-שבע

הודעה בדבר אישור

שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מיתאר הנקראת תכנית מס' 102/02/5 שינוי לתכנית 55.

עיקרי הוראותיה: א: שינויים במערך הדרכים, ב. קביעת שימושי קרקע ושינוי ייעוד.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 678,000 דונם, גושים: 38015, 38014, 38013, 38036, 38018, 38016.

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3439, מיום 14.6.87 עמוד 1865.

השינוי האמור בצורה שבה הוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה, וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה באר-שבע וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינו, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הודעה לנושים

כל מי שטוען שיש לו תביעה נגד עזבון המנוח

יעקב זילברשמיט ז"ל

אשר מענו האחרון היה רחוב סוקולוב 23 תל-אביב, מוזמן להגיש תביעתו המפורטת בכתב, לחתום מטה, לפי הכתובת: יהודה הלוי 39 ת"א, וזאת תוך 3 חודשים מיום פרסום מודעה זו.

לאה וינברג, עו"ד
מנהלת עזבון המנוח יעקב זילברשמיט

על פי החלטת כבוד השופט י. זפט, מתאריך 1.12.87, בבית המשפט המחוזי ת"א, בקשר לתיק אזרחי 1356/83

התנצלות

אנו ועד שכונת נאות רחל – אשר שיפר, צבי ביידר, עמנואל מיכאלי, מביעים בזאת את צערנו ואת התנצלותנו הכנה בפני מר אברהם רובינשטיין וחברת אברהם רובינשטיין, חברה קבלנית בע"מ על הפגיעה בשמם הטוב, על עגמת הנפש ועל כל יתר הנזקים שנגרמו להם עקב הפרסומים, על מעשי זיוף ומירמה שיוחסו להם על ידינו ללא ביסוס עובדתי.

חברת רובינשטיין מביעה את צערה על כך שהגישה כנגד הנ"ל תביעה דיבה בטרם ביקשה מהם להתנצל על דבריהם בפומבי.

על היום

3.12.87

אזיקים וסידור תפילה

מעצרו של „רודי אטלן" כמעורב בקשר לביצוע שוד באזור יריחו הביא לחשיפתו של ויליאם נקש; חזרתו בתשובה לא מנעה את החזרתו לצרפת

מאת בצלאל עמיקם

רינה נקש, כרסה בין שיניה, היא אשת אסיר. היא נישאה לוויליאם נקש כשהוא היה נתון מאחורי סורג ובריח ונאשם ברצח. כשענד לה וויליאם את טבעת הנישואין, ידעה אל נכון כי היא תיאלץ להמשיך בחיים שלה כאשת אסיר. זו היתה בחירתה. רצונה להמשיך ולחיות בחיים כאלה במדינת ישראל לא הוגשם ועתה היא נוסעת בעקבותיו לפאריס, לשם הוסגר אתמול. המשחק הזה בחשש עגינות שהשאיר את וויליאם נקש לחודשים ארוכים בארץ — הסתיים. ישראל, במעט בעל־כורחה, נאלצה לקיים תווה בינלאומי. פושע מועד, שהיה נתון תחת חסותה כמעט עד אין קץ, הוחזר לרצות את העונש שהטיל עליו בית־משפט זר.

וויליאם נקש הוא תושב צרפת ואזרחה. לפני חמש שנים, בעיר בזנסון שבארץ־מולדתו, השתתף יחד עם ערבי ממוצא צפון־אפריקני וחבר מולאטי ברציחתו של אחר, עבראללה חקר. כשחש נקש כי הטבעת מתהדקת סביבו נמלט מצרפת והגיע לישראל כשהוא מציג את עצמו בשם רודי טלן. בינתיים הורשע נקש בהעדרו בעבירות שיוחסו לו וממשלת צרפת פנתה לרשויות השלטון הישראליות המוסמכות להסגירו, בהסתמך על אמנת ההסגרה שבין שתי הארצות משנת 1958.

כיפה על הראש

יתכן שוויליאם נקש היה נשאר בחינת נעלם ונהנה מטוב הארץ, אם היה מסוגל להשתחרר מעולם הפשע. אך כחודש מארס 1985 עצרה המשטרה את רודי אטלן בעקבות מעורבתו בקשר לבצע שוד מזויין כלפי איש כמורה בכיר, אשר עמד לנסוע במכוניתו בכביש יריחו, לאחר שחצה את גשרי הירדן מעמאן לירושלים.

זהותו של נקש נחשפה ותהליכי ההסגרה קיבלו תאוצה. בספטמבר שנת 1985 פסק בית־המשפט המחוזי בירושלים כי וויליאם נקש הוא בר־הסגרה וערעורו לבית־המשפט העליון נדחה כשנה לאחר־מכן. עתה החלה השתלשלות פרשת הדחיות והלחצים, שהביא לזלזול במערכת השיפוטית של המדינה ולביזוי ההסכם החוזי הבין־מדינתי.

וויליאם נקש לא הוציא זמנו לריק בכלא הישראלי. הוא חזר בתשובה, שם כיפה על ראשו והסתופף בצילם של גורמים דתיים מהם קיווה להיוושע. אותם חוגים דאגו לו לשידוך מהיר כדמותה של נערה ירושלמית, תושבת שכונת שמואל הנביא. מעתה החלה להתגלגל הדרמה שבמוקדה זוג צעיר — בעל החבוש בבית האסורים ואשה, שלאחר שהתייחדה עימו נכנסה להריון.

גט על תנאי

פרקליטיו של נקש הורוהו לעתור לבית־המשפט העליון כי יעכב את ההסגרה וטעמם עימם: רינה נקש הגישה בבית־הדין הרבני האזורי בירושלים תביעת גירושין נגד בעלה שכותרתה היא: תביעה למתן גט על תנאי. היא הסבירה, כי היא אוהבת את בעלה ומעוניינת בהמשך נישואיה עימו, אך אם יוסגר לצרפת עלולים חיי הנישואין שלה להידרדר וחס וחלילה היא תישאר כעגונה. סכנה זו תימנע אם ירצה את עונשו בישראל. במלים אחרות, עגינותה היא תוצאה הכרחית מהסגרתו של בעלה לצרפת והצלתה מעגינות היא שיקול הומניטארי בעל ערך עליון ומכריע בעולמה של היהדות.

סיוע רב וסעד משפטי מצא וויליאם נקש בשר המשפטים אברהם שריר. שריר, משיקולים פוליטיים מובהקים, טען כי ברק ומצא שנשקפת סכנת חיים לוויליאם נקש אם יוסגר. הוא עיגן את הכרעתו להשאיר את הפושע בארץ, על פי החוק המקנה לו שיקול דעת נרחב.

„סטירת לחי" לשר המשפטים

הדרמה סביב מאסרו של וויליאם נקש קיבלה מפנה כאשר לבית־המשפט העליון, בשבתו כבית־דין גבוה לצדק, הוגשה עתירה עליה חתמו הח"כים שולמית אלוני ודדי צוקר (ר"צ), מרדכי וירשובסקי וזידאן עטאשי (שינוי), אלעזר גרנות וחייקה גרוסמן (מפ"ם). העותרים פנו לבית־המשפט, שיצווה על ביצוע ההסגרה לצרפת, שכן החליטה כבר ערכאה זו שוויליאם נקש הוא בר הסגרה. בית־המשפט העניק את מלוא כובד הראש לפרשה וקיים דיונים ארוכים כשהוא שומע מלומדים ואנשי משפט שהירצו בפניו את נימוקיהם. שר המשפטים אברהם שריר ספג סטירת־לחי מצלצלת. התברר, כי נהג בקלות־ראש ולא בדק את העובדות עד תומן.

עתה חל מפנה ושריר הורה ליועץ המשפטי שלו לערוך שידור מחשבתי ולדרוש מעתה והלאה את יישום צו ההסגרה. סופה של הפרשה העגומה, שבית־המשפט העליון הבהיר כי מדינת היהודים לא תשמש פטרון לפושעים ורוצחים שנידונו לעונש בארצות חוץ, ועתה, כצר להם, הם נאחזים בישראל כמיקלט בשל מוצאם היהודי.

וויליאם נקש עזב את הארץ כשכפיו בשורה חרשה: הוא מאמין אדוק בצדק הצרפתי ויוכיח את חפותו בבית־הדין בארץ זו.

וויליאם נקש - שיבה לפשע וחזרה בתשובה (צילום: דן לנדאו)

תאומי סיאם

מאת ואליד צאדק

היום לפני כארבעים שנה החליטה עצרת האו"ם על תוכנית החלוקה של הארץ, שהיהודים קוראים לה א"י, הערבים פלשתין והעולם כולו PALESTINE לשתי מדינות לאומיות, ישראלית וערבית. ביום ההוא יצאו המוני יהודים בארץ ובעולם לחגוג ברחובות את הנצחון הלאומי. מה עוד שזכרונות השואה הנוראיים עדיין טריים כמותם.

מדינת ישראל היתה ליהודים סמל לסוף הרדיפות, קץ לשלילת הזכויות הפוליטיות, כן לכיסוי התרבותי, ולסוף הפיזור. אומנם חלק מהמנהיגות היהודית לא ששה לקבל את ההחלטה של האו"ם, אבל המנהיגים הריאליסטים גברו על מתנגדיהם.

כנגד מגמה זו עמדה מנהיגות ערבית ריאקציונית, בלתי ריאליסטית וסגנית בעניין הפלשתיני, שדחתה לאי־קבלת ההחלטה וזו היתה טעות היסטורית שהעם שילם עבורה מחיר יקר, הוא נותק מאדמתו ומתרבותו והפך ליהודים של המאה העשרים, לעם הנמצא לבית לאור, לביטוי תרבותי ופוליטי משלו.

כיום, אחרי ארבעים שנה, אנו עדים ובחרדה להיפוך תפקידים. הפלשתינים כיום, לאחר הלם הסיוט והשואה הלאומית והמיזיות, מתחילים בשנים האחרונות לדבר במונחים של מנהיגי הישוב [illegible] לקבל את עקרון חלוקת הארץ בין שני העמים על יסוד קווי 67' וברוח החלטת מועצת הביטחון 242, ואילו בין היהודים מתגברת „מגמת" הדה־לגיטימציה של הדרישה הזאת ואפילו של איהכרה בקיום של העם הפלשתיני.

אין לי כל עניין לדון בהיסטוריה, כי לענות לאלה שטוענים שישראל היתה אנוסה להתפשט והאנוסים הם הערבים. די לי לומר, שהארץ הזו מיועדת לשני עמים שהיסטוריה דומה ומשותפת להם, והתשוקה הלאומית וגם נחלתם של שני העמים. אינני רוצה לומר רק שהיהודים סבלו יותר מאיתנו ועל כן עלינו להרכין ראש בפני עובדה זו. לא יכולים בשום אופן בשל עובדה זו לתת חיים לאחד ומוות לאחר, לא יכולים להיות גאולה ושלום לאחד והרס לאחר.

היום, אחרי ארבעים שנה, עלינו להתייצב במלוא קומתנו, בכל נפשנו ונשמתנו ולאפשר לנו ואף יחייבו אותנו מול ההבנה של הקשר שבין סבלם של שני העמים האלה. עוצמת החורבן שסבלו שני העמים קושרת אותם כתאומי סיאם המחוברים זה לזה משעת לידתם ועל כן נגזר עליהם לחיות או למות יחד, ואני רוצה בחיים.

עמודה זו שודרה אתמול, 2.12.87, ב„קול ישראל"

ככה היא רוצה אותנו

מאת יעל לוטן

ושוב מתכנס כנס עיוני חשוב במכון הקרוי על שם ג'יין קירקפטריק, ובנוכחותה. התופעה הזו אינה חדלה להדהים אותי. לו היו אלה רק אנשי הימין הישראלי המכרכרים סביב כוהנת הריאקציה האמריקנית, עוד אפשר היה להבין זאת. אך יש ביניהם גם אנשים בעלי דעות מתקדמות יחסית, טיפוסים ליברליים, לכאורה.

כישראל קיים מצב שאין לו משל ודוגמה ברחבי העולם: כאן השמאל יותר פרו־אמריקני מן הימין! השמאל הישראלי פיתח לו מזמן מיתוס אמריקני מיוחד במינו, לפיו מעצמת־העל הקפיטליסטית, הניאו־קולוניאליסטית הזו, היא באמת „מנהיגת העולם החופשי", נושאת דגל החירות, זכויות האדם, השיוויון והצדק... כיוון שכך, גיבש לו השמאל הישראלי תיזה לפיה ארה"ב, במוקדם או במאוחר, תכריח את ישראל לוותר על השטחים שכבשה ב־67' ולעשות שלום עם שכנותיה.

הימין אף הוא נוטה להאמין בתיזה הזו. אך הוא גם פוחד ממנה, ולפיכך הוא מסתייג במידה מסויימת מן המעורבות העצומה של ארה"ב בענייננו. כך, למשל, היה זה רוני מילוא, מן הבוטים שבדוברי הימין, שהעלה את הרעיון ש„שלום עכשיו" נהנית מתמיכת הסי. איי. אי.

בנושא הזה, נניח לרגע למימשלו של הנשיא קארטר — הוא היה חריג בפוליטיקה האמריקנית ועד מהרה ניפנפו אותו מן הבית הלבן. (זה נדיר מאוד שנשיא אינו זוכה בקדנציה שניה.) המערכת השלטונית האמריקנית בנויה על עקרונות שאינם שונים במהותם מאלה של האימפריות הוותיקות. עיקרון „הפרד ומשול" פועל שם בדיוק כפי שפעל בכל האימפריות, מרומא ועד הצרפתים והבריטים.

השמש באמת אינה שוקעת על האימפריה האמריקנית, שבסיסיה פרושים על־פני כל הימים והיבשות. יש לה כמיליון וחצי חיילים ברחבי העולם, והיא שולטת על כשליש ממשאבי כדור הארץ. העולם השלישי מתרושש והולך ושוקע בחובות בלתי־אפשריים, כי אין הוא שולט במשאביו הטבעיים וכל כלכלתו נשלטת על־ידי אינטרסים זרים — בעיקר אמריקנים.

מצב זה אינו מדאיג את הממשל בוושינגטון. רק כאשר מתעוררות בעיות המפריעות לניהול התקין — לטעמו — של העניינים. נכנסת ממשלת ארה"ב

ג'יין קירקפטריק, כוהנת הריאקציה האמריקנית

לעובי הקורה. בדרך כלל היא פותרת את הבעיות על־ידי החלפת השלטון המקומי, בשיטה זו או אחרת, (ראה איראן בימי מוסאדק, ראה דרום־מזרח אסיה, ראה קוריאה, גואטמלה, גיאנה, צ'ילה, גרנאדה ועוד ועוד). לפעמים זה לא מצליח ויש לעשות מניפולציות מעודנות יותר — להסתתר מאחורי תנועות מקומיות, שאותן יש סיכוי לקנות בבוא העת. מי שאינו מבין את השיטה הזו בכללותה, אינו מסוגל כלל לקרוא את מפת־העולם.

יחסה של ארה"ב למזרח התיכון מתאפיין בכל המרכיבים הללו. אין ספק שלתמיכה האדירה שישראל זכתה ועדיין זוכה בה — תמיכה כלכלית ומדינית מעבר לכל פרופורציה — יש מניעים הרבה יותר סולידיים מאשר אהבה לרעיון הציוני, להיותנו „הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון", או למשקלם של הבוחרים היהודים בארה"ב. כל אלה יאבדו מכוחם ברגע שארה"ב תמצא שהאינטרס האמיתי שלה דורש להפקיר את מדינת ישראל,

מאחורי הכינוס העיוני בהשתתפות ג'יין קירקפטריק מסתתרת שיטה, לפיה כפופות מדינות כמו ישראל, צ'ילה וקוריאה לכללי משחק ואינטרסים אמריקניים

וגם או אפשר יהיה לומר, שכבר היו דברים מעולם.

שיתוף פעולה בביון ובתעמולה

אלא שישראל משרתת את האינטרסים האמריקניים בצורה אפקטיבית להפליא מזה עשרות בשנים, והשרותים שהיא מספקת לה — לא רק במזרח הקרוב, אלא ברחבי העולם, שקולים כנגד כל ההשקעה המושקעת בה. אין זה רק שיתוף־פעולה אסטרטגי (ואיפה עוד באיזורנו יכלו האמריקנים למצוא בסיס כה נאמן ומוצק!) כי אם שיתוף־פעולה בביון ובתעמולה (ראה, למשל, עניין משדר „קול אמריקה", ששום מדינה מזרח תיכונית, לרבות נסיכויות המפרץ הפרו־אמריקניות, לא היו מוכנות להציב בתחומן), וכן ייצוג עקיף של אינטרסים במקומות בהם ארה"ב אינה מעוניינת לפעול ישירות (ראה דרום־אפריקה, מקומות מסויימים באמריקה הלטינית, אפילו סרי־לנקה, עד לפני זמן קצר, ועוד.)

להיטותה של ההנהגה הישראלית לשמש את אדוניתה האמריקנית בכל דרך אפשרית, משרתת גם את הממשל בביתו, כיוון שהיא מנטרלת את הביקורת של הבוחרים היהודים — או לפחות של אלה מהם המשתייכים לארגונים יהודיים, כי הרי השאר אינם מצביעים כיהודים אלא כאזרחים אמריקנים סתם.

כך למשל, אפשר היה לגייס את הלובי היהודי למאבק נגד השלטון הסנדיניסטי בניקרגואה ולהשתיק אגב כך את היהודים שנטו לו תמיכה, או התנגדו לתמיכה ב„קונטראס". אי־אילו שמועות על אנטישמיות סנדיניסטית (ולא חשוב שיש שני יהודים בממשלה הזו, אף כי בכל ניקרגואה יש רק קומץ יהודים), שימשו היטב לתכלית זו. אחר־כך באו הגילויים על פעלולי „אירנגייט" והיהודים בקונגרס ובסנאט, באמצעי התקשורת ושאר גופים רבי־השפעה, מילאו פיהם מים, כוכות המעורבות הישראלית בפרשה.

איין ראנד של אקדמאים

הגברת קירקפטריק היא אחד מן הרובכים הנאמנים והנמרצים ביותר של מימשל רייגן — המימשל הימני, הריאקציוני ביותר שידעה וושינגטון זה עשרות שנים — וזה אומר לא מעט. תפיסת־עולמה משלבת בקירבה את המקרתיזם הצרוף עם סממנים קולוניאליים קלאסיים. השמרנות שלה היתה מוצאת מקום נוח באגף הכחול־כהה של הפרלמנט הבריטי כשיא האימפריה. היא נשענת על כמה מן המאורות האינטלקטואליים של הימין החדש בארה"ב, וביניהם כמה יהודים ידועי־שם, כנורמן פודהורץ ואירווינג קריסטול.

בישראל מצאה לה קירקפטריק מסגרת אקדמית מכובדת, המתפעלת ממנה ורואה בה מנהיגה רוחנית — מעין איין ראנד של אקדמאים ופוליטיקאים מסוג מסויים, כאלה שהאידיאולוגיה שלהם תמיד משתלמת היטב.

שגריר ישראל באו"ם, בנימין נתניהו, נער הפלא של הריאקציה הישראלית, פירסם לא מכבר ספר בעריכתו, תחת הכותרת „כיצד יוכל המערב לנצח". אם היה למישהו ספק, שהמדינה הציונית — לפחות במזוהה הרשמית והייצוגית ביותר — נאמנה נאמנות עיוורת ל„מערב" (קרי, ארה"ב והקליינטיות שלה), התווסף ספר זה לרשימת ההוכחות.

שלום יוציא המעצמות מהמשחק

לאור כל הדברים הללו קשה כיום להיתמם ולטעון, שהציונות אינה איננה של בריה"מ, וכי רדיפתם של ציונים מוצהרים על־ידי השלטונות הסובייטיים אינה אלא ביטוי לאנטישמיות.

אין בכוונתי לטעון, שהנהגת ברית המועצות מסורה בלב ונפש לעניין השלום במזרח התיכון. בנסיבות הקיימות אין לה יכול להיות לה אינטרס בהסדר שלום באיזורנו, ועל אחת כמה וכמה מסוג אמריקני. יתר על כן, יהיה לה אינטרס ברור לטרפד כל ניסיון להשליט סדר באסיה הקרובה, „פאקס אמריקנה" — וכל מי שמתנגד לשיתופם של הסובייטים בתהליכי שלום באיזורנו, חייב להיות ער לכך.

מבחינת שתי מעצמות־העל, שלום אמיתי באיזורנו עשוי להוציא אותן מן המשחק, להשאיר את שתיהן ללא כאב־ראש של ממש במזרח התיכון. כל עוד קיים סכסוך ומתח בין המעצמות, מצב זה יוסיף להתקיים. הגוש האחד שיש לו אינטרס ברור בשלום באיזור הוא מערב אירופה, אבל אין לו כאן משקל רב — כל היותר הוא יכול לכפות על ישראל לעשות כמה ויתורים סמליים, כגון שיווק ישיר של תוצרת פלשתינית למדינותיו.

במהלך עשרים השנים האחרונות התחזקו והתעמקו מאוד האינטרסים המקומיים בקשר הזה עם ארה"ב. אין זה רק עניין של מנטליות — כגון זו של השגריר נתניהו, שספק אם הוא שגריר ישראל באו"ם או שגריר ארה"ב בישראל — כי אם של מערכת ענק, עתירת משאבים וכוח, המסתעפת לכל הכיוונים. מכאן גם כוח המשיכה של הגברת קירקפטריק וכל מה שהיא מייצגת. חבל רק על התמימים שאינם מבינים זאת.

סמים, אלכוהול ותלבושת אחידה

טועה מי שחושב שרק נוער שוליים נתפס לסמים. רוב המשתמשים הם תלמידים ממשפחות מבוססות, בנים ובנות להורים קריירסטים המרגיעים את מצפונם ב„כופר" כספי. הממון בסופו של דבר את ההידרדרות

מאת יצחק שור

„אתה שקרן או אידיוט אם אומר לך בוודאות, שאף אחד מתלמידי לא נגע בסמים", השיב מנהל בית־ספר תיכון [illegible]. „אין לי כל צל של ספק, שבין [illegible] מצויים כאלה שעישנו חשיש במסיבות לילשבת."

המשתמשים בסמים מסוגלים להתחמק מעיני הוריהם או מוריהם. אין הם יכולים להתחמק מעיני חבריהם. הללו ניצבים לפני דילמה חמורה: לספר למנהל אם לאו? אם כן, הם ייראו את עצמם כמלשינים. אם לא כן, יראו את עצמם אחראים להידרדרות [illegible] של חבריהם הטובים.

נוכח אווירת האמון השוררת בין ילדים ומורים, הגיעו אלי ידיעות על כמה [illegible] שהשתמשו בסמים. בכמה מקרים [illegible] התלמידים את חבריהם צורכי הסמים [illegible] ליועצת בית־הספר או למנהל כדי [illegible] עזרה.

[illegible] לנערים ולהוריהם את ההיבטים [illegible] הקשורים בצריכת סמים: מי שנתפס [illegible] המשטרה עלול לאבד את רשיון הנהיגה, [illegible] לצה"ל, ולא לקבל אשרת כניסה [illegible] בחו"ל. לא דיווחתי למשטרה. ברוב [illegible] היה מדובר בנערים שעישנו באקראי. [illegible] הנערים היה שטוף בעישון סיגריות. [illegible] עישן חשיש. הסברנו לו שקיים קשר [illegible] בין עישון סיגריות, סמים, ואלכוהול. [illegible] הזהרנו אותו מפני מעבר לסמים [illegible] הנער סבל מבעיות ומצוקות בבית [illegible] ובבית־הספר.

[illegible] השנים האחרונות הגיעו לידיעתי [illegible] מקרים, מהם שבעה נערים ושלוש [illegible]. תלמיד אחד עבר לסמים קשים, קיבל [illegible] ואף נשלח לאישפוז. צה"ל גייס אותו. [illegible], וכיום הבחור „נקי" מסמים. [illegible] באחד המקרים הגיע לידיעתי מידע [illegible] (ש' שרוקה), שהוא סוחר קטן [illegible] „לדוחף" סמים לבית־הספר. בכסף [illegible] מימן את צריכתו האישית. מיד [illegible] על כך למשטרה, והבחור נעלם מן [illegible].

[illegible] מי שנתפס לדעה הקדומה, כי רק בני [illegible] השוליים נתפסים לסמים. רוב [illegible] שנתגלו בבית־ספרי השתייכו [illegible] מבוססות של הורים קריירסטים, [illegible], אשר הזניחו את ילדיהם. הורים [illegible] להרגיע את מצפונם ולקנות את [illegible] על־ידי תשלום „כופר". מדי סוף שבוע הם ממלאים את הצעירים בכסף. נער כזה קיבל מאה שקלים לסוף שבוע. חלק מן הכסף הוצא לסמים. בוקר אחד גילו המחנכים להורים, כי בנם או ביתם משתמשים בסמים.

אשתקד נמצאו בבית־הספר שני תלמידים שעישנו סמים. כאף מקרה לא עישנו תלמידים בין כותלי בית־הספר. השנה לא נתגלה אפילו מקרה אחד. השבוע נערכה ישיבת מורים, ראשונה בשנה זאת, שבה קיימנו דיון על השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול. בדעתנו להקדיש כמה שעות לימוד לשיחה עם התלמידים בכיתות.

אופנה חדשה

אופנת הסמים חלפה. עכשיו שולטת אופנת האלכוהול — סיפר לי מנהל שני. להערכתו, זו בעיה קשה פי־כמה מאשר בעיית הסמים. איש בבית־הספר אינו יודע מהו היקף הבעיה. לפני שנים אחדות נערך בבית־הספר סקר אנונימי. התלמיד רשם רק את שם הכיתה. התוצאות הצביעו על מוקדי המצוקה. בהיעדר מידע מעודכן, לא ניתן לאתר את המוקדים. סקר חדש עולה כסף ואין תקציב.

המחנכים מודעים לסכנת הסמים. יועצת בית־הספר עברה השתלמות רצינית. עכשיו היא עובדת עם קבוצת מחנכים. הפעולה נעשית תוך התייעצות מתמדת עם המפקחת המרכזת על מניעת השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול במזכירות הפדגוגית, לילי נרב־כרקמן, וכן עם הממונה המחוזי על הנושא, ציון שכת. ברגע שמתגלה בכיתה תלמיד מדוכא במיוחד, או שמישהו נרדם בשעורים, נזעקים המחנכים. בית־הספר מקיים חוג להורים המעוניינים במידע על דרכי מניעת השימוש בסמים.

למסיבת לילשבת מביאים הנערים והנערות משקאות אלכוהוליים, בעיקר פחיות בירה. אם „מופיע" גם בקבוק יין הרי שאין זה מסוכן, משום שהבקבוק עובר מיד ליד, ותוכנו מתחלק בין 20־30 צעירים. דווקא הבירה מסוכנת. נער בן שש־עשרה ששתה שתי פחיות בירה ואחר־כך רוכב בפראות על טוסטוס, מועד לתאונה קטלנית.

לפני שנים אחדות הזמנתי מרצה מן האוניברסיטה העברית. הוא נתן לתלמידים הרצאה מלומדת והסביר שהשימוש בחשיש אינו כרוך בסכנת התמכרות. לדבריו, מסוכנת הסיגריה יותר מאשר החשיש. הוא רק „שכח" לומר לתלמידים, שאף אחד מאלה שהידרדרו לסמים קשים, לא התחיל ישר בהירואין או

(המשך בעמוד 8)

מן הפרץ

... לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי חמנים: עמית אוטר

טלוויזיה משופצת?

מבט שני על התוכנית

חיים יבין. אש צולבת

מאת ירון זליג

תוכנית יבין התפוצצה לתוך המשא־ומתן לסיום השביתה ברשות השידור, בדיוק ברגע בו נדמה היה כי סיומה הוא עניין של שעות בלבד.

ביום רביעי, 25.11, שעה שנציגי העיתונאים מתכוננים לפגישה בפרקליטות המדינה, במטרה לחתום על הצטרפותם למוסד לבוררות מוסכמת, מופיעים בעיתון יומי רסיסים ממתכונת שידורים חדשה, ש„רשות השידור מתכוננת להנהיג עם חידוש השידורים."

נציגי העיתונאים חברי מטה השביתה, הודיעו מיד כי כל עוד לא תיסוג הנהלת הרשות מתוכניתה, לא תיסלל דרך לחידוש השידורים. במסדרונות רשות השידור, כמו גם במטה השביתה בבית־אגרון, עוסקים יותר מכל בטוטו הדלפות.

עיתויה של הידיעה היה מעולה מבחינתו של המדליף. ההשערות דיברו על ניסיון אחרון לטרפד את ההסכם שיביא לסיום השביתה. מטבע הדברים, החיפוש אחר המדליף עובר דרך השאלה למי היה אינטרס לטרפד את חידוש השידורים. במקביל לבלבול ול„ערפל הקרב" בקרב עיתונאי הרשות, פירסמה הנהלת הרשות את עיקריה של תוכנית מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, תוך שהיא מדגישה כי מדובר בתוכנית ראשונית בלבד שטרם זכתה לעיון מעמיק.

השמועות אמרו, כי זו תוכנית אותה הגה חבר־הכנסת רוני מילוא בשיתוף מיכאל קרפין. בשעות הערב, כשקיים חיים יבין מסיבת עיתונאים מאולתרת להסבר התוכנית, הוא פתח בהכחשה נמרצת של שמועה זו, תוך שהוא מרגיש כי התוכנית עובדה על־ידיו ועל־ידי מנהל מחלקת התוכניות בטלוויזיה, יוסי צמח, כמהלך השביתה וכפועל יוצא לדבריו מלקחיה.

יבין הציג שתי מגמות מרכזיות בבסיס התוכנית: האחת — מעבר למתכונת שידורים של אולפן פתוח, שנועדה להגמיש את לוח המישדרים, והשנייה — הפסקת הצילום בפילם ומעבר לשימוש במצלמות אלקטרוניות להוציא סרטי־תעודה באורך של למעלה משלושים דקות וכן סרטים עבור התוכנית „מבט שני".

מתכונת האולפן הפתוח אמורה להיות, למעשה, שידור חי מאולפן אחד, במהלכו ישובצו במשך שלושה לילות תוכניות אירוח וראיונות, בהם ישולבו גם אמנים. מתכונת זו תאפשר גם נוכחות של קהל אורחים באולפן. מתכונת זו, על־פי התיכנון, תאפשר את ביטולן של תוכניות הראיונות השונות הקיימות בטלוויזיה כיום, כמו „מוקד", „סוף ציטוט", „זה הזמן", „מצב הרוח", „כניסה חופשית" ואחת משתי תוכניות הדת. מראייני תוכניות אלו, גורסת התוכנית, ישולבו בתוכנית הראיונות החדשה. באשר למעבר לצילום במצלמות אלקטרוניות תוך שימוש בניידות שידור, הרי שגם יבין עצמו מודע לכך שמצבת שלוש הניידות הקיימות כיום אינה מספיקה להעמיד ריווח מפורט של הנעשה מדי יום ברחבי המדינה, ובמיוחד מאותם מקומות בהם הגישה עם ניידות השידור הגדולות אינה אפשרית. אלא שלדבריו, החלטה עקרונית בדבר הפסקת השימוש במצלמות־פילם תיצור לחצים על המערכת, כך שתוך חודשים־מספר ניתן יהיה להגיע להסדרים עם הטכנאים בטלוויזיה בדבר שימוש בציוד ה„אי.אן.ג'י", ובניידות שידור קטנות. במלים אחרות, הלחצים על המערכת — מקווה יבין — יצליחו לכופף את עמדת ועד הטכנאים ויביאו בסופו של דבר להצעדת הטלוויזיה הישראלית לעידן האלקטרוניקה. בינתיים, מודה יבין

בלי „סוף ציטוט", „זה הזמן", ו„כניסה חופשית", ו„מבט לחדשות" מחולק לשניים — אלה כמה מסעיפי „מתכונת השידורים החדשה" שעוררו את זעם עיתונאי רשות השידור ■ הרעיון בשלבי גיבוש

— יוגבל למשך שלושה חודשים, לערך, כיסוי החדשות השוטפות. מכאן גם נובע הרעיון לפצל את מהדורת „מבט" לשני חלקים, כשבראשון, בשעה תשע בערב, ירוכזו עיקרי חדשות היום, ואילו בחלק השני, בשעה עשר ושלושים, תהיה הרחבה בנושא מרכזי אחד שעמד על סדר היום. תוכנית האולפן הפתוח, אומר יבין, תאפשר פריצה גמישה יותר ללוח המישדרים עם מבזקי חדשות, אם יתבקש הדבר.

אלא שתוכניתו של יבין משכה אליה אש צולבת מכל כיוון אפשרי. ראשית, היו אלו נציגי מטה השביתה שטענו כי יישומה לפני הליכה למוסד לבוררות מוסכמת, פירושו הליכה לבוררות כשידיה של הרשות אינן נקיות. לטענתם, מתכונת שידורים חדשה זו תגדיל ולו לתקופת המעבר את האבטלה הסמויה ברשות השידור, ועובדה זו תקל על הנהלת הרשות לטעון בפני הבורר כי יש צורך בפיטורים ברשות. עמדה זו של העיתונאים אכן התקבלה ביום חמישי שעבר כשהנהלת הרשות הודיעה במכתב נלווה להסכם ההצטרפות של העיתונאים למוסד לבוררות מוסכמת, כי התוכנית תוגש לעיונם של העיתונאים ותינתן להם אפשרות להעיר את הערותיהם. בכל מקרה — כך עולה מן המכתב — תוקפא התוכנית עד לאחר סיום הליך הבוררות.

במקביל, משכה תוכניתו של יבין גם ביקורת מקצועית שגלשה גם לביקורת פוליטית. בהיבט הפוליטי, הטענה נגד התוכנית היא, שביטול תוכניות המלל והחלפתן בתוכנית ראיונות משולבת בבידור היא גלישה לפופוליזם, מה גם שפיצול מהדורת „מבט" לשני חלקים, פירושו צמצום הכיסוי החדשותי של הנעשה במדינה. כשהנשכר במקרה זה הוא נטו של הממסד הפוליטי. בנקודה זו טוען יבין, כי שטות להניח שהוא — כמי שהקים את „מבט לחדשות" — ייתן את ידו לצמצום הריווח החדשותי בישראל. „לא אתן לגעת בתוכניות כ„מבט", וכוודאי לא באמינות הדיווח של תוכנית זו", אומר יבין. מבחינה מקצועית, נמתחה השבוע ביקורת חריפה על יבין שהגיעה לשיאה בישיבת מנהלי המחלקות בטלוויזיה ביום ראשון. בישיבה זו נמתחה ביקורת על כך שיבין, למעשה נותן בכך את ידו להרס „מבט לחדשות". הם גם הרגישו כי לא ישתפו פעולה עם תוכניות שיביאו לפגיעה בדיווח החדשותי בישראל.

כך או כך, התוכנית צפויה לעבור „גיהוץ נוסף" ובכל מקרה, היא לא תונהג קודם לסיום הליך הבוררות במוסד לבוררות מוסכמת.

ראשים מדברים

דינה גורן, מרצה לתיקשורת: תוכנית יבין תפעל נגד יכולת הטלוויזיה לקחת חלק חשוב בתהליך של שינוי חברתי להיפך – היא תמסד את הקיים

מאת ורד לוי

לפי הנוהג המקובל בעולם ביחס לתינוקות בכלל, כך גם לגבי ה„בייבי" המפציפי של חיים יבין: האב המוליד הוא מי שהעניק לתינוקת את שמה (תוכנית יבין). הוא, מצידו, סבור שאין נפלאה ממנה, הוא גאה בה עד מאוד, והוא יוצא בחירוף נפש להגנה על קיומה.

כל זה לא מפריע כמובן (וטוב שלא) לכל הנוגעים בדבר לאתר בבייבי הזה של יבין פגמים ועיוותים בלי סוף. ה„טלוויזיה עקרה", „פופוליסטיות זולה", „סתימת פיות" ו„תוכנית שטנית" הם חלק מהכינויים היותר סימפטיים והפחות פוגעים שייחסו לתוכנית, הן ח"כים והן נציגים מהתקשורת.

דינה גורן, עיתונאית, חוקרת ומרצה לתקשורת, תורמת ברמה פחות פופוליסטית ויותר מקצועית את התייחסותה שלה לתוכנית יבין. בסיפרה „תקשורת ומציאות", תחת שם הפרק „אובייקטיביות ואיזון בגורמים מעוותים", כותבת גורן כי „המחוייבות לאיזון ולאובייקטיביות מביאה את העיתונאים להתייחס לקביעות הבאות מפיהן של הנוגעים בדבר כאל עובדות מוצקות, ובלבד שהמדובר במקורות מוסמכים, בעלי גושפנקא של תפקיד ומעמד רשמי".

הקשר בין הציטוט הזה לבין הבייבי של יבין מתבהר בהמשך דבריה של דינה גורן: „הדבר האחרון שהטלוויזיה הישראלית צריכה, הם עוד ראיונות בשידור חי. ממילא רוב מה שהיא עושה זה תוכניות בנוסח „טוקינג הדס" (ראשים מדברים). או מה חדש מתחת לשמש, יורידו תוכניות־ראיון א' ויועלו במקומן תוכניות־ראיון ב'.

„חוץ מזה, לבוא ולומר שהדרך לסקר את המציאות היא לדבר עם האנשים שייכים את החדשות, זו זריית חול בעיניים. למיטב הבנתי, המצלמות האלקטרוניות החדשות לא צריכות להיות צמודות למכונית ואפשר בהחלט לנצל אותן לסיקור מהשטח. במקום לבלבל את מוחם של הצופים עם עוד ראיונות ובמקום, לאפשר לכל מיני אנשים להתבטא".

„ברמה עמוקה יותר" — היא אומרת — „ככל שיש יותר ראיונות, כך גדל פתחון הפה שנותנת הטלוויזיה למימסד. כך מתחזק המצב הקיים ופוחתים הסיכויים לתהליך של שינוי חברתי. הראיונות הם, הרי, מאוזנים והמילה האחרונה בהם שייכת תמיד למי שכבר ממלא תפקיד זה או אחר. כלומר, תוכנית יבין תפעל נגד יכולת הטלוויזיה לקחת חלק חשוב בתהליך של השינוי החברתי. נהפוך הוא — היא תחזק ותמסד את הקיים. אם יבין לא מבין זאת, חבל מאוד. אם הוא מבין זאת ובכל זאת מציע — אז זה רע אפילו עוד יותר".

דוד־ציון מובל בידי שוטרים. רמאות בינלאומית

רוטשילד: נוכל פשוט

במכנסי טרנינג, בלייזר מיושן ובנעלי בית. כמעט מעורר רחמים — הובל לאולם המעצרים דוד־ציון אליס־רוטשילד, „קונסול כבוד של זאיר באנגליה", „יועץ" לקונגרס ולנשיא ארה"ב" וכו' וכו'...

כשהתחילה חקירת פרשת דוד־ציון אליס רוטשילד במשרדי היחידה לחקירות הונאה של משטרת ישראל, רב היה המתום על הנגלה. מהסיפור נדף ריח של קשר בינלאומי להונאת בית־המלוכה הסעודי בו היתה מעורבת גם חברת נאמנות של בנק לאומי. בסיפור נקשרו יחד סכומי כסף אדירים, תוארי אצולה, תארים דיפלומטיים ומטבע־דולארים. סמור עסיסי שכל חוקר מצפה כי יפול לידיו.

ביום ששי שעבר הובא, גיבור הפרשה — שטען לתארים שונים כמו „קונסול כבוד של זאיר באנגליה" — לאולם המעצרים של בית־המשפט בתל־אביב. הפעם הוא הובא כשהוא נישא על ידיו של שוטר.

רוטשילד, שהציג עצמו על־פי הדרכון שנמצא בידיו כבן 40, נראה מבוגר בהרבה מן הגיל עליו הצהיר. האיש שנקב באוזני מנהל החברה־הבת של בל"ל /בסכומי־עתק אותם קיווה להרוויח, הגיע לבוש במכנסי טרנינג כחולים הגדולים מכפי מידתו ובבלייזר חום משומש, שכבר ראה ימים טובים מאלה.

מרהים היה להיווכח כיצד יכול אדם אלמוני שלא ידוע בחוגי העסקים לשכנע מנהל מוסד מכובד להיכנס עימו לעסקים בתקווה להרוויח, תוך שהוא יודע ככל הנראה כי מדובר בפיקציה.

בינתיים, ממשיכה היחידה לחקירות הונאה לאסוף חומר נוסף הנוגע לחשוד, ומבין התשובות שהגיעו מן האינטרפול עולה, כי מדובר ככל הנראה בנוכל בינלאומי, בעל עבר עשיר בארצות שונות.

תחילת הפרשה בסוף 1986 כשרוטשילד (שאין לו, ככל הידוע, שום קירבה משפחתית לרוטשילדים ההם) הגיע למשרדיו של מנהל חברת הנאמנות. בין השניים היתה היכרות מוקדמת, מאחר שחברת הנאמנות ניהלה בעבור ציון רוטשילד רכוש מסוים שקיבל בירושה. החשוד הציג עצמו בפני מכרו כבא־כוחה של חברה, שמקום מושבה ארה"ב ובאנגליה ועיסוקה במכירת דירות מנהלים. כבא־כוחה של החברה הוא הסביר — יש בידו מידע כי מדינות ערב מחפשות אפיקי השקעה ורווחים ולחברה, דרך אנשי־ביניים, נמצאה דרך לעשות עימם עסקים.

הוא הציג בפני מנהל חברת הנאמנות איגרות חוב בלתי־ממוספרות ובלתי־חתומות בערכים של עשרת־אלפים דולר וחמישים אלף דולר בשלב הראשון, ושיכנע את המנהל כי למרות שמדובר בניירות בלא ערך כספי, ידיע המוסר כי הוא משמש נאמן להם.

המנהל ללא הסכמת הממונים עליו — הסכים, וכך החל השלב הראשון בהונאת בית המלוכה הסעודי בהיקף של כמיליארד דולר.

משניסה אליס לגייס לעזרתו מנהל סניף נוסף של בנק לאומי, נערכה בדיקה והתעוררו חשדות. בחיפוש שנערך בחדרו שבמלון תל־אביב התברר, כי תאריו המרשימים מאור כרוזן אנגלי המיועד להיות שגריר אירלנד בישראל, קונסול כבוד של מדינה אפריקנית, כיועץ לקונגרס ולנשיא ארה"ב ועו"ד — מקורם בפרסומיה של חברה פורטוגלית המתמחה בייעוץ כיצד להשיג כל תואר שבו תחפוץ תמורת סכום פעוט... עוד נמצאו בחדרו נוסחים רבים ושונים של איגרות חוב, אותם הרפיס בבית־דפוס בישראל. בין השאר, גייס רוטשילד לעזרתו, בלי ידיעתם, את הקונצרן היפאני הגדול מיצובישי ואת בנק מישיגן.

המעשה היה כל־כך פשוט וברור, כשרוטשילד עצמו מצהיר כפני מנהל חברת הנאמנות כי מדובר בפיקציה, עד שבתחילה לא ידעו החוקרים כיצד לטפל בבעיה המעלה שאלות משפטיות רבות. ומעבר לכך, האם יכול היום כל אחד להיכנס למוסד בנקאי מכובד, להציג עצמו ולשכנע מנהל מכובד להסכים להיות שותף — אם בכלל — למעשה נוכלות בינלאומית?

לאט־לאט הולכת ומתבררת התמונה כולה. נראה, כי במקום איש עסקים ממולח שמצא את הדרך להגשמת חלומם של רבים ולהתעשר בסיועו של מוסד מכובד — עומד נוכל פשוט, שלגבי ארצות רבות הוא נחשב „שרוף".

דוגמא אחת מרבות: כל בית־דפוס יכול להדפיס

רחוב העצב ההד"סיטרי

מחקרים מרעיים מעלים, כי יתכן קשר בין האלכוהוליזם לתורשה

הפירסומים אודות מחלת האיידס, הסיחו את הדעת מתופעה חברתית־בריאותית נוספת ששמה אלכוהוליזם, שתיינות. זאת למרות הנתונים המדאיגים המתפרסמים על־ידי מוסדות לאומיים ובינלאומיים.

מהנתונים שפורסמו בארה"ב אפשר ללמוד, כי מדי שנה מתים 14,000 אנשים ממחלת כבד קשה — CIRRHOSIS (צמקת־הכבד) הנגרמת בשל צריכת יתר של אלכוהול. נהגים שתויים גרמו בארה"ב, למחצית מתאונות־הדרכים הקטלניות.

ב־1986 נהרגו בכבישי ארה"ב 46 אלף בני אדם, יותר ממחציתם נזקף לחשבונם של נהגים שתויים. ארבעת־אלפים טבעו בשנה שעברה, 70% מכיניהם בהשפעת אלכוהול. 30% ממקרי ההתאבדות נזקי אף הוא להשפעת הי"ש. שליש מכל השפוטים למאסר, עשו את שעשו אחרי ששתו לשוכרה. כמעט 20% מחוסרי־הבית נקלעו למצבם הנוכחי בעיקבות התמכרות לטיפה המרה.

שתיית אלכוהול היא בעיה כלל־עולמית. במדינות המערב, כמו צרפת השתייה היא נפוצה אך שיעורה באוכלוסיה קבוע. לעומת זאת נרשמה במדינות אמריקה־הלטינית בין 1960 ל־1980 עליה בצריכת האלכוהול בשיעור של פי שניים, באפריקה פי ארבע ובאסיה פי חמש.

הצרפתים תופסים את המקום הראשון בצריכת אלכוהול — 18 ליטר כוהל „נקי" בשנה. הם צורכים בעיקר יין. הפולנים, הרוסים והסקאנדינבים צורכים בעיקר וודקה. יש הבדל בדמת השתיינות של נשים וגברים. האלכוהוליזם נפוץ יותר בקרב גברים. הגברים בצרפת שותים יותר, ולפיכך תוחלת־החיים של הגברים בצרפת קצרה בממוצע ב־10 שנים מזו של הנשים. מעריכים, כי כ־2,5 מיליון צרפתים פיתחו תלות בכוהל.

בבריטניה עלתה צריכת האלכוהול מ־7.8 מיליארד שטרלינג ב־1979 ל־11.4 מיליארד שטרלינג ב־1981.

הגרמניה־המערבית מעריכים, כי יש בה אחד־וחצי מיליון אלכוהוליסטים. בחברת „בוש", הנהיגו את שיטה המקל־והגזר. לשתיין נותנים ברירת קנס או פרס. פרס כשהוא נגמל מהשתיינות, וקנס במקרה הפוך. בתום כמה חודשי חסר השתיין מוצא את עצמו בחוץ.

בברית־המועצות הנהיגו ימים של יובש. לא מוכרים אלכוהול בימי שישי ושבת. אך עלה שיעור קניית האלכוהול בימי חמישי. כן עלה מעלה מעלה שיעור הייצור ה„מחתרתי" של יי"ש, בעיקר מסוכר, אך גם מחומרי־גלם אחרים, כמו תירס, חיטה ועוד.

בכל המדינות יש לשתייה מופרזת של אלכוהול תופעות־לוואי קשות, הן בשטח הבריאות והן במירקם החברתי. בברה"מ מעריכים, כי השתיינות היא ביסוד מחצית מקרי הגירושין. במזרח ובמערב מוסרים, כי השתיינות גורמת לאימפוטנציה אצל גברים.

מנתוני הרשויות בארה"ב עולה, כי טיפול־גמילה של חולה הנמשך כארבעה שבועות עולה בין 4,000 ל־20,000 דולר. הטיפול מועיל רק ל־25% מהחולים.

בארה"ב השתיינות „מעורבת" ב־40% ממקרי הגירושין העוברים דרך בתי־המשפט. כמו כן יש חלק לכוהל ב־25% עד 50% ממקרי האלימות כלפי בני־הזוג וילדים. בני־הנוער מתחילים לשתות כבר בגיל 12־14. לפני שנות דור עמד הגיל הממוצע על 15־16.

סימני ההיכר של אלכוהוליסט הם, הפרעות בזיכרון, רעידות ידיים, ואיבוד ההכרה במהלך השתייה. יש שתיינים, אשר לא הגיעו לרמה של צריכת יתר, יש השותים מדי יום, ויש שתיינים העושים לעצמם שמח מפעם לפעם.

כבר בשנות השבעים החלו לחפש גורם גנטי כעומר ביסוד הנטיה לשתיינות. ד"ר דונלד גודווין, מאוניברסיטת קנזס ארה"ב, ברק 133 ילדים מדנמרק, שגודלו כילדים מאומצים. ההורים הביולוגיים היו או לפחות אחד מהם, אלכוהוליסטים. במשפחה בה גודלו הילדים לא שתו, ולא היו מכורים אף פעם לאלכוהול. בין הילדים המאומצים היו כאלה שהוריהם הביולוגיים לא שתו. התוצאה — הילדים שנולדו מהורים שהיו מכורים לאלכוהול היו יותר שתיינים, מאשר אלה שנולדו להורים שלא שתו. ההבדל היה בשיעור של 1:4.

הבדיקות שעשה גודווין הובילו אותו למסקנה, כי במידה וגורם תורשתי מעורב בתופעת השתיינות, הרי שהוא „מתעורר" עת מתווספים אליו תנאים מסייעים, כמו שתיינות הסביבה או המשפחה המאמצת.

בשוודיה, נשתמרו נתונים אודות ילדים שאומצו עוד לפני יותר מ־200 שנה. מסתבר, כי צאצאי השתיינים נוטים יותר מילדי הלא־שתיינים להתמכר לטיפה המרה. גם טיפול הגמילה פחות מצליח איתם מאשר עם אחרים.

אמרנו, כי צאצאי השתיינים נוטים יותר להתמכר לשתיה. היותר הזה הוא פי 9. החוקרים גם מצאו סימנים תורשתיים מסויימים אצל מכורים לאלכוהול להם יש עבר משפחתי אלכוהולי. הנתונים ההתנהגותיים. המאפיינים הם, תוקפנות ונטיה לאלימות. כרגע אין באפשרותם של החוקרים להמציא מבחנים שיחזו את המצויים ב„קבוצת הסיכון" של האלכוהוליזם. כאשר הדבר יתאפשר אולי ניתן יהיה בפעולת מנע למנוע את רוע־הגזירה. יש הטוענים כי בבדיקת א.א.ג'. מצוי סימן כלשהו המרמז בכיוון זה. כן נמצאו תגובות מסוימות במערכת ההורמונלית של אנשים, שנטייה זו נמצאת במשפחתם.

החוקרים מצאו, כי חומר הידוע בכינויו GAMMA-BUTIRIC-ASIT: GABA. ממלא תפקיד של נוירו־טראנסמיטור, אשר מעביר תחושות של מצבי היכון פוחת בהשפעת אלכוהול. האלכוהול מועל במקרה זה על ה־GABA כמו כרורי ואליום או ליבריום. אצל צרכני האלכוהול נחסם אחוז גבוה מהממוצע של אטום שריר־הלב, יתר לחץ־דם, הפרעות בפעילות הקיבה והמעיים כולל דימום פנימי, ירידה ברמת הטסטוסטרון, חומר הורמונלי המעורר זיקפה, ליקוי הגורם גם לאימפוטנציה.

אצל נשים צריכת יתר של אלכוהול גורמת להפרעות במחזור ואף להופעת עקרות. אצל נשים הרות גורם האלכוהוליזם לפיגור אצל העובר. חושדים ששתייה מופרזת גורמת לירידה בכושר המיני של השתיין, אך להוציא מכלל אפשרות שמחלת הדרך שכיחה יותר אצל „צרכני יתר" של אלכוהול.

הבעיה העיקרית אצל השתיינים, היא השחמת, שמשמעה פגיעה קשה בכבד. אין מהשתיינים לוקים במחלה זו. אצל הנפגעים המחלה קשה. עוד יותר, כמו כן יש הופעה להופעה בתדירות גבוהה יותר של סרטן הפה, הכבד, הריאות, הלבלב והמעי־הגס. החוקרים חושדים, כי אנזים מסויים הוא כנראה CYTOCHROM P450, השף חומרים מסויימים למסרטנים תחת השפעת הכוהל.

הטיפול המקובל כיום, בתופעת האלכוהוליזם הוא לפי הדגם של שנות העשרים. כדי לחזק את הסיכויים יש למטפל גם במשפחתו של השתיין, ולהזמין את בני משפחתו לשיחות עם פסיכולוג. הטיפול הקבוצתי בהשתתפות שני בני־הזוג והילדים תורם לסיכויים. עם זאת, אחוז גבוה למדי (מהשתיינים) חוזר לסורו. לפיכך, הטיפול הטוב ביותר הוא טיפול מניעתי.

„גלאסנוסט" בספורט

התחמודדות בלי ליטול תכשירי מרץ.

במקביל לפרסום ב„אוגוניוק", הופיעו מספר מאמרים בנושא, בעיתונים אחרים ואף בעיתוני־הספורט. פורסמו בהם דברים שהיו ידועים זה מכבר — הספורטאים הרוסיים, שיאני־עולם, נטלו תרופות ותכשירים, אשר הוסיפו להם נקודות בתחרויות בזירה הבינלאומית.

תוצאות הלוואי של שיטות אלו קשות ברוסיה כמו גם במערב. ספורטאים רבים לקו באימפוטנציה, ובין הנשים היו כאלה שלקו בעקרות. נמסרו גם שמות ספורטאים שמתו עקב השימוש בתכשירי מרץ.

בחו"ל ניסו לגלות את השימוש בתרופות אך לרוב לא הצליחו בכך. פעמים מספר סילקו הרוסים בעצמם ספורטאים מסויימים מהנבחרת שלהם. בין השאר הם הרחיקו מהנבחרת־הרוסית ספורטאי שנתפס בגבול קנדה ובכליו מטען גדול במיוחד של תכשירי־מרץ שרכש בבית־המרקחת של מדינה זו.

הדיווחים אודות הפרסומים בעיתוני ברית־המועצות הופיעו בשבועון המערב־גרמני „דר שפיגל". השבועון מצטט עסקני־ספורט וכן ספורטאים, אשר האשימו את המדריכים ואת העומדים בראש מועדוני־הספורט בהפצת שיטות השימוש בתכשירי מרץ. להערכת העיתון מגמה זו תתרחב בקרב לגשי־המרוץ בכלל.

שרירים מסוממים?

עכשיו כבר מותר לפרסם. ה„גלאסנוסט" הגיע גם למועדוני הספורט. בשבועון „אוגוניוק", פורסמה כתבה פרי עטו של משקולן בשם טקאצ'נקו ובו קביעה נחרצת, כי אין טעם ביום לעלות לזירת

שרעפי לילה

באנגלית זה מכונה SLEEP APNEA SYNDROM — S.A.S. הכוונה לאנשים הלוקים בהפסקת־נשימה תוך כדי שינה. זה קורה לרבים, אך אצל המבוגרים ביותר מעשורים הפסקות נשימה כמאובחנת התיסמונת. ללוקים בתיסמונת יש יותר מאה הפסקות־נשימה בלילה, ולעתים אף יותר. ישנם מקרי שיא של 500 הפסקות נשימה בלילה. הפסקת הנשימה נמשכת בד"כ יותר מ־10 שניות.

התיסמונת נובעת מהיצרות הגרון וריפיון השרירים הגרוניים תוך כדי שינה ובגלל „פיקוק" דרכי־הנשימה והפסקת הנשימה. התיסמונת מופיע לעיתים קרובות אצל שמנים, נוחרים ואצל בעלי ליקויים במבנה החך. הפסקות נשימה תוך כדי שינה גורמות להפרעה בזרימת החמצן למוח ולהפסקות בפעימות הלב. הלוקים בהפסקות נשימה מתהלכים ישנוניים ביום, ואף נצפתה ירידה בכושרם האינטלקטואלי. אצל חלק מהסובלים מהפסקות נשימה נגרמו עצבנות והפרעות התנהגותיות.

הפסקות נשימה כרוכות בתיסמונת הפרעות שינה. האיש מתעורר משינתו מתוך לחץ, ונרדם שוב. לרוב הוא אף אינו מגיע לסף של עירות, כך שהוא אינו זוכר את שקרה לו. אך ההתעוררות הזו גורמת לכך, שהלוקה מהפסקת נשימה מתחיל כל פעם מחדש בשלב הראשון של השינה ואינו מגיע לשלב הרביעי שלה, הוא שלב השינה העמוקה. המעבר מהשלב הראשון של השינה עד לשלב הרביעי נמשך חצי שעה, שעה. בשל הפסקות נשימה וההתעוררות החוזרת ונישנית, אין הלוקה בתסמונת ס.א.ס. מגיעה לשינה פיזיולוגית של ממש.

סמים, אלכוהול

(סוף מעמוד 7)

בקוק פרסי. כולם התחילו בחשיש. הוא גם שכח לספר לתלמידים, שעישון חשיש מהווה עבירה על חוקי מדינת ישראל.

אנחנו מטפלים בנושא הסמים בבית־הספר באורח שיגרתי? נערכת פעולת הסברה שוטפת בנושא הסמים והאלכוהול כשם שנערכת הסברה מינית. בשנים האחרונות לא נתגלו בבית־הספר מקרים של נערים שהשתמשו בסמים.

חשד מתמיד

„כיום אין לי כל מידע על שימוש בסמים בבית־הספר", אמר לי מנהל שלישי. „לפני שלוש שנים היה בית ספרי נתון בהיסטריה. ידוע לי שתיכוניסטים שותים משקאות אלכוהוליים במסיבות לילישבת. ביום א' הם מספרים כי במסיבה היו „עליזים", אך לא שיכורים.

כמה מתלמידי נסעו בקיץ עם הוריהם לאירופה. הם חזרו מזועזעים ממה שראו ענייהם, במיוחד באמסטרדאם. שם ניתן להשיג חשיש ומסמים. [illegible] גדול. לדבריהם, הם עמדו בו. אני מאמין להם. הם שללו את היחוד המעוק לשימוש בסמים. רבים משום שהללו מתחים פיתוי לתלמידיהם. „לפני כשלוש שנים למוד בבית ספרי כמה תלמידים שעוררו בקרב המחנכים אי־שקט. לא ידעתי בוודאות מה קורה איתם. אך חשדתי בהתמדה. פניתי למשטרה ולשלמה גל, קצין בכיר במשטרה הארצי. לא מסרתי שמות וחשדים. אבל המשטרה היו הגונים, ושיתפו פעולה בצורה מנטסטית. תכף הייעוץ שלהם עמד על רמה גבוהה ביותר. כתוצאה מפעילות זאת נרגעו המורים. למדנו כיצד לעסוק בהסברה ולהתמודד לקרם את פני הרעה."

מנדל מוכר משחק?

שמחה דיניץ · סיוע אמריקני

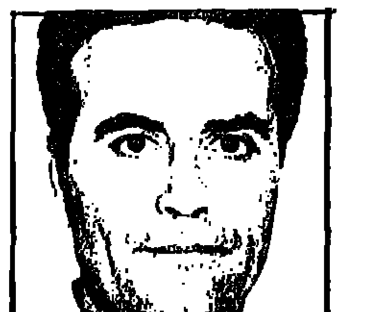

נסים זווילי · אין מה להפסיד

מוטה גור · חשבון עם פרס

מנדל קפלן היה עד לפני שבועות אחדים שם אנונימי לרבים בישראל, אך כוכב שביט החל לפתע להאיר והופיע בכלי התקשורת, ואט אט מסתבר, כי הוא כמעט מחזיק את מפלגת העבודה.

כן, למי שעדיין לא יודע, מנדל קפלן הוא יו"ר חבר הנאמנים של המגביות, או כפי שכינה אותו העיתונאי המתאר את ההכנות לקראת הקונגרס הל"א, שייפתח בשבוע הבא, מכונה „האמריקנים". אלה אשר שמו וטו על מועמדותו של לוינסקי, אלה שהמועמדים הבכירים הן של מפלגת העבודה והן של הליכוד נגררו פתע תירוו אחריהם וביקשו את תמיכתם. אלה אשר קבעו שלשום, כי יתמכו את ח"כ שמחה דיניץ על פני מועמד אחר של מפלגת העבודה.

מנדל קפלן עשה בוודאי את שליחותו בנאמנות, ועל פי מיטב הבנתו. אפשר בהחלט להבין, כי אין האמריקנים מוכנים לוותר על כוחם ועל השפעתם בתוך הסוכנות היהודית וההנהלה הציונית, וכאשר מבקשים את תמיכתם או את דעתם הם עושים זאת על פי השיפוט שלהם. אפשר כמובן לומר להם לא להתערב, אך אז ספק אם אפשר יהיה לבוא אליהם בטענה, אם לא יתמכו בקונגרס במועמד הנבחר של מפלגת העבודה.

המכות האלה היו ידועות לראשי הליכוד, כיצד קרה שהצליחו לסבך את עצמם בנושא בחירת המועמד, בצורה שכמעט פארסה מסתבר, כי בטרם נבחר לוינסקי (בסיבוב הראשון) היו הכל בטוחים, כי האמריקנים לא רואים בו כל מה שצריך, היה נדמה, כי יש לו אצלם תדמית רצינית. האם היתה כאן טעות, או סתם אי־הבנה, חוסר תשומת־לב, או סתם אי־הבנה מוקדמת של שעורי הבית? העובדה היא כי לא נדע את העניין עד הסוף, אבל הנה, הסוף של לוינסקי ידוע.

בהחלטתו של גור, על פי דבריו, שלא על־ידי פרס, שהציע לו לרוץ לשם. גור גם נפגש עם האמריקנים שהם כי הם רואים בו מועמד הולם. רק אז הסתבר לפתע, כי שמחה דיניץ החליט לרוץ גם־כן, וגם נסים זווילי.

אך המכה המוחצת היתה ההודעה של מנדל קפלן, כי הוא וחבריו מעדיפים את דיניץ. גור הבין, כי במצב החדש שנוצר המשחק מכור, וכי בנסיבות החדשות ובעיקר בגלל התנהגות פרס בפרשה, היה רק כפסע בינו לבין פסילתו על־ידי האמריקנים. גור, שיש לו לא רק כבוד והערכה עצמית, אלא גם יומרות פוליטיות, לא מעוניין בכתם מיותר כזה ברקורד האישי־ציבורי שלו. הוא גם אינו מקבל את הגירסה שמשמיעים באוזניו, בחדרי חדרים, כי ההתערבות לטובת דיניץ, ואי איזכור שמו ושם זווילי, נבעה לא מפסילתו אלא רק מאי רצונם של האמריקנים לחשוף את העובדה, כי למעשה אין הם מעוניינים בזווילי, ואילו היה מדובר רק בו לא היו מתערבים בצורה כה בוטה והרי־משמעית.

מפלגת העבודה נמצאת בדילמה אמיתית היום. היא יכולה כמובן „להכניס" לאמריקנים, ולהראות לבעלי המאה, מי הוא בעל הדעה במפלגה, ולא להתחשב בהעדפה שלהם. אך אז עליה לדעת, כי היא נוטלת הימור רציני, וכי מחיר הסטיספקציה המיידית, עלול להיות הפסד ההתמודדות האמיתית שתהיה בקונגרס הציוני, מול מועמד הליכוד.

האם בחירת דיניץ היום במרכז העבודה מבטיחה כבר את תפקיד יו"ר הסוכנות וההנהלה הציונית למפלגת העבודה? ומה על הבטחות שנתנו האמריקנים לגדעון פת, ומה אם הליכוד ישלוף ברגע האחרון מועמד כמו משה ארנס, או בנימין נתניהו, שקשה יהיה לפסול אותם, ואף לא לתמוך בהם בקונגרס?

אלה שאלות שעל חברי מרכז המפלגה יהיה בוודאי לשאול את עצמם מתוך הנחה, כי המטרה העיקרית שלהם היא להחזיר למפלגת העבודה את כתר ראשות הסוכנות וההנהלה הציונית, לאחר פסק זמן ארוך למדי.

ככל הנראה יסיר מוטה גור את מועמדותו ברגע האחרון, אך לא לפני שיעשה חשבון עם המפלגה, ובעיקר עם שמעון פרס.

לנסים זווילי אין מה להפסיד. תומכיו מקווים, כי חלק מתומכיו המאוכזבים של גור יתנו לזווילי את קולותיהם, אם גור לא ירוץ. זווילי, אשר נחשב בראשית המרוץ כחסר סיכויים, צבר בימים ספורים בלבד תמיכה רחבה מחוגים שונים במפלגה, אשר ראו בבחירתו הזדמנות להביא מסר חדש לא רק לסוכנות, אלא גם לרימוי של מפלגת העבודה. האם התנופה שצבר תיעצר היום במרכז המפלגה — בגלל העדפה של האמריקנים? זאת נדע על פי התוצאות. מכל מקום גם אם זווילי יפסיד בבחירות שיהיו היום במרכז המפלגה, הרי שיש לו כבר אליבי, הכל בגלל ההתערבות של האמריקנים...

נושא טוב באמצע

מצע המפד"ל — מצא את ההבדל:

זוכרים את הרעיון המקורי של מנחם בגין, אשר ברעיונים על האוטונומיה ביו"ש טבע את ההגדרה של „אוטונומיה לאנשים ולא לשטח" מסתבר, כי לא רק נושא האוטונומיה הוצא לא מכבר מהנפטלין על־ידי יצחק שמיר, שהעלה זאת כהצעה אלטרנטיבית לרעיון הוועידה הבינלאומית של שמעון פרס. הנה, במפד"ל — אשר מנהיגה יוסף בורג היה בשעתו הארכימייסטר להמתת־החסד של שיחות האוטונומיה עם המצרים, בשיטה הנקראת במקומותינו, לאט אבל בטוח, ואם צריך גם עם כמה בריחות וינאיות, — חוזרת עכשיו הוועדה המדינית וגם היא מחייה מתים, ומעלה, זכר צריקה לברכה, את תוכנית האוטונומיה, ואף מזכירה את ההבדל הקטן של בגין בין תושבים לשטח.

בנייר־העבודה שגובש בישיבת הסיכום של הוועדה נאמר, תחת הכותרת: חתירה לשלום, כי „הסכמי השלום יושגו במו"מ ישיר בין ישראל למדינות השכנות לה. במסגרת הסדרי השלום תציע ישראל להנהיג אוטונומיה לתושבים הערביים החיים ביהודה, שומרון וחבל עזה. אוטונומיה זו תטפל בענייני היום־יום של האוכלוסיה. האוטונומיה תונהג לתושבים ולא לשטח, כאשר ענייני הבטחון ישארו בידי ממשלת ישראל."

אפשר לומר, כמעט כל הפרק הזה נראה כמו פלגיאט של מצע הליכוד, כמו גם הפרק על ארץ ישראל הקובע כי „לא יימסר אף חלק מארץ ישראל לשלטון זר או לריבונות זרה".

כאותו מסמך, שהתקבל על־ידי כל חברי הוועדה וכהתנגדותו של הרב אהרון ליכטנשטיין בלבד (ראש ישיבת הר־עציון ו„יונה") נמצא אותו גם סעיף המדבר על יישוב הפליטים החיים בחבלי ארץ ישראל. ראוי לציין, כי חברי הוועדה מייצגים את כל הזרמים במפד"ל: שאול יהלום, יהודה בן־מאיר, רפאל בן־נתן, הרב יצחק לוי, חנן פורת, משה אישון, ח"כ אבנר שאקי והח"כ לשעבר אברהם מלמד.

עיון מדוקדק בנייר, הטעון עדיין אישור של הוועדה המתמדת, מלמד, כי אין בו למשל הצעת החלטה הקוראת להחלת החוק הישראלי (סיפוח) על יו"ש ועזה, אם־כי מוזכרת כמובן העובדה הידועה, כי „התנועה רואה בזכותו של העם היהודי לריבונות על ארץ ישראל כולה אבן יסוד ברורה ומשנתה החינוכית."

ועידת המפד"ל תתכנס ב־21 בחודש, ו„נייר" לא פחות מעניין, וכנראה גם מעורר מחלוקות וויכוחים פנימיים, יהיה זה העוסק בנושאי ההתיישבות, בעיקר ביו"ש ועזה. העובדה שהסעיף על שיקום הפליטים התקבל על־ידי כל חברי הוועדה, ביניהם יונה מוכרת כאברהם מלמד, יש בה כדי לתת תימוכין לטענת יו"ר הוועדה, שהוא גם המזכיר המדיני של המפד"ל, כי לא היתה בסעיף זה כל כוונה של גירוש או כפייה, או משהו ברומה לזה, אלא תוכנית שיקום הומניטארית מוסכמת על כל הצדדים, במסגרת הסדר קבע עם מדינות ערב, שבה ייושבו מחדש הפליטים הן ביהודה, שומרון ועזה והן במדינות ערב.

כפי שכבר צויין, צריך להתאמץ מאד כדי למצוא הבדלים קטנים כגרולים בין מה שמציעה הוועדה המדינית של המפד"ל לבין מה שאפשר למצוא במצע הליכוד בנושאים הללו.

האם מצע זה יחזיר את המוני פוורי המפד"ל חזרה אל חיקה? ספק רב, אך אשרי המאמינים.

רוטציה, אי"ה...

הח"כ ר' אברהם שפירא מאגודת ישראל ישלים בתום כהונתה של הכנסת הנוכחית את הקדנציה של חברות בכנסת. אמנם הבחירות לכנסת ה־12 ייערכו רק בעוד שנה, אך י"ב במפלגתו המודרדים להזכיר לו, כי גם באגודת ישראל יש רוטציה, וכי הוא כבר נבחר מטעם „הסיעה המרכזית" באגו"י, במקומו של הח"כ לשעבר הרב אברמוביץ, כדי לערוך בשעת הרוטציה.

לא נכנס כאן לוויכוח בתוך אגו"י בשאלה האם „הכנסיה הגדולה" החליטה בשעתו על הרוטציה או לא. אמנם בשעתו התפרסם מכתב של 11 גדולי התורה שלא, תהיה רוטציה אך בסיעתו של ח"כ שפירא קבעו שכן, ועל סמך זה יצא אברמוביץ ושפירא נכנס. גם בסיעתו של הח"כ לשעבר הרב גרוס „הסיעה המאוחדת" נהגו על פי הרוטציה. בבחירות '81 היו לחצים כבדים על הרב שלמה לורנץ לפרוש מאותה סיבה והרוטציה, הרב שאר התערב, ולורנץ נשאר. ב־84' כבר הודיע לורנץ, שידע כי סיכוי לו כמיעה, כי לא ירוץ יותר.

„יום השישי" מהשבוע שעבר מתפרסם מאמר ארוך של חבר מרכז ג' אליעזר שולינגר, אשר מעיד על עצמו, כי מתוך 29 בעלי זכות בחירה של בני בצלם הצביעו ג' (אגודת ישראל). שולינגר מפרט את כל פרשת הרוטציה ומדגיש, כי היתה זו „הסיעה המרכזית" (של ח"כ שפירא) אשר עוררה בעבר את הרוטציה, ואף קיימה אותה הלכה למעשה, עליה על כן להמשיך בכך גם בבחירות הקרובות.

הוא כותב: „— לא רק שחברי „הסיעה המרכזית" צריכים להיזכר ב„רוטציה", אלא שלת חובה עליהם לקיימה, ולעמוד על ביצועה בתוקף, כפי שדרשו מהרב לורנץ לפרוש, עוד לפני לקראת הבחירות שנערכו בתשמ"א. ואם כבר באותה עת דרשו זאת מהרב לורנץ, הרי הם צריכים להיות נושאים דגל „הרוטציה" לקראת הבחירות לכנסת ולעידות (אם ח"ו משיח לא יבואו). אי לכך, לגבי „הכנסת" חייב עתה הרב שפירא ללכת בעקבות הרב י.מ. אברמוביץ, שפרש בתשמ"א ממועמדותו לכנסת, והרב שפירא, המכהן זו הקדנציה השנייה חייב לפרוש. ואין בכלל מה לעשות, שלא יעשה זאת, והדבר אינו נתון לדיון ולוויכוח או „לחפש איזו אמתלה."

ר' אליעזר שולינגר הוא במקרה חתנו של הרב שלמה לורנץ, אך הוא מבהיר מטעם האמבי, כי הרשימה היא כותב על דעתו האישית.

„יום השישי" כבר עוררה תגובות, ועל פי עדותו זכה לדברי שבח מאנשי הרבי מגור, מ„הסיעה המרכזית" של ח"כ אברהם שפירא.

אנשיו של שפירא באגו"י טוענים, כי הוא שהביא את אגודת ישראל למצבה הקשה, והנושים שקדמו לחברותו בכנסת היו לאגודת ישראל הישגים גדולים בתיקון חוקים כמו „שרות לאומי", „ניתוחי מתים", „הפלות" ועוד, כל זאת בתקופת הכנסת לדבריהם, שפירא מפלרטט עם התקשורת והפך לחביב שלה, אך בכך הוא עוזר לעצמו, אך לא לאגודת ישראל, המסוכסכת והמפורדת, והמאבדת את כוח הקהל בציבור החרדי.

ר' אברהם שפירא — פלירטוט עם התקשורת

מנהג קבוע — לביה"מ כל שבוע

השופט החיפני מיכה לינדנשראוס מתמחה לאחרונה בפסיכופוליטיקה של המפלגה הליברלית. כמעט כמו שעון, מתרפסים אצלו שני המחנות, כדי שיפסוק את פסוקו, ויכריע בוויכוחים הנצחיים בין סיעת שריר־פת לבין סיעת מודעי.

הליברלים כבר עשו להם מנהג קבוע — לרוץ לבית־המשפט בחיפה כל שבוע. זה אינו המנהג היחיד, שהפך אצלם להרגל. כמו תאומים סיאמיים שקשורים בטבור, אך ידיהם ורגליהם מופרדות, כך גם ראשי הליברלים עושים הכל בכפול. שתי ישיבות הנהלה, שני זימונים לישיבות מרכז, בקיצור ראש ליברלי, ורק התערבותו של בית־המשפט מחזירה אותם, לשעה קלה בלבד, למסלול אחד.

דפוס ההתנהגות כבר ידוע. ההנהלה בראשותו של השר שריר מתכנסת, השר מודעי ותביריו מחרימים את הישיבה. מזכירות המפלג המפרסמת מודעה על כינוס המרכז בעתונים עם המקום, השעה וסדר היום. למחרת מתפרסמת מודעה נוספת על כינוס המרכז במקום אחר, אך באותה השעה, ועל־ידי סיעת מודעי. יום אחרי זה מתפרסמת מודעה נוספת, המזמנת את כל מי שרוצה לבית־המשפט המחוזי בחיפה, ושם, כפי שכבר סופר, מכריע השופט המלומד. אלמלא היה העיסוק במפלגה הליברלית, שהיא מעין מת־חי, במעט בבחינת נקרופיליות פוליטית, אפשר היה להמליץ לשופט לינדנשטראוס לוותר על כס המשפט ולשמש בורר קבוע בתוך המפלגה הליברלית. בגלריה של העסקנה הוא יכול היה אפילו לזכות במקום בכנסת, ועם קצת מזל וקשרים, אולי גם מקום בממשלה. אבל במצבה האובייקטיבי של המפלגה הליברלית — שומר נפשו ירחק.

נכס קטן מאוד

ב־25.11.87 הופיע בעתון זה מכתב, בו קוראים חברי הקיבוץ כרם־שלום לחזית משותפת בין מפ"ם לר"ץ. שני מכתבים בנוסח זהה לגמרי פורסמו בעבר בשם חברי הקיבוצים זיקים וניר־יצחק, כך שמדובר במהלך מתואם שמישהו מנסה להוביל בקיבוץ־הארצי.

כמתנגד עקבי של „המערך", קשה לי להבין את להיטותם של חברים מסויימים להקים „מערכצ'יק" עם ר"ץ. אך לא זו הנקודה החשובה. מה שמעניין אותי, זה — מדוע חושבים אותם החברים, שר"ץ מעוניינת בכלל בחזית עם מפ"ם? השמעתם אי־פעם, חברים בכרם־שלום, זיקים וניר־יצחק, על שלושה סניפי ר"ץ שיצאו בקריאה לחזית משותפת עם מפ"ם? השאלתם את עצמכם, מדוע הפסיקה ר"ץ את פעילות „מסד" — פורום שנועד לקרב את שתי המפלגות?

הסיבה לקרירות זו מצד ר"ץ היא ברורה: מפ"ם כיום לא נראית טוב בסקרים. גם הקיבוץ הארצי („הנרדוגיה" של מפ"ם), עם התרמית שיש לקיבוצים בציבור העירוני — עלול להבריח „ליברלים" למיניהם, התומכים הפוטנציאליים של ר"ץ. דברים ברורים בנדון אמרו לא רק אלוני וצוקר, אלא גם רן כהן „הסוציאליסט", חבר הקיבוץ־הארצי (ראה „דף ירוק" מס' 226). המסר שלהם ברור: ר"ץ תסכים אולי ללכת עם מפ"ם — רק אם האחרונה תהיה נכס אלקטוראלי, ולא נטל. כיום ר"ץ רואה נכס, הקיבוץ־הארצי „נכס" קטן מאוד. היא חשמת כמובן, אם תצביעו בעדה בבחירות — אך היא לא רוצה שום איחוד רשמי.

אומרים, ש„האהבה היא עיוורת" וגם אהבתם החד־צדדית של חלק מהקיבוץ־הארצי לר"ץ גורמת להם לא לראות את יחסה של ר"ץ אליהם (יחס הרחוק מאור מאהבה). אפילו תמיכתה של ר"ץ בתוכניות הכלכליות של הממשלה וכהצעות האנטי־קיבוציות של „הליכוד" לא פקחה את עיני „אוהביה".

וכך, בזמן שר"ץ נערכת לבחירות הבאות, ממשיכים חלק מחברי מפ"ם את חיזוריהם החד־צדדיים אחרי ר"ץ — במקום לבנות את כוחה של מפ"ם. ככל שיימשכו „חיזורים" אלה, המחלישים את מפ"ם — כך תהיה ר"ץ מוכנה פחות לברית עם מפ"ם: אף אחד לא צריך „מפסידנים" כשותפים. רק מפ"ם, החזקה בזכות עצמה, תהיה גורם מושך ותוכל למצוא בעלי־ברית.

עד הבחירות נותרה כמעט שנה, או אולי הגיע הזמן שתפקחו את העיניים ותתחילו להזין את... העניינים?

שי גרינשפון, באר־שבע

איפה העם הפלשתינאי?

עיינתי שוב ושוב במאמר הראשי מן ה־29.11.87, שהוקדש להחלטה ההיסטורית של הכ"ט בנובמבר ולא האמנתי למראה עיני.

כיצד „הצלחתם" להעלים את העם הפלשתינאי ובעייתו ממאמר תמוה זה, המתיימר לנתח ולהסיק לקחים מהחלטה זו. האם הכותב „שכח" שההחלטה ויכרה לא רק על הקמת מדינה יהודית, אלא גם על הקמת מדינה ערבית — פלשתינית לצידה?

דבר מהותי וחשוב זה הוזכר ברבים מן הראיונות והמאמרים שהופיעו, בוגמת הראיון המעניין עם אבא אבן בעתון „דבר" מה־27.11.87 ואילו כבטאונה של מפ"ם „יוק"!

המאמר הראשי מסתיים בדברים הבאים: „ארבעים שנה לאחר הכ"ט בנובמבר ברור יותר מתמיד, שהחלטת האו"ם דאז היתה ראשיתו של תהליך, הרחוק עדיין מרחק רב מהשלמה".

מן הראוי היה להמשיך ולומר: השלמה זו תבוא, לאחר שיוגשם חלקה השני של החלטת האו"ם על־ידי הקמתה של המדינה הפלשתינית העצמאית לצידה של מדינת ישראל בגבולות 67', כתוצאה מהסכם שלום שיושג בוועידה בינלאומית שבה ישתתפו כל הצדדים הנוגעים בדבר כולל ישראל ואש"ף הנציג הלגיטימי של העם הפלשתיני".

לטיף דורי,
מזכיר הוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתינאי

לצמצם החדשות!

חוסר תשומת הלב לכאורה של הציבור לשביתת רשות השידור לא נבע, לדעתי, דווקא מארישות ודריפת בירור שטחי. לא רק, בכל אופן. סביר יותר להניח שזו היתה תגובה ספונטנית אינסטינקטיבית, אשר נבעה מעמקי הנפש.

נראה לי, שהציבור פשוט עייף מעומס האינפורמציה העצום אשר העמיס על עצמו במשך השנים, מרצון או מאונס בעזרתה הנלהבת מדי של התקשורת.

אם יש איזשהו לקח או תועלת בשביתה הלא ממושכת מדי הזו — יהיה זה אם נסיק כולנו את המסקנות ונשפיע על רשות השידור לצמצם צמצום משמעותי את מהדורות החדשות: שלוש פעמים ביום, זה מספיק לחלוטין, באמת. אז בבקשה.

מ. פרסיקי, חיפה

תאילנד (2)

צמיחה טרופית בזיל הזול

תחרות מפרשים ססגונית בתאילנד – תיירים יש, תיירות כמעט ולא

שנת 1987 הוכרזה כשנת תיירות בתאילנד. לגבי התיירות לארץ זו ידוע, ברבים כי זאת היא הארץ היחידה בה הרכב התיירות 70 אחוז גברים ורק 30 אחוזים נשים.

עיוות תיירותי זה מצביע על תעשיית המין המשגשגת של תאילנד, בה מועסקים כ־750 אלף נשים וכמיספר זהה של גברים מתווכים, נהגים וסרסורים.

מיספר התיירים, שהגיעו לתאילנד בשנת 1986, הגיע ל־2.8 מיליון נפש, מזה כאמור כ־2 מיליון גברים, אם כי לתאילנד, ארץ טרופית מקסימה, יש מה להציע לתייר גם בנוסף לתעשיית העיסוי התאי המפורסם. זאת בנוסף למקדשים בודהיסטיים, תצוגות פילים, תחרויות של מפרשיות, השוק הצף על נהר הצאו פאייה, ערים עתיקות, אגרוף תאי, פרחים ססגוניים, חופים נהדרים ועוד.

תאילנד היא ארץ זולה, אך יש לתתמקח על המחירים. במונחים מערביים אין כל משמעות למחירים נקובים. תייר שאינו מתמצא ישלם תמיד פי 2־3 מהמחיר, כי אי־אפשר פשוט להוריד 30% מהמחיר המבוקש. המחיר המבוקש עשוי לחיות גם פי 10 או 20 מהמחיר האמיתי. רק בדיקה שיטתית ושיקול דעת יקרב את התייר המצוי למחיר הריאלי, במוצרים וגם בשירותים. ניתן בתאילנד לתפור חליפות ב־40־50 דולר, ולקנות תכשיטים עם אבנים ומשי תאי. כמו כן ניתן לרכוש בתאילנד העתקים מדוייקים של כל הפירמות הבינלאומיות המפורסמות, (גאי לארוש, גוצ'י, אורידס, פומה וכו') במחירים בזיל הזול.

בתאילנד אין חקיקה על זכויות יוצרים ועל שמות רשומים. ארה"ב מפעילה כיום לחץ על תאילנד לחוקק חוק כזה, אך התחיקה מתעכבת בפרלמנט מיוצגים גורמים אינטרסנטיים. מתוך כך ארה"ב משמיעה איומים שתבטל הטבות כלכליות לתאילנד, אך גם איומים כאלה אינם מונעים את הסחבת.

תאילנד עשירה גם במסעדות מגוונות וזולות. מסעדות תאילנדיות, סיניות, יפאניות קוריאניות, אך גם מסעדות איטלקיות וצרפתיות וכן מזנונים מהירים בסגנון הבורגר האמריקני. במיוחד מומלצות מסעדות הדגים על כל סוגי הסרטנים המוגשים בתוך במחירים מוזלים. לרשות המבקרים גם בתי־מלון מכל הסוגים ובכל רמות המחירים.

יחסים טובים עם כולם

תאילנד היא ארץ בת־52 מיליון נפש (ואולי כבר 60 מיליון) השוכנת בין בורמה, לאוס, קמבודיה ומלזיה. ארץ נשכחת במקצת, לאור העובדה כי גודל אוכלוסייתה כשל צרפת או גרמניה. היא לא הצטיינה עד כה בקפיצות דרמטיות בצמיחה הכלכלית, אך תבעשה בארצות אסיה לא פסח גם עליה. תאילנד צועדת באיטיות מה בדרך של צמיחה כלכלית ובדרך למאין מלוכה קונסיטוטוציונית ודמוקרטית. היא מקיימת יחסים טובים עם כולם. לאחרונה שופרו יחסיה במידה משמעותית עם סין נוכח העמדות המשותפות בנושא קמבודיה.

תאילנד נראית כיום כמדינה הנהנית מיציבות פוליטית ולכן מושכת משקיעים מחו"ל. יציבות זו הושגה רק בעשור האחרון, מאז 1932 כאשר הפיכה עקובת דם הפילה את המלוכה האבסולוטית, היו לא פחות מ־9 הפיכות מוצלחות ומיספר אינסופי של הפיכות שנכשלו וכן גוסתו 13 חוקות למדינה. מזמן שראש הממשלה הנוכחי, פרם טינסולנונדה, הגיע לשלטון ב־1980 היו רק שתי הפיכות שנכשלו ופרם נהנה משלטון יציב לאורך זמן חסר תקדים לדמוקרטיה זוקקתית.

פרם היא הרמטכ"ל לשעבר של הצבא התאי. ובעת, שנוקבים ביורשו הכל משוכנעים, כי לרמטכ"ל הנוכחי יש הסיכויים הטובים ביותר לרשת את מקומו.

הצבא התאי הוא הארגון הגדול והיעיל במדינה. הוא עוסק לא רק בביטחון אלא גם בחקלאות ובתעשיה ובבעלותו בנק ושתי תחנות טלוויזיה. הצבא מהווה גם חלק מכריע של הממסד הפוליטי. המשטר הפרלמנטרי בתאילנד מבוסס על 2 בתים, כאשר בבית־העליון 215 מתוך מ־268 חבריו ממונים על־ידי ראש הממשלה באישור המלך, מקרב ראשי הצבא והמשטרה.

הבית־התחתון, בן 347 חברים, נבחר בבחירות מקרב חוגי התעשיה, החקלאות והביורוקרטיה הממשלתית. 215 חברי הבית־העליון מקרב הצבא מהווים שליש חוסם כנגד כל שינוי חוקתי ומבני בתאילנד. לכן כוחו של ראש הממשלה מבוסס על הצבא וכוח זה קובע את כיוון החקיקה והכלכלה גם יחד.

אחוז מובטלים

בתאילנד שכר העבודה זול, אולי הזול ביותר בעולם ומגיע אולי לרבע או פחות משכר העבודה של ארצות שכנות, כגון סינגפור או טיוואן. דבר שמסייע אף הוא למשוך השקעות הון, בעיקר יפאניות. היפאנים מסתדרים בתאילנד עוד יותר מהאירופים, שכנראה מתמצאים באסיה פחות.

האבטלה הרשומה בתאילנד מסתרת על 7 אחוז מובטלים. אך נתון זה אינו לוקח בחשבון את מליוני הכפריים שאינם מועסקים או מועסקים חלקית, ואשר הכנסותיהם נמדדות בסנטים ספורים.

מאזן התשלומים התאי מבוסס על יצוא אורז טפיוקה, גומי ומוצרי חקלאות ועל יבוא דלק ומוצרי תעשיה. אולם לאחרונה הקימו היפאנים גם מפעל לייצור מכוניות, המייצא לקנדה כ־100־150 אלף מכוניות מסוג מיצובישי. המפעלים בתאילנד פועלים 24 שעות ביממה לעומת 16 שעות בארצות שכנות. על היבוא מוטל מכס כבד המונע את התרחבותו.

עם זאת לאחרונה מורגשת בתאילנד גאות. הצמיחה המהירה של כ־5% בשנתיים האחרונות העלתה את מחירי המקרקעין בבנקוק ב־60־70 אחוזים בשנה האחרונה. בבנקוק צומחים תוך מיספר שנים בנייני משרדים ובתי־מלון מודרניים, והעיר עוברת בזמן קצר התפתחות שללבודון ופריו לקח מאות שנים להשיגה. למרות זאת בעיות התחבורה בבנקוק הן מוקשות ביותר. העיר סתומה כמעט בכל שעות היום ולא מומלץ לנהג שאינו מקומי לנסות ולנהוג בסבך התחבורתי הזה.

מגוון ברמת־החיים

אולם לא הכל חיים מתחת לסף העוני בתאילנד. לאחרונה נערך מחקר בקרב 20 פקידים בכירים ובינוניים שלהם אשה ושני ילדים. מהסקר מסתבר, כי הוצאות המחייה של שכבה זו עלו השנה ב־7.66% והגיעו ל־81,644 באט (המטבע התאילנדי) לחודש, שהם 3,265 דולר או 5,200 ש"ח נטו. הסקר מוכיח, כי העלאת שכר הלימוד בבית־הספר הבינלאומי של בנקוק "פאטטנה" ב־16.4 אחוז גרמו לעיקר העליה במדד המחירים. ב־1971 הסתכמו הוצאות אלו ב־36,905 באט בלבד.

שכבה זו מוציאה על מזון 367 דולר לחודש, על משקאות וטבק 208 דולר, על צרכי קוסמטיקה 100 דולר, הלבשה 255 דולר, על משרתים 330 דולר, על תחבורה 733 דולר ועל חינוך 390 דולר, וכמובן, הוצאות נכבדות על חברות במועדונים, החזקת־בית והוצאות רפואיות. ממחקר קטן זה ניתן גם ללמוד על המגוון הגדול של רמת־החיים בתאילנד, שנעה בין 20 דולר לחודש לבין 3,250 דולר בממוצע הגבוה.

צבי טימור

ערבות מדינה ל"רמה"

הכספים זורמים — למי שהמלך חפץ ביקרו

שלושה חיכים בלבד מקרב חברי ועדת הכספים של הכנסת (כולל יו"ר הוועדה) הספיקו לאישור ערבות מדינה בסך 250 אלף דולר למפעל "רמה", בישיבת הוועדה שנערכה ביום חמישי שעבר.

אבל הקלקולים בנושא זה לא התרכזו רק בנוהלי העבודה של ועדת הכספים, עליהם התריע ח"כ צבן ואישור הערבות גם עורר סערה בקרב כמה מהמתחרים של "רמה".

מפעל "רמה" ליצור אריזות מזון מפלסטיק הוקם ב־1983 בקצרין שברמת הגולן והחל לייצר במארס 1985. עיקר ההשקעה במפעל נעשתה על־ידי משקי ניגרי, הנשוי לישראלית, שהחזיק תחילה ב־60 אחוז ממניות החברה. 40 אחוז הנותרים הוחזקו על־ידי "החברה לפיתוח רמת הגולן", שבבעלות מושבי הרמה.

הורביץ ניצל קשריו

כיום שבים ומזכירים מנהלי "מרף" ו"פוליצור" את גורלו של מפעל אחר שהוקם בעידוד ממשלתי לפני "רמה". ב־1977 הקימה חברת "טנא־נוגה", שהיתה בידי משפחת הורביץ, מפעל לאריזות פלסטיק שנקרא "טנא פלאסט". חוטר־ישי טוען, כי יגאל הורביץ, שהיה בזמנו יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, קיבל בהתערבותו האישית של שר המסחר והתעשיה ראז, חיים בר־לב, הלוואה מסובסדת להקמת המפעל. ההלוואה ניתנה לאור התחייבות של "טנא נוגה", שהמוצרים ישמשו רק לשימוש החברה וליצוא, אבל בפועל לא ייצאה החברה אף לא גביע אחד. מיד עם גמר התור ההלוואה המסובסדת מכרו בני הורביץ את המפעל לבעלי מפעל "מרף", בסכום פעוט של 200 אלף דולר. בענף טענו, כי כשלון בני הורביץ הוא עוד הוכחה, שאין צורך במפעל נוסף.

אולם בסופו של דבר אושרה הקמתו של "רמה". להחלטה זו היו בעיקר שלושה מניעים:

● עידוד משקיע זר (במקרה זה ניגרי, שהשקעתו הוגדרה כנובעת "ממניעים ציוניים"); ● עידוד התעשיה ברמת הגולן; ● המפעל החדש הוא היחיד שעובד עם חומר הגלם פוליפרופילן, בעוד כל המפעלים האחרים עובדים עם פוליסטרן. המשקיעים ב"רמה" טענו, כי הפוליפרופילן טוב יותר ומתאים לטכנולוגיות משוכללות יותר. אולם גם הם היו מודעים לעובדה, שהוא חומר קשה יותר לעבודה ועלול ליצור בעיות בשלבי ההפעלה הראשונים.

הפוליסטרן מסופק למפעלים בארץ על־ידי המפעלים הפטרוכימיים, בעוד שהפוליפרופילן אינו מיוצר בארץ וכניסה לייצור מוצרים מחומר זה מחייבת תלות ביבוא, (על־פי התוכנית המתגבשת לאיחוד המפעלים הפטרוכימיים עם בתי־הזיקוק, מדובר בין השאר גם על ייצור הפוליפרופילן בישראל). ב־1979 מחירי הפוליסטרן בעולם הרקיעו שחקים, אולם מאז התייצבותם אין פערים משמעותיים במחירי שני החומרים האלה.

התחרות לא בריאה — בסבסוד ממשלתי

מנכ"ל "מרף" מוטי פז, אומר, כי יש בענף עודף כושר ייצור. לדבריו, כניסתו של "רמה" לענף היתה תחרות [illegible] בין המפעלים, והקמתו של "רמה" [illegible] להורדת רמת המחירים מרווחיות נאותה [illegible] של עבודה לצורך עבודה. לדבריו, "רמה" [illegible] היה להציע מחירים נמוכים בהרבה בזכות הסבסוד הממשלתי. [illegible]

המתחרים טוענים, כי "רמה" ניסתה [illegible] מהם לקוחות על־ידי הבטחות [illegible] שהמפעל לא היה מסוגל לספק, וגם [illegible] נחתמה עיסקה במקרים כאלה, [illegible] במערכת היחסים של המפעלים [illegible] הלקוחות.

הענף מתחלק בין שוק המחלבות, [illegible] לשוק קבוע ובטוח, ובין השוק [illegible] מפעלי המזון הקטנים ושוק כלי האוכל [illegible] פעמיים מפלסטיק. ב"רמה" אומרים, כי [illegible] חודרים לשווקים מסודרים, ומתרכזים [illegible] בגביעי פלסטיק יותר מתוחכמים עם [illegible] מוזרקת, וכן באריזות לשוק הסלטים.

ניהול לקוי

במהלך השנתיים האחרונות נקלעה [illegible] לקשיים כספיים שנבעו מליקויים [illegible] הייצור וכן מחובות שהצטברו בגלל [illegible] בתשלומים, כתוצאה ממחזור מכירות [illegible] לחברה, על־פי דיווח משרד [illegible] לוועדת הכספים. גרעון תזרימי של [illegible] דולר עד סוף 87'. לחברה אושרה [illegible] מקרן הצמיחה בסך 200 אלף דולר, [illegible] התחייבו למכור נכסים שתמורתם [illegible] בהון מניות נפרע בחברה. על־מנת [illegible] הגרעון נדרשת הזרמה נוספת של [illegible] דולר ולחברה אושרה הלוואה [illegible] בסך 250 אלף דולר.

ל"רמה" יש אובליגו בבנק של [illegible] מיליון דולר ובגלל פער בבטחונות [illegible] מוכן להעמיד לחברה אשראי נוסף. [illegible] ביקש האוצר, כי תאושר למפעל ערבות [illegible] 250 אלף דולר להבטחת הלוואה [illegible] מקרן הסיוע.

בשנת הפעילות הראשונה רשם [illegible] הפסד של 1.6 מיליון ש"ח ואת [illegible] הראשון של השנה סיים עם הפסד של [illegible] אלף ש"ח. ב־9 החודשים הראשונים של [illegible] נרשם גידול ניכר בהוצאות [illegible] שהסתכמו ב־405 אלף ש"ח, כש[illegible] המכירות הסתכמו ב־1.5 מיליון ש"ח.

את המשקיע הניגרי מייצג בארץ [illegible] זילברט, המשמש גם כמנהלו [illegible] ב"רמה". בתגובה להאשמות, אומר זילברט [illegible] אין זה נכון שיש עודף כושר ייצור. [illegible] שוק המזון גדל בשנתיים האחרונות [illegible] והבעיה של "רמה" היא שהמפעל אינו [illegible] לספק את ההזמנות שהוא מקבל. [illegible] דרושה השקעה נוספת בציוד. זילברט [illegible] את הקשיים גם בכך שמשקי רמת הגולן [illegible] חלקית מההשקעה, בגלל בעיות [illegible] ולכן נדרש המשקיע הניגרי להביא [illegible] כספים נוספים. בסך־הכל הוא השקיע [illegible] דולר ומחזיק כיום ב־85 אחוז ממניות [illegible]

זילברט רואה את האשמות [illegible] במפעלים אחרים. "היום אנחנו [illegible] יקרים. בשלב החדירה היינו זולים [illegible] טבעי", הוא אומר.

אודי נחשון

כאשר הוגשה הבקשה להקמת "רמה" יצאו כמה מהמפעלים העוסקים בייצור אריזות מזון מפלסטיק נגד הקמת מפעל נוסף בענף הזה, בטענה כי קיים בו עודף כושר ייצור. מלבד "רמה" פועלים היום בתחום זה ארבעה מפעלים עיקריים. שלושה מהם בבעלות פרטית: "מרף" בחולון, "פוליצור" בנתניה ו"אמגט" בבני־ברק. המפעל הרביעי, "מלוית", נמצא בקיבוץ גזית.

ביולי 83' שלח מנכ"ל "פוליצור" א. חוטר־ישי, מכתב לרשות ההשקעות במשרד התעשיה והמסחר בנושא הקמת המפעל החדש ובו הביע התנגדות נמרצת להקמתו. חוטר־ישי, הנחשב למומחה בענף הזה, טען כי קיים עודף כושר ייצור גדול בשיטת העיצוב בחום, וניתן לספק את כל הצריכה על־ידי ייצור במשמרת אחת בלבד. "גם אם ניקח בחשבון גידול שנתי של 10־15 אחוז בתצרוכת, עדיין יעברו שנים רבות לפני שניתן יהיה לנצל את תפוקת הציוד הקיים בשתי משמרות מלאות", כתב חוטר־ישי. עוד טען מנכ"ל "פוליצור", כי קיימת ירידה מתמדת ברווחיות הייצור כתוצאה מהתחרות הקשה בין המפעלים הקיימים ואין צורך להכניס גורם חדש לתחרות, בסיוע ממשלתי.

ללא נתונים וללא בדיקה

יום לפני הדיון בוועדת הכספים בבקשה לאישור ערבות מדינה ל"רמה", העבירה סמדר אלחנני, היועצת הכלכלית של הוועדה, מכתב לחבריה ובו תזכורת על הנוהל החדש בנושא ערבויות מדינה. אלחנני הציעה כי ייקבע נוסח אחיד לבקשה למתן ערבות מדינה למפעלים. הוועדה אימצה את ההצעה והיא הועברה ב־9 בנובמבר למשרד האוצר ולמשרד התעשיה והמסחר.

על־פי ההצעה, כל בקשה למתן ערבות מדינה תלווה בדו"חות כספיים מאושרים בידי רואה חשבון של החברה; תצורף סקירה של ההיסטוריה של המפעל; יימסר סכום הסיוע שהמפעל קיבל מתקציב המדינה (מפעל מאושר, איזור פיתוח, מו"פ); מצב החובות למס הכנסה ולקרנות סוציאליות; שכר (כולל כל ההטבות) ל הבכירים; שכר העובדים ותוכנית להבראה כלכלית.

אלחנני ציינה, כי הבקשה של "רמה" איננה כוללת את כל הפרטים לעיל. המאזן המאושר, שהוגש על־ידי החברה, מתייחס ל־31 במארס 86 והסקירה של המפעל נכתבה בידי הבעלים ולא בידי גורם חיצוני אובייקטיבי. אין גם פירוט של הסיוע שהתקבל מהמדינה. "נשאלת השאלה האם מפעל כזה יוכל לשאת בהוצאות מימון גבוהות כל־כך. אין תוכנית הבראה כלכלית". כותבת אלחנני.

בסופו של דבר עבר "רמה" את ועדת הכספים, גם כיוון שבקשת האוצר היא מתאריך קודם — 1.11.87 — לקבלת הצעתה של היועצת הכלכלית לוועדת הכספים.

א.נ.

יצוא חקלאי

מחירים טובים בתחילת העונה

רשת שיווק איטלקית נעזרת במועצת ההדרים לשווק אשכוליות בשוקי אירופה. הצלחת השיווק המשותף היא שהניעה כנראה, את שר החקלאות האיטלקי, פיליפו פנדולפי, להציע העמקת השיתוף של ירקות ופירות.

חיים קלר, דובר חברת "אגרקסקו" אמר, כי הצלחת "אגרקסקו" מעוררת עניין במיספר מדינות שמייצאות מוצרי חקלאות, והיו פניות ישירות מארצות שונות לכסם שיש פניות לאפשר לגורמי שיווק מחו"ל ללמוד את מבנה "אגרקסקו" ושיטות עבודתה. לדברי קלר, הפניות נדחו בגלל החשש מתחרות. מועצת המנהלים החליטה, כי מטרת "אגרקסקו" — שיווק תוצרת חקלאית ישראלית בלבד.

"בדרך כלל החברה שומרת על גישתה זו", אומר קלר, "אם כי בעונה שעברה לקראת חג־המולד, נוצר לפתע מחסור בחסה "אייסברג", החברה קנתה את החסר בארה"ב ועמדה בהזמנה. מקרה נוסף קרה גם כן בעונה שעברה כאשר התברר שחסרים 75 טונות של מלונים "טל־דבש", אלה נרכשו בברזיל.

סערת השיווק הפלשתיני

נושא נוסף המסעיר מאוד את מוסדות השיווק החקלאיים היא הודעתו של קלוד שסון, הנציב העליון של השוק האירופי המשותף, שהכריז השבוע בעמאן, כי אם ישראל לא תאפשר יצוא ישיר של תוצרת חקלאית טריה מהשטחים, יביא הדבר לקשיים ליצוא החקלאי של ישראל. דובר "אגרקסקו" אמר, כי שסון לא רק מאיים הוא גם מבצע את איומיו. הוא עצר את חתימת ההסכם על ביטול מכסים על יצוא פרחים. ביטול המכסים אמור להגדיל את ההכנסה מיצוא פרחים בכ־7 מיליון דולר בשנה. הנושא, לדברי קלר, הוא בטיפול משרד החקלאות ומשרד החוץ, והוא מקווה, כי המשרדים יצליחו להגיע להסכמה עם שלטונות השוק המשותף.

במשרד החקלאות הגיבו על דברי שסון בתמיהה גדולה. לפני שבוע עסקה בנושא היצוא מן השטחים ועדה משותפת של "השוק" ונציגים ממשרד החקלאות והחוץ. בוועדה סוכם על פתיחת יצוא ישיר מן השטחים, שייעשה בצינורות השיווק הישראלים. שסון, לדבריהם, רצה כנראה להרשים את הירדנים בהצהרה ובאיומים על ישראל. איומים, שלדברי אנשי משרד החקלאות, אין להם מקום ואחיזה במציאות.

עונת היצוא ברגל ימין

מחירים טובים מאוד לתוצרת החקלאית [illegible] טריה מאפיינים עתה את שוקי אירופה [illegible] עוד דובר "אגרקסקו". המחיר הממוצע [illegible] אבוקדו הוא 1500 דולר לטונה [illegible] דולר בתקופה המקבילה אשתקד. [illegible] יבול האבוקדו קטן השנה [illegible] בגלל [illegible] האבוקדו. אשתקד נשלחו 87 אלף [illegible] אבוקדו ובעונה זאת צופים [illegible] ביותר ימכרו רק 50 אלף טונה [illegible] כי הירידה במחירי הדולר [illegible] האירופים [illegible] מארה"ב ומדינות מרכז אמריקה [illegible]

יצוא ההדרים התחיל [illegible] אוקטובר. [illegible] עכשיו כבר יוצאו 4000 טונה [illegible] אשתקד, עליה בשיעור 25 אחוז [illegible] מיליון דולר לעומת 2.6 מיליון [illegible] בשיעור של 54 אחוז.

חיים כ[illegible]

חדשות המשק

הרפורמה בשוק ההון שבקה חיים

כוונות באוצר לחדש המתקפה על קרנות הפנסיה

הרפורמה בשוק ההון בה החל האוצר בשנת התקציב הנוכחית תיכנס "להקפאה עמוקה" במשך שנת התקציב הבא. שערי הריבית יעלו והתהליך של הליברליזציה של שוק ההון לא יתקדם ואפילו יתכן ויסוג.

דברים אלה עולים מהדיונים שנערכו לאחרונה במשרד האוצר סביב הצעת תקציב המדינה לשנה הבאה והשלכותיו על המשק. מנכ"ל האוצר, ויקטור מדינה, אמר אתמול לעיתונאים, כי הוא לא מצפה לירידה נוספת בשערי הריבית לטווח הארוך בשנה הקרובה. מדינה ציין, שבגלל היקף חובות הפנים, שאמורים להיפרע בשנות התקציב 88/89, 18 מיליארד שקל, יהיה לחץ להעלאת תשואות ופירוש הדבר, ששער הריבית לטווח הארוך יתכן ויעלה.

מדינה גם ציין, שהאוצר יעשה מאמצים לשמור על שער הריבית ברמה נוכחית, אך לא בטוח שהדבר יעלה בידו. לדבריו, כדי להביא לירידה נוספת בשערי הריבית היה צורך לקצץ סכום גדול יותר בתקציב ממה שמציע משרד האוצר בסכום של כ־755 מיליוני ש"ח. הוא אמר עוד שאידיאלי היה להביא לתקציב מאוזן, אך משרד האוצר העדיף להיות מציאותי.

פקידים בכירים באוצר אמרו אתמול לכתבנו, שבכל הקשור לליברליזציה של שוק ההון והקטנת המעורבות מצד הממשלה תהיה הקפאה. באוצר מתכננים כבר למעלה משנה להקטין את כמות אגרות חוב המיוחדות, המונפקות לקרנות הפנסיה ולחברות הביטוח. אך מצד גופים אלה ישנה התנגדות עיקשת לצעד זה. שר האוצר, משה נסים, הגיע לפני שנה להסכמה עם מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, שהרפורמה בשוק ההון לא תחול על קרנות הפנסיה של ההסתדרות. בעקבות זאת הביעו חברות הביטוח התנגדות להצטרף לרפורמה, שכן לדבריהם לא יתכן שהאוצר יכריח אותן להיכנס לרפורמה בזמן שקרנות הפנסיה, הגדולות מהם פי כמה, לא יהיו כלולות בה.

כאמור, ההסכם בין נסים לקיסר אמור לפוג בסוף מרץ ובאוצר כבר מתכננים להביא לשינויים במצב הקיים. בין היתר מדובר במעורבות גדולה יותר של קרנות הפנסיה בקניה של אגרות חוב סחירות של הסקטור הפרטי. מדובר בראש ובראשונה ברכישת אג"ח מהבנקים למשכנתאות וזאת בכוונה להקל על הממשלה בכל הקשור להעמדת מקורות לרשות בנקים אלה. באוצר חושבים, שצעד זה יתרום להורדת ריביות המשולמות על־ידי זכאים כגון משכנתאות משלימות. אבל פקידי האוצר ציינו, שיתכן ויהיה צורך לוותר מחדש להסתדרות ולקרנות שלה כחלק מהבנה רחבה יותר, בקשר לעתיד המדיניות השכר במהלך 1988.

ההסתדרות והקרנות דורשות, שהאוצר יבטיח להן תשואה מינימלית של 6.2 אחוזים על־ידי אגרות חוב לא סחירות. הפקידים באוצר אמרו, שמצב זה הינו לא רצוי ועדיף היה לשנות את ההרכב כך, שלרשות המשקיעים המוסדיים יעמדו אגרות חוב לא סחירות של עד שליש ממקורות שלהם. המדובר במקורות בסך של כמיליארד שקל לשנה, אשר היו יכולים להקל בהרבה על המצב בשוק ההון.

אילן אברהם

הציפיות לפיחות עד יוני הגיעו ל־7.7%

הציבור השתכנע ככל הנראה, כי עד סוף החודש לא יבוצע פיחות. השער שנקבע ביום שלישי בתוכנית לעיסקות עתידיות של בנק המזרחי ("עתידית") הוא 1.593 לקנייה ו־1.597 למכירה. לתוכנית מארס 88' צופים הסוחרים בתוכנית "עתידית" פיחות של 5 אחוזים ביחס לשער היציג היום והשער לקנייה עומד על 1.672 ש"ח לדולר יציג. השער לתוכנית יוני 88 הוא 1.72 ש"ח לדולר.

התאחדות התעשיינים ערכה יום עיון על מכשיר ה"עתידית", ופרופ' דן גלאי אמר בו, כי כשם שלא יעלה על הדעת כיום שלא לבטח נכסים מפני גניבות ושריפות, כך אין זה סביר שתעשיין, יצואן או יבואן לא יבטחו את עיסקיהם מפני שינוי שער החליפין.

אודי נחשון

בנק ישראל אינו מגיב על העליה בשיעורי הריבית

השיעור, במצב הנוכחי במערכת הבנקאית, בשל ההוצאות בתחילת החודש, אינו משנה את התמונה לטווח ארוך — ואומרים גורמים בנקאיים ומעורבים, כי לא יחול שינוי מהותי בשיעורי הריבית המשולמים במערכת. הריבית על פקדונות חופשיים היתה גם אתמול ברמה של 28 אחוז לשנה, ובשיעורים אלה ניתן עתה לסגור פקדונות גם לחודש ימים.

בשיחות שהיו בין הבנקים לבנק ישראל בימים האחרונים הובהר לבנקים, כי הבנק המרכזי אינו מתכוון להתערב ולסייע, בנוסף לפעולות [illegible], להורדת הריבית על הפקדונות השקליים. בבנק ישראל גם טוענים, כי אין כל הצדקה להעלאת ריבית [illegible] ללקוחות. אולם הבנקים שוללים כאמור, את הערכות האופטימיות של ראשי בנק ישראל [illegible] גדולים שיאלצו אותם לגייס מהציבור כספים בריבית גבוהה ביותר. היום מחודש מכרז של בנק ישראל לבנקים בסכום של 250 מיליון ש"ח.

א.נ.

רתכי שריון במקום מהנדסי מטוסים

ירידה משמעותית חלה בביקוש לבעלי מקצועות אקדמאים במשק, מאז אפריל השנה. מעריכים שהירידה נובעת מקיצוץ דרסטי בתקציבי מחקר ופיתוח ומהפסקת פרוייקט ה"לביא".

מסקר תעסוקה, שערכה חברת או.אר.אס. לשירותי כוח אדם, מתברר שהירידה בביקוש לעובדים אקדמאים מתמקדת במדעי הרוח, מינהל, אדמיניסטרציה, מנהלי כוח אדם ומנהלי מפעלים. כן ניכרת ירידה בשיעור של 90 אחוז בביקוש למהנדסי מחשבים ואווירונאוטיקה מאז אפריל 87', ועד היום הללו מחפשים אפיקי תעסוקה בדרום־אפריקה ובאיטליה.

לעומת זאת התקבלו במשרדי "או.אר.אס." הזמנות לפועלי יצור מתכת בשיעור העולה ב־20 אחוז לעומת אפריל שעבר. מדובר בעיקר במפעלים המייצרים עבור מערכת הביטחון (לא כולל תעשיה אווירית). החברה טוענת, כי אינה מבדיקה את הביקוש למאות עובדות אלקטרוניקה בגוש דן, רחובות ואשדוד.

הסקר מגלה, שבנובמבר חלה עליה תלולה (30 אחוז) בביקוש לרתכי שריון, רתכי לחץ, רתכי צנרת ומסגרים. מפעלי מתכת בצפון מעוניינים להביא רתכים מחו"ל, כדי לסיים עבודות יצוא לסוף שנת 87'. במקביל נרשמה בחודש שחלף עליה של 15 אחוז בביקוש לעובדי טקסטיל, דפוס, מיזוג אוויר וכן מכונאים. בתחומים אלה, אומרת החברה, חסרים כיום כ־2000 עובדים.

הדו"ח מגלה עוד, כי בחודשים האחרונים לא הגיע ל"או.אר.אס." אף לא מפוטר אחד מהתעשייה האווירית המבקש לעבוד בתעשיה, פרט למיספר מבוגרים שפרשו לפנסיה מוקדמת.

א.ק.

העורך הכלכלי: צבי טימור

הייצוא לארה"ב בין יסוף לפיחות

התעשיינים דורשים פיחות השקל בכ־5 אחוזים. לאחרונה הצטרף לדרישה לתיקון השער גם מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, שדרש להחזיר את הדולר ל־1.84 שקל, שנקבע בינואר. בינתיים השקל יוסף בגלל ירידה נוספת של הדולר בשוק העולמי. על־מנת לחזור למצב הקודם דרוש פיחות של כ־5 אחוזים, טוענים התעשיינים.

לגרוע נומקים כבר משקל נגד ההיצמדות לדולר. אם המשק בשנה האחרונה היה צמוד לדולר, היה נוצר פיחות גדול יותר ביחס למטבעות האירופיים והיין היפאני. כתוצאה מכך היה מתייקר היבוא בכ־8 אחוזים והמדד היה עולה ב־6 אחוזים.

התייקרות זאת של היבוא היתה מפוצה באמצעות תוספת היוקר בשיעור של 70 אחוז ב־4.2 אחוזים מעלויות השכר וגם יתר המחירים המקומיים היו מתייקרים. לכן אין כל ודאות, שרווחיות היצוא לארה"ב היתה משתפרת, לו השקל היה נשאר צמוד לדולר גם לפול.

מה יקרה, שואל ברונו, אם המגמה בשוק העולמי תשתנה בעוד חצי שנה, או הדולר יתחזק והשקל ביחד עם הדולר יתוסף ביחס למטבעות האירופיים. במקרה זה, ברומה לשנים קודמות ידרשו היצואנים לאירופה פיצוי ושיבה לסל המטבעות.

בינתיים אין הרעה ברווחיות הייצוא הישראלי ביחס ליצוא לארה"ב מכל מקום אחר בעולם. הכל סובלים מהפיחות בשווי המטבע האמריקני. היצוא היפאני והגרמני "הצמוד במלואו" לשינוי ערך הדולר בהפוך סובל עוד יותר, לכן יש בסל — כדי להקנות ליצוא הישראלי יתרון יחסי כלפי ארצות אירופה.

לעיכך מתמידים נגיד בנק ישראל ושר האוצר בעמדתם שמוטב לשמור על היציבות היחסית ולדחות לפי שעה את הדרישות לשינוי שער המטבע.

אם ננסה לרדת מהבדיקה הממוצעת ולבדוק את הנושא לעומק יתגלה, כי יצואן, ששווקיו מתפלגים ביחס לסל המטבעות, 60 אחוז לאירופה ו־40 אחוז לארה"ב והגוש הדולרי, לא נפגע ברווחיותו הכוללת. אולם גם אצל יצואן כזה תתקבל תוספת רווחיות ביצוא לאירופה והאובדן רווחיות יתבטא בהפסד. יצואן כזה יצמצם או יפסיק כליל ליצוא לארה"ב, על־מנת לממש את רווחיותו הגדולה יותר ביצוא לאירופה.

הקמת קרן איזון

מי שמייצא לאירופה נהנה מרווחי הפיחות, אם כי יש להרגיש, כי לא במלואו, כיוון שההוצאות המקומיות (בניכוי הפיצוי המיוחד באמצעות הביטוח הלאומי) עלו בהתאם למחירי הייצוא בסל המטבעות. מכל מקום אין הקטע הזה של היצוא מעורר בעיות.

אולם ישנם מפעלים שמייצאים את מלוא תוצרתם לארה"ב ולשוק העולמי, אין להם כל שוק אלטרנטיבי באירופה. יצוא כזה עלול להיפגע עקב התדרדרות הדולר. מבחינת המשק הלאומי, כתוצאה מהחתירה לאי־יצירת אבטלה בהיקף נרחב, וכתוצאה מהעובדה שהמשק היצרני, השיתופי קשוח לגמרי ביצירת אבטלה, חייבת המדיניות להבטיח את כדאיות הייצוא הזה, מבלי לגרום להתערערות של היציבות.

השאלה היא: איך עושים את זה וזוהי הבעיה המרכזית החייבת להעסיק את מדיניות מטבע חוץ. אחת הדרכים האפשריות לכך היא הקמת קרן איזון בין היצוא לשוק האירופי לבין היצוא לשוק הדולרי בעיקר לארה"ב.

מבחינת נפחי היצוא היטל של שקל על יצוא לגוש האירופי מסוגל להבטיח פרמיה של 2 ש"ח ליצוא לארה"ב. הטלת היטל כזה ותשלום פרמיית איזון מתוכו לא יגדיל את רווחיות היצוא כלל, אך ישנה את שיקולי הכדאיות של היצרנים. היטל משווה כזה מסוגל להבטיח את המשך היצוא לארה"ב, הנדרש משיקולי תעסוקה ולגשר על פער הזמנים, עד שהיחלשות הדולר תבוא לידי ביטוי בעליית מחירים בשוק האמריקני.

זו כמובן, רק אפשרות אחת מבין האפשרויות הקיימות לשמור על היצוא לארה"ב ועל התעסוקה בארץ, מבלי להטיל עומס נוסף על התקציב. היצואנים כמובן, עשויים לטעון, כי אין להטיל על היצוא האירופי לממן את ההפסדים האפשריים של יצוא לארה"ב, הנחוץ משיקולים לאומיים. אם קיימים שיקולים של כלכלה לאומית יש לממן אותם מהכנסות התקציב, אך ייתכן כי הסדר כזה יתקבל על דעת רובם. יהיה בכך משום "ביטוח שער" אמיתי, וייתכן כי עם שינוי הזמנים ושינויי המגמות בשוקי הכספים בעולם, ייהנה מכך בעתיד דווקא היצוא לאירופה.

צבי טימור

מבזקים כלכליים

הסבה מקצועית

■ בנק הפועלים מפעיל קרן הלוואות היוזה למימון הסבה מקצועית של עובדים שאבדו ממקומות עבודתם. הקרן תעמיד לרשות עובדים שפוטרו מעבודתם הלוואות לשם השתלמויות מקצועיות שתאפשרנה להם להשתלב במקום עבודה חדש, או לפתיחת עסק חדש כעצמאים.

ההלוואות במסגרת הקרן תהיינה בסכומים של עד 10,000 ש"ח להלוואה, והן תינתנה לתקופה של 5 עד 7 שנים. ההלוואות תהיינה צמודות למדד, ותחול עליהן ריבית של 0.8% לשנה (או 9.6% לשנה). ללווים תינתן האפשרות לדחות את פירעון קרן ההלוואה בשנתיים הראשונות, שבהן יידרשו לשלם ריבית בלבד, על מנת להקל עליהם בפרעון ההלוואה, עד שהם ישתלבו מחדש בעבודה.

מקבל ההלוואה יתבקש להמציא אישורים על השתתפותו בהשתלמות לצורך הסבה מקצועית או על פתיחת עסק עצמאי.

יצואן מצטיין

■ מפעל "טיבעולי" (קיבוץ לוחמי הגטאות) למוצרי מזון מהצומח, קיבל השנה את פרס היצואן המצטיין מטעם לשכת המסחר ישראל־בריטניה, מסר אלוף (מיל.) שמואל גורן, יו"ר הלשכה.

הפרס, הניתן מדי שנה ליצואן לבריטניה, אשר הוכיח התקדמות בולטת בשנה החולפת, נמסר למקבליו במסגרת ארוחת הערב השנתית של לשכת המסחר ישראל בריטניה שנתקיימה זה שנים בסמוך לתאריך, כ"ט בנובמבר.

אבטלה בחיפה

■ מיספר דורשי העבודה בחיפה הגיע בחודש אוקטובר ל־4754. באיזור חיפה מועסקים כיום 1886 פועלים מהשטחים, שקיבלו אישור עבודה. מיספר המפוטרים בחודש אוקטובר מסתכם ב־300 עובדים. בין המפעלים שפיטרו עובדים גם מפעלים עתירי ידע כ"אלביט" — בו פוטרו 100 עובדים, מפעל "ברקת טכנולוגיה" בו פוטרו 13 עובדים. נתונים אלה מסר אתמול יהודה שושני, מנהל שירות התעסוקה בחיפה, בישיבת מזכירות מועצת פועלי חיפה. שושני ציין, כי מיספר ניכר של מפעלים באיזור חיפה מסרבים כיום לקלוט עובדים בלתי מקצועיים מעל לגיל 45. עובדה זו מקשה לדבריו על מציאת מקור עבודה לפונים לשירות התעסוקה, כיוון שמיספר המובטלים הבלתי מקצועיים מתוך סך־הכל המובטלים מגיע ל־2314 מתוך 3004.

האטה ביהלומים

■ בחודש נובמבר נרשמה האטה בגידול יצוא היהלומים, והמפקחת על היהלומים בתמ"ס מציינת, כי ההאטה נובעת מהמשבר העולמי בבורסות הכספים.

יצוא היהלומים בנובמבר הסתכם ב־192 מיליון דולר, לעומת 170 מיליון דולר בחודש המקביל אשתקד. מתחילת השנה הסתכם יצוא היהלומים בכ־1.9 מיליארד דולר, גידול של 22 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

מוכרים נכסים

■ בנק לאומי ממשיך למכור נכסים פנויים, ובחודשים האחרונים מכר עוד 12 נכסים ב־8.5 מיליון ש"ח. העיסקות העיקריות: שתי קומות במגדל המגינים בחיפה, שטח מסחרי בפינת ארלוזורוב בדרך חיפה בתל־אביב, שתי קומות מעל סניף רעננה, סניף בנק שנסגר ברעננה, סניף שנסגר ברמת השרון, ומגרשים בפוריה בשטח של 45 דונם.

אופטימיות לחצי שנה

■ סקר בקרב מנהלים בכירים במשק הישראלי, אשר בוצע על־ידי חברת "דן אנד ברדסטריט", מצביע על אופטימיות רבה בציפיות העסקיות ל־6 החודשים הקרובים.

48 מנהלים נשאלו במהלך חודש אוקטובר מה הם חוזים לחברותם ל־6 החודשים הקרובים בכל הקשור למכירות, צבר הזמנות, יצוא, יבוא, מלאי ותעסוקת עובדים. מכלל המנהלים מאמינים 58%, כי מחזור מכירותיהם יגדל ריאלית, בעוד ש־39% צופים יציבות. רק 3% הצביעו על ירידה אפשרית במחזור הריאלי שלהם. העתיד הרחוק יותר, ודווקא עוד יותר כך מסתבר — 69% סוברים שצבר ההזמנות שבידיהם יגדל בחצי השנה הקרובה ו־28% צופים שישאר ללא שינוי.

בקרי השקייה

■ נציגים מהונגריה, סין וליבריה היו אורחי קיבוץ כפר בלום, בקורס הבינלאומי להשקיה של המכון הוולקאני, שהתקיים בשבוע שעבר. האורחים ערכו ביקור במפעל "גלקון", לבקרי השקייה ממוחשבים, קיבלו הרצאות ממרצים אורחים ובערב בילו בבית־ההארחה של הקיבוץ.

המבקרים הביעו התפעלות מהמידות הקטנות, פשטות ההפעלה ויכולת הביצועים של בקרי ההשקייה הממוחשבים המופעלים על־ידי בטריות. מכשירים רבים נרכשו על־ידם לניסיון ראשוני ונציג ליבריה אף רכש מכשיר גלקון עבור נשיא ליבריה.

היטל בדים

■ "יש לקבוע מחירי מינימום ליבוא מוצרי בדים לארץ לפי שמקובל לגבי מוצרים אחרים ובמדינות אחרות", אומר חיים קמיניץ, יו"ר אגף הטקסטיל בהתאחדות התעשיינים, בפנייה למנהל אגף המכס והבלו מרדכי ברקת.

קמיניץ מדגיש, כי תעשיית הבדים המקומית סובלת בשנתיים האחרונות מתחרות בלתי הוגנת של יבוא בדים מעודפי מלאי של מפעלים במזרח הרחוק ובאירופה.

הימורים בספורט

■ 80 מיליון דולר יושקעו בהקמת היפודרום ומרכז לגידול סוסים סמוך לבאר־שבע. כבר עתה סומן שטח של 800 דונם ממזרח לבאר־שבע סמוך לתל־שבע ולמושב נבטים. עליו יקום הפרוייקט האמור להיות אחד הפרוייקטים הגדולים בתחומי התיירות — כך מסר ח"כ אברהם כ"ץ־עוז, סגן שר החקלאות.

במקביל להכנות לתכנון ולביצוע הפרוייקט הגדול מתנהל עתה משא ומתן עם המועצה להסדר ההימורים בספורט וכן מתנהל משא ומתן עם גורמים המוכנים ליטול על עצמם הקמה וניהול של מרכז גדול לסיורי רכיבה בנגב, שיפעל בסמוך. האתר כולו סמוך לבית־חולים "סורוקה", המצוי הפועל כבר במקום. (חו.מ.)

לא תאונה מקרית

[illegible]

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

עמרי ניצן נגד ברכט

— שניהם עלו לגמר

מחוץ למעגל הגיר המסורתי: משמאל — שלום שמואלוב, יוסי בנאי, אברהם מור, יונה אליאן, אברהם רונאי ומיקי קם

מאת גיורא מנור

„מעגל הגיר הקווקאזי" מאת ברטולד ברכט; עברית: נתן זך; בימוי: עמרי ניצן; תפאורה: יורג דזמניקו; תלבושות: טובה קליינר־טורן; מוסיקה: שלמה גרוניך; תאורה: נתן פנטורין — בתיאטרון „הבימה".

בניגוד לקלאסיקנים כמולייר, שקספיר או אפילו ברנרד שאו, הותיר אחריו ברט ברכט לא רק טקסטים, אלא מסורת שלימות של „דרכי־בימוי", בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל־פה. והמסורת הזאת עדיין נשמרת בתיאטרונו במזרח־ברלין, מקום שם אנשי „הבימה" ועמרי ניצן בכללם, נכחו בהצגת „מעגל הגיר" לפני פחות מחודשיים.

ובשעת הצפיה במופע עשיר הצורות, המשעשע על אף אורכו הרב (שלוש שעות), השופע פעלולי־תיאטרון מרהיבים, חשתי, שלא רק בין האם „הטבעית" של הילד שבמוקד העלילה, המושלת האנוכית, שזנחה אותו, לבין האם „האמיתית" — זו שגידלה אותו וסיכנה עצמה למענו — נערך דו־קרב, נוסח משפט שלמה המלך, אלא שמאבק של משיכת־מחווה אדיר נערך גם בין ברכט במחוזאי ובכמאי, לבין עמרי ניצן, המנסה למשוך את ההצגה אל מחוץ למעגל הגיר המסורתי בכל הכוח.

ונחוץ באמת כוח רב, כדי לעשות זאת. המחזה מחולק לשניים, כי נכללים בו למעשה שני סיפורים נפרדים, הנפגשים רק בסיום. והחלק הראשון הוא סיפורה של גרושה, נערת־מטבח פשוטה בחצר המושל הגרוזיני, המרחמת על תינוקו של אשת המושל, שזנחה אותו ויוצאת למסע בהרים, אל בית אחיה ואשתו הגרותית, לגדל שם את הילד, שלא היא ילדה. הרבה מאוד תלוי בחלק זה בשחקנית, המגלמת את הגרושה. יונה אליאן נראית כליהוק מוטעה. היא מרבה לחייך, וחסרה בה לחלוטין התמימות הפשוטה. היא מספספת את סצינת האהבה עם החייל שלה (שלום שמואלוב), הבנויה על כך, שהכל נאמר בעקיפין, בגוף שלישי, בנימוס אירוני, וזה כנראה רחוק מאוד מהנפש הישראלית, המורגלת לדוגריות. זו גם הסיבה, לדעתי, שאחת הסצינות היפות ביותר בקאנון הברכטי, פגישתם של הגרושה והחייל, שבא מהמלחמה, ומוצא את ארוסתו נשואה וכביכול אם לילד הולכת לאיבוד, סצינה בה לא רק נהר־פיזי מפריד ביניהם, אלא גם תהום נפשית של רגשות עזים, שהאהבה מנסה לגשר עליה. גם בנקודה זו, בסיום החלק הראשון של ההצגה, לא הורגש, שמה שנאמר הוא רק עשרה אחוז, ממה שגרושה וסימון שלה חשים.

ובכשל העלשה זו בסיטואציה הפרטית, הפכה העלילה הכללית, של ההפיכה האלימה, לעיקר. במה הזירה מכל הכלים, מעוצבת להפליא (אם כי יש מוזרויות, כגון הפלקט הגרמני מימי מלחמת העולם השניה, המופיע לפתע באחת מסצינות המסע), רקע הנקרע לשניים לעינינו, חלקי תפאורה יורדים ממעל, שחקנים המגיחים מהרצפה, כגון בסצינה המבריקה של מגישי הבקשות, הצצים ממנה מתוך מיני ביבים; הוצאתו להורג של המושל אבאשווילי (יוסי יבלונקה), סצינה מבריקה של אריות שמלותיה ונעליה, הממלאות ארונות מפוארים, גרדרובה המזכירה את אימלדה מרקוס מהפיליפינים, של אשת המושל ועוד פרטים נהדרים הופכים את המערכה הראשונה לחוויה בימתית חזקה ביותר.

כדי לפרוץ בכוח ומיד את המסורת הברכטית, ביטל עמרי ניצן את הפרולוג (המיותר באמת, שרק פעם אחת, בבימויו של יוהאן טאובּ בקאגרי", ראיתי אותו מבוים כראוי, כי הוא הפך ויכוח מתמשך זה בין שני קולחוזים לסאטירה על הסטאליניזם) ועירבב תקופות וארצות במלבוּר של טובה קליינר־טורן, כשהמושל ואשתו (אורלי זילברש־בנאי) באו מהמאה הי"ז, ואילו חייליהם מהמאה העשרים, עם רובים אוטומאטיים בידיהם ומדי־הסוואה מנומרים על גופם. זו תערובת ססגונית, המשכנעת אולי דווקא בגלל הערבוביה שבה, כי אין מחויבות לאיזה פירוש רש"י סמלי קונקרטי.

ומשום שהעלילה הרחבה ניצבת במרכז, גם הזמרת־המנחה, מיקי קם — לרוב לבושה חליפה שחורה, וכולה מזכירה את מרלן דיטריך — נעשית לדמות הראשית. היא משמיעה את המוסיקה המצוינת של שלמה גרוניך בדיקציה ברורה, ותרגומו של נתן זך אכן ראוי להישמע, ומה שעלי־פי דוב טרחני ומסבירני — דברי פרשנות „אובייקטיביים", זכר לאספקט הניכור עליו השלום, שברכט עצמו, בבואו לביים, היה מתעלם ממנו, בניגוד לתלמידיו החייקנים — נעשה לחלק חיוני ומהנה של המופע.

ממסורת הבימוי הברכטי נותר האמצעי המצויין של שתי בימות סובבות, זו בתוך זו. הבימה הסובבת מאפשרת גם עימות בין הבימה גדולה למורלים ועיירים המוכנסים אליה מדי פעם של אותה תפאורה, אמצעי יפה, שרומני חלף לאיבוד ברעש הגדול שמסביב. המסע המפרך והמסוכן אל ההרים, הפגישה עם האח הפחדן (מוסקו אלקלעי) ואשתו הדרורנית (יעל פרל), עם האיכר הקמצן (י. רובינצ'יק), והאשה הטובה (דבורה קידר), בתפקיד טוב, המעלה את השאלה, איפה הסתתרה כל השנים הללו?), בנוי בגרוטסקה. חסרה לי הסצינה הענוגה על הפשרת השלגים, והתינוק „גדל" לפתע, תוך חודשי־חודשיים, מבובה של תינוק לילד־בן 4, ללא כל הגיון. הסצינה בה נישאת גרושה באין־ברירה, כי נחוץ אבא לילד, לאיכר גוסס, המתגלה כבריא לגמרי, בוימה דווקא בהתאם למסורת, ורב ריזיר בסצינת האמבטיה היה משעשע ואנרשי מאוד.

הגשר התלוי, המתמוטט עם גרושה והילד בזרועותיה, הוא coup de theatre מהמם. („עלובי החיים", היזהרו)

ואז מגיע תור החלק השני, וסיפורו של כותב־הבקשות אזדק, כולו קומדיה גרוטסקית. יוסי בנאי בתפקיד השופט־בעל־כורחו, עם זנב־סוס מאפיר, רגליים כושלות, פרצוף של שתיין, פיקחות של שר, יוצר תפקיד מהגדולים בגלריה שלו. יש יופי כה רב בכיעור זה, שרק כישרון גדול יכול לנצל לטובתו. לא מכבר ראיתי בתפקיד זה את אקהארד של במזרח־ברלין, אחד מגדולי השחקנים של ימינו, וליוסי שלנו אין מה להתבייש, להיפך, במקום ששל היה פראי עד לגסות, היה בנאי מבריק וחיוני.

מלבד כמה מחרוזות, כגון נערה שברחה מאיזה סטריפטיז סוג ז', המונחת משום־מה על דוכן השופטים, אולי כדי לסמל את ניוונו של המשפט הפאוראלי, אץ רץ החלק השני של ההצגה במרץ לקראת העימות הסופי בין שתי האימהות.

הילד, שבדרך־כלל נראה כמישהו שהעירו אותו משנתו והוא משתעמם על הבימה, היה הפעם לא רק חביב הקהל, אלא הורגש מאוד שהשחקנים אוהבים אותו, והוא נתנה להיות מרכז העניינים, וזה הוסיף חן לסיום.

יש סכנה, שבימוי עשיר כל־כך, אמצעים בימתיים רבים כאלה, עלולים להסתיר תחת השפע את העיקר. אבל הפעם הצליח עמרי ניצן לרתום את כל המנגנון הבימתי המורכב הזה למרכבתו של המחזה. „בגידתו" בכללי המשחק הברכטיים — שלעיתים אני חושב, שנוסחו על ידו רק כדי לבלבל את הבאים אחריו לביים את מחזותיו — הצדיקה את עצמה. רק חבל, שבמרכזו ניצבת דמות נשים סתמית כל־כך, כי יונה אליאן אינה גרושה מעניינת, אולי משום שדמות זו שייכת לנפשות האילמות הטובות של ברכט, מסוג הבת קאטרין ב„אמא קוראז'", וזה מעבר לתפישה הישראלית של הבמאי והשחקנית כאחד.

אבל בזכות משחקם של מיקי קם, יוסי בנאי ורבים מהצוות הגדול, לא אבד המשחק במהומה הבימתית שיצרו הבמאי, ומעצבי התלבושות הבימה, התאורה והפעלולים, וזה הישג של ממש.

קולנוע

נקמת בת

„מאנון" — בקולנוע „צפון" בתל־אביב

מאת יעל ישראל

סוף־סוף הגיע החלק השני. „מאנון" — חלקו השני של האפוס הווירגילי ורחב היריעה „ז'אן דה פלורט" על־פי הרומן „מאנון של המעיינות" של הבימאי והסופר הצרפתי הנודע מרסל פאניול, שזכה לעיבוד מכובד בידיו של הבימאי קלוד ברי. חיכינו לו כמו רומן טוב. כמו למלודרמה שחובה לא להחמיץ את חלקה השני.

החלק הראשון היה סיפור על הצלחה ושגשוג של שני רשעים קטנים על חשבון חורבנו וכשלונו הטרגי של אדם תמים לבב ואציל נפש. החלק השני הוא סיפור עלייתה של בתו על חשבון חורבנם של הכפריים הוורוניים. סיפור על כוחו של גורל. ממש כמו בטרגדיה היוונית של סופוקלס. על מה שעשית תשלם. האלים ידאגו לכך, ואם לא הם — יהיה כבר מישהו שיעזור לגורל להחזיר לך שבעתיים.

כדי להשיג את מלוא ההתרשמות מ„מאנון" רצוי בהחלט לצפות בחלקו הראשון „ז'אן דה פלורט" — בלעדיו לא נוצר האימפקט המתאים. למי שהחמיץ, מוצג התוכן בקצרה: במחוז צחיח בפרובאנס של דרום צרפת. בראשית המאה גרים פפה סוביראן הזקן והערמומי (איב מונטאן) ואחיינו אוגולין הכעור ורפה השכל (דניאל אוטיי). הם רוצים להשתלט על נחלתו של השכן שבעומקה מסתתר מעיין נפלא שיעזור להם לגדל ורדים רווחיים. הם מביאים למותו ומקווים לרכוש בשעת כושר זו בפרוטות — את הנחלה. פתאום צץ להם שם איזה עירוני משכיל, שאר־בשר רחוק בשם ז'אן דה פלורט (ז'ראר דפרדייה). הוא רוצה להקים שם חווה לגידול ארנבות ולהתפרנס ביושר. הסוביראנים חרעים וחמרנים לא זזים מילימטר מתוכניתם המקורית, ומפעילים שלב ב' בתוכנית, הם סותמים לו את מקור המעיין ומחכים בשקט לנפילתו, לא לפני שאוגולין נשלח לרגל אצלו בצורת יהודה איש קריות מסביר הפנים.

איב מונטאן ב„מאנון"

ז'אן דה פלורט, בנה של פלורט רזה קמואן שהיתה אהובתו היחידה של פפה סוביראן — משתגע בחיפושיו אחר מים, וסופו שהוא נהרג בפיצוץ באחד הניסיונות המשוגעים שלו. רק בתו הקטנה, מאנון זהובת השיער, רואה את הרשעים פותחים את הבאר בחשאי ובלב מלא רינה, רגע לאחר שביכו את אביה בלוויה, כמו שני צדיקים תמימים.

„מאנון", כמו שיאה של הטרגדיה היוונית — הוא סיפור של נקמה. אבל לא נקמת האלים הזועמים, דווקא נקמה מאוד אנושית צרת אופקים, הרסנית, לא נקמה מתוקה. הסרט חושף את כל הסודות המסתתרים על שנאות ואהבות עתיקות, שאנשים שומרים בלב במשך שנים ובכך הורסים לעצמם ולאחרים את החיים. כמו „ז'אן דה פלורט" גם כאן לא מדובר ממש בטרגדיה על כוחו של הגורל, כי אם בסיפור מוסרי. גיבורי הסרט מתערבים בגורל, „מסדרים" אותו על־פי צרכיהם. הדרוע הוא מעשי ידי אדם, לא כוח מלמעלה.

פפה סוביראן ואוגולין עזרו קצת לעצמם כדי להשיג את המים באדמתו של ז'אן דה פלורט. מאנון שגדלה (עמנואל בֵּאר) זוממת לנקום את מות אביה, עוזרת להיעלמות המסתורית של המים מהכפר, בכך שהיא חוסמת את המקור היחיד ומביאה על הכפר את אימת הכלייה שבצחיחות. הם גזלו לה את אביה משוש חייה, היא תגזול להם את המים, החיים. תושבי הכפר הפרימיטיביים כמותם שהדבר בא להם מידי שמיים. הכומר, כמו האוראקל בטרגדיה היוונית, מבשר להם על חטאים ועוון ביניהם. בני הכפר ממהרים להלשין על בני סוביראן. במקביל הם מארגנים טקס דתי כדי לרצות את האלים ומזמינים את מאנון לעמוד בראשו, מפני שעל־פי האמונה הקדומה כוחה של יתומה לפתוח בתפילתה את לבו הקשוח של האל. נוצרת כאן סיטואציה אירונית מאין כמוה. מאנון היא זו שנקמה בהם. היא אינה טובה יותר מבני סוביראן למרות שמבחינה אנושית מניעיה זוכים לסימפטיה. אבל בני הכפר ממשיכים להאמין בזעמם של האלים. אנשים תמיד נוטים לייחס את צרותיהם לכוחות עליונים.

הסרטים „ז'אן דה פלורט" ו„מאנון" עשויים כמו רומן מהמאה הי"ט. אישיים, פרטניים, עשירים, מלאי גוונים, מכובדים, קלאסיים עם גישה רומנטית על החיים. סרטים על חטא ועונש, על אמונה ועל רשעות אנוש קטנונית הגרועה יותר מזעם האלים, על אהבה סודית וגורל מתעתע. רק בסוף הסרט תגלו שהתסבוכת המלודרמטית הבוראית, הנקמה האמיתית והגורלית שעברה מדור לדור ותגלה במספר אנשים בכפר — אינה אלא פרי הרקב של חטא קדמון, ממש כמו בטרגדיה יוונית אמיתית ועסיסית.

בעריכת צביה בן־שלום

נעמת דורשת חוקים לטובת משפחה חד־הורית

בישראל חיות כ־40,000 משפחות חד־הוריות המהוות כ־6.5% מהמשפחות עם ילדים. במשפחות אלו גדלים כ־70,000 ילדים, ורמת החיים של מרביתן היא בגבולות העוני, בראש כ־85% מתוכן עומדת אשה ומתוכן כ־5,000 אימהות לא נשואות. — אמרה גב' לובלסקי, בישיבת מועצת־נעמת שהוקדשה לדיון בנושא המשפחות החד־הוריות בישראל. את הנתונים רכזה גב' נירה שה, מנהלת המכון למחקר כלכלי חברתי בהסתדרות והם מבוססים על סקרי כוח־אדם כמו המוסד לביטוח־לאומי.

מליאת נעמת הדגישה, כי קבוצת משפחות זו היא אחת מהקבוצות החלשות בחברה הישראלית. מרביתן מתקיימות על קיצבאות הביטוח־הלאומי וחוק המזונות. גם אלה מתוכן השייכות למעגל העבודה הכנסתן נמוכה והן זכאיות לכן להשלמה ממערכת הבטחת ההכנסה של הביטוח־הלאומי. היא אמרה כי „על החברה בישראל לגבש מדיניות כוללת לרווחתן, להעלאת רמת־חייהן ולהשתלבותן במעגל העבודה, של המשפחות החד־הוריות".

כמועצת נעמת הועלו שורה של הצעות לתקנים בחוקים השונים במסגרת גיבוש מדיניות רחבה בנושאים אלו. בין היתר תובעת נעמת: קיצור יום עבודה והגדלת מכסת ימי־המחלה של הורה העומד בראש משפחה חד־הורית, סיוע בדיור, קיצבת ילדים ומתן נקודת זכוי במס־הכנסה עבור ילדים המשרתים בצבא וכד'. כמו כן קראה מועצת נעמת למערכת בתי־המשפט בישראל לפעול לחיוב גברים לעבור בדיקת רקמות הדרושה לקביעת אבהות ולחיוב במזונות בהתאם.

כל מיני

כל מיני מירשמים שמצאתי במגירות. חבל לזרוק.

קולורבי ממולא

בוחרים בראשי קולורבי צעירים, רצוי שיהיו בגודל שווה. קוטמים את הקצוות (עם העלים) ומחללים כל קולורבי. שומרים את ה„בשר" וה„כובעים". מכינים מלית מבשר טחון מעורב בבצל מטוגן. פרוסת חלה שרויה בחלב וסחוטה ותבלינים (מלח, פילפל, קמצוץ מיורן). ממלאים את הקולורבים, מכסים בקצוות שנחתכו, מסדרים בסיר שטוח, מוסיפים מרק בשר (אפשר מאבקה) עד למחצית גובהם ומבשלים עד שיהיו חצי רכים. מכינים רביכה שחומה מכף חמאה וכף קמח, מדללים ברוטב הקולורבי, מוסיפים לסיר ביחד עם ה„תוך" שהוצא מהראשים וממשיכים לאיד כחצי שעה. זורים שמיר קצוץ ומגישים עם תפוחי־אדמה צעירים, מבשלים במים. במקום רביכה אפשר לחוסיף שמנת בלולה בכף קמח.

גלילי חסה בתנור

משתמשים בראשי־חסה קטנים. צפופים (אפשר אמריקנית). חוצים כל ראש־חסה לאורך, רוחצים היטב במים זורמים, שמים במים רותחים, ממלחים, ל־10 דקות. מסננים היטב ומשאירים במסננת. לוחצים מעט, בעדינות, כדי להוציא את המים. לוקחים פרוסות בייקון מעושן כמספר חצאי־החסות ועוטפים כל חצי חסה בפרוסת בייקן. מחזקים בקיסמים. מטגנים במחבת חמאה ומטגנים בה פרוסות בצל, עד שיהיה שקופות, מוסיפים 2־3 שיני שום כתוש. מסדרים את גלילי החסה בכלי חסין חום, משומן, וסביבם את הבצל והשום המטוגנים. ומוסיפים קצת מרק בשר. מכניסים לתנור מחומם ל־20 דקות. מגישים עם אורז.

חביתיות ממולאות בכרוב

לוקחים 2־3 כוסות כרוב כבוש (חתוך), אם הוא מלוח מדי שוטפים במי ברז, ומסננים. קוצצים כמות זהה של כרוב טרי, מבשלים במים מומלחים עד שיתרכך. מסננים. מערבבים את שני סוגי הכרוב וסוחטים היטב. מנקים 300 גרם פטריות שמפיניון. פורסים דק 2 בצלים גדולים. מאדים את הבצל והפטריות בשמן עד שיתרככו. טוחנים (או מרסקים) את הכרוב המעורב עם הבצל, מערבבים, מתבלים במלח, פילפל ואבקת־מרק (או חצי סוכר, אם אוהבים) – עד שמתקבלת מלית פיקנטית. מכינים עיסה לחביתיות (חצי כוס מים, חצי כוס חלב, ביצה אחת, קמח – כמה שניכנס) ומטגנים משני צדדים. מורחים כל חביתיה במלית ומגלגלים. מסדרים את הגלילים בתבנית להגשה (חסינת חום) משומנת במעט חמאה. מכינים רוטב שמנת סמיך (רביכה מחמאה וקמח, מדוללת בחלב, מתובל במלח־פלפל־אגוז מוסקט), שופכים על החביתיות וזורים גבינה צהובה מרוסקת. מכניסים לתנור חם ואופים עד שהגבינה נמסה.

כרישה בבצק

מקלפים מהכרישה את החלקים הירוקים. את החלקים הלבנים שוטפים היטב (ומכניסים למים), רוחצים וממליחים. מבשלים עד שיתרככו. מכינים את הכרישות ומתבלים אותן במלח, פילפל, אבקת־מרק ופטרוזיליה קצוצה. מסננים, חוצים כל אחת, טובלים בבצק ומטגנים בשמן חם מכל הצדדים. מגישים מיד או מסדרים בתבנית חסינת חום ומחממים בתנור.

קישוא בירקות

משתמשים בקישוא גדול או ב־2־3 בינוניים. קולפים את הקישואים, חוצים לאורך ומוציאים את החלק הרך. מה שנשאר חותכים לקוביות בגודל של קופסת גפרורים. קולפים 2 בצלים בינוניים ופורסים לפרוסות. חולטים 6־8 עגבניות בינוניות ופורסים לפרוסות. מנקים 2 פילפלים אדומים או ירוקים וחותכים לרבועים. מחממים שמן במחבת עמוקה (או סיר שטוח) ומטגנים את הבצל עד שיהיה שקוף. מוסיפים – בהפרש של 2־3 דקות את העגבניות, הפילפלים והקישואים. מתבלים במלח, פפריקה חריפה, פילפל שחור ומי שאוהב – גם עשבי תיבול (בזיליקום, טימין). מאדים על אש קטנה, תוך בחישה זהירה ואם יש צורך – מוסיפים מעט מים. עד שהירקות רכים. במקום קישוא אפשר להשתמש במלפפונים גדולים.

דגים מלוחים

אם משתמשים במטיאס, די לרחוץ ולהסיר את העור. מליחים פשוטים, מלוחים יותר, יש להשרות במים קרים ל־12 שעות ולהחליף את המים לפחות פעמיים. מסירים את העור ומנקים כל דג בפנים. שומרים את ה„חלב" ו/או הביצים. מחלקים כל דג לשני חצאים, לאורך, מסלקים את האידרה וככל האפשר את שאר העצמות. מכל דג מקבלים שני נתחי פילה. מסדרים את הפילה של המליחים בצינצנת, זורים על כל שכבה בצל פרוס גס, מדי פעם דוחסים פנימה עלה דפנה. מכסים את החזג בשמן ומשהים יומיים־שלושה עד להבשלה.

מעבכים את ה„חלב" עם גביע שמנת (מוסיפים בהדרגה). בצל קצוץ ותפוח־עץ גרנד (חמוץ), קלוף וחתוך לקוביות. מסדרים את הפילה המליחים בקערית ושופכים עליהם את הרוטב. משהים כשעה לפני ההגשה.

(רולמופסים): מייבשים כל פילה מליח בנייר סופג. מורחים בחרדל (או מוסיפים דגוני חרדל) עם גרגרים, זורים בנדיבות בצל קצוץ דק או בפרוסות. מסדרים רצועה של מלפפון חמוץ (כבוש במלח) מגלגלים ומהדקים בקיסם. מסדרים את הגלילים בצינצנת רחבה, שמים על כל שכבה פרוסות בצל, מוסיפים עלי־דפנה אחדים וכמה גרגרי פלפל שחור. מכסים בחומץ מהול. טוב לאכילה כעבור יומיים־שלושה.

דגים מלוחים מהווים בסיס לארוחות ערב חורפיות ויאה להגישם עם תפוחי־אדמה מבושלים בקליפתם (כל אחד מקלף לו), או עם תפודים אפויים בנייר אלומיניום. תפודים קלופים, מגולגלים בקמח ומלח גס ואפויים עד להזהבה. גם חמאה וכדי להשתיק את המצפון (דיאטה) מכינים גם סלט ירקות גדול...

הארוחות יוצאות בדחיפה

מרק בדודים של 500 ליטר

במטבח המרכזי של צריפין הכל עובד על קיטור. הבישול, המכבנות, הדחות כלים. דודים ענקיים, של 300 ושל 500 ליטר, תבניות צליה לעשרות מנות, הכל מנירוסטה מבריקה. מכונה חותכת בשר לשניצלים, מכונה מגלגלת את הארוחות בקמח־ביצה־פירורית. מכונה אחרת טוחנת את החלקים הפחות יפים של הבשר, מערבבת, משטחת לבתיות, מצפה את הפירורית, מעבירה במנהרת טיגון ומוציאה מצידה השני משהו שיכול להחשב להמבורגר או לקציצה שטוחה. 2,200 יחידות בשעה. תנור־האפיה מנפק 2,000 מנות לשעה.

מטחנת בשר כמו מסרט בלהות של היצ'קוק, טוחנת נתחים ענקיים של דגים. הטבח מוסיף בצל טחון, הרבה תבלינים, פטרוזיליה קצוצה, המכונה מעורבבת, מגלגלת את העיסה לגלילים, פורסת את הגלילים לקרוקטים, ידי טבח — עטויות כפפות גומי דקיק — מסדרות את הקרוקטים בתבניות, מכסים אותם ברוטב ושולחים לתנור. החיילים — אין זה סוד — אינם אוהבים דגים. פעם היה בקלה צעיר, שלאחר ציפוי וטיגון זכה להצלחה יחסית. עכשיו הוא התייקר מאוד וצה"ל עבר לנתחי בקלה גדולים. מבשלים אותם — לא רוצים לאכול. מטגנים אותם — משאירים בצלחות. במטבח המרכזי החליטו להתחכם והפכו את הבקלה לקציצות, מצופות ומטוגנות או ברוטב. מסתבר שאת זה אוכלים.

את המטבח המרכזי בצריפין הקימו לפני כ־13 שנה כדי שיכין אלפיים ארוחות ביום. עכשיו, כאשר התפוקה היומית הממוצעת היא 10,000 ארוחות, המקום קצת צפוף ולמרות המיתקנים המשוכללים הטבחים עובדים קשה. זה לא הילטון.

המטבח משרת 21 יחידות. ארוחת־צהרים כמעט מלאה: מנה ראשונה, מרק, מנה עיקרית, תוספת פחמימות, ירקוקי או מבושל, רס"ר המטבח של היחידה דואג שיכניסו את הקונטיינר לתנור החימום, יערכו את חדר האוכל ויכינו תוספת של סלטי־ירקות. מנה אחרונה, בדרך־כלל פרי, היא על אחריות היחידה. בערב מספק המטבח המרכזי פריטי־ארוחה חמים, כמו פשטידה או אורז. פעמים בשבוע יש בערב עוגות רגילות. לפי הזמנה גם מיוחדות. עוגת שוקולד נחשבת לרגילה — מסביר סרן נתי מפקד המתקן.

הארוחות יוצאות ב„דחיפה" — כמו כל המזון בצה"ל. מכניסים את המיכלים (קונטיינרים) למכוניות מיוחדות, וכל אחת עושה סיבוב בקו קבוע. האוכל מגיע ליחידה לפחות שעה לפני זמן הארוחה. ביום שישי „דוחפים" גם את החמין והבשר הקר לשבת, גם את סלט תפוחי־האדמה למוצאי־השבת...

המטבח המרכזי — אומר אל"מ מוטי, מפקד בה"ד תחזוקה שבתחומו נמצא המתקן — מייעל בצורה רצינית את הבישול הצבאי. פעם בכל אחת מהיחידות המקבלות עתה ארוחות מוכנות, היה מטבח על כל המיכשור הדרוש (ואם חסר משהו — הדבר הורגש בתפריט), העוסקו בו מנהלי־מטבח בקבע, טבחים בקבע או אורחים, טבחים במילואים, עובדי מטבח בחובה, שלא תמיד היו מאושרים בתפקידיהם. המטבח המרכזי שיחרר כוח אדם גדול, הוא חוסך משכורות של רס"רים בקבע.

מאפשר להפנות את הטבחים במילואים ליחידות רחוקות מהמרכז, מקל על עובדי המטבחים היכולים עתה להפנות את היצירתיות והרצון הטוב לשיפורים. הארוחות אינן תלויות ביכולת של הטבח היחידתי, אבל מי שרוצה — תמיד יכול לשכלל ולהוסיף.

ההתערבות של צה"ל במטבח המרכזי מגיעה עד הרמפה ואחריה שולט שמואל שיבר, איש שקם, הממונה על 36 עובדים, כולם אזרחים, חלקם — טבחים מומחים.

מטעם צה"ל אחראי מפקד סרן נתי על 15 חיילים, שתפקידם להביא את הפרודוקטים מהמחסנים עד הרמפה ולקבל ליום קונטיינרים עד הארוחות כדי להובילם, סליחה, „לדחוף" אותם, ליחידות. הכלים הריקים עוברים את הרמפה ונשטפים בחדר הדחת כלים ממוכן. יש מסלול בשרי ויש מסלול פרווה. חלב אין.

מטחנת כמו מסרט של היצקוק טוחנת בשר

איך יודעים מהי דעת החיילים על הארוחות? יוצאים לשטח ושואלים. סרן נתי ושמואל שיבר מסתובבים ביחידות ומשתדלים להתאים את התפריט לטעם של החייל. לא קולעים לכל טעם אבל עושים הכל כדי להתקרב. התפריט עצמו נקבע על ידי מפקדת קצין־תחזוקה ראשי, אגף המזון, בהנחיית חיל־רפואה. בצה"ל התפריט קבוע, ביום א' מרק כזה וכזה, ביום ג' — דגים, בשבת — ומה... התפריט מתחשב בלוח הקלוריות, בדרישות של אורגאניזם בן 20 בממוצע, וגם במחירים של ידיעת העונה. אנשי שקם, שבמטבח המרכזי הם קבלני בישול, הולכים בדיוק לפי ההוראות. ההתחשבנות בין שקם לצה"ל אינה מעניינת את אנשי המטבח. לא מתפקידם לחסוך או לקשור קצוות. הם מייצרים אוכל מהפרודוקטים שצה"ל מנפק. בעונה של חצילים מצליחים להכין עשרה סוגים של מאכלי חצילים. בעונה של פילפלים — אל תשאלו מה הם מסוגלים לעשות מפילפל. מדי יום עובר סרן נתי ושני רס"רים מהיחידה את הרמפה וטועמים מהמאכלים. שלושתם אנשי מטבח מקצועיים ומוסמכים לקבוע היכן כדאי להוסיף פטרוזיליה. זה ההסדר ושיבר מקבל אותו בהבנה.

צה"ל הולך לקראת מטבחים מרכזיים. יש עוד אחד בקריה ועוד אחד בצאלים, אבל רק זה שבצריפין מופקד בידי עובדי־השקם. בתנאים דומים (כקבלן) מנהל שקם גם את מטבח בית־הספר הטכני של חיל האוויר. המטבחים האחרים — והם עשרות — הם באחריות שקם בלבד.

בתל־נוף למשל, מנהל שקם את המסעדה של העובדים האזרחים, כולל תלמידי אורט. אנשי־צבא שבבסיס אוכלים בחדרי אוכל צבאיים, הצמודים למטבחים צבאיים. אין לדבר על התחרות כי התנאים שונים. במסעדה של שקם אין ימים בלי בשר, אין משקל מדוייק של מנה, שנקבע בהתאם ללוח הקלוריות ואבות־המזון. האוכל צריך להיות טעים, מזין, בשפע ובמבחר. 2־4 מנות ראשונות, לפחות 3 סוגי בשר, 3־4 תוספות לבחירה, מנה אחרונה — בדרך כלל פרי. שתיה קלה, אפשרות של ארוחה „דיאטטית", שם אלגנטי לצמחונות... השף — מנחם מולדובן, הוא טבח בעל ותק של 40 שנה, גם עובדים אחרים הותיקים ומנוסים. הארוחות מסובסדות והעובדים מקבלים אותן תמורת תלושים. המצרכים מסופקים על־ידי שקם. הבשר מהמפעל של החברה, גם העוגות לאירועים מיוחדים.

מסעדות כאלה קיימות במפעלי התעשיה־ביטחונית, במתקנים צבאיים שונים, במתקני־משטרה, משמר־הגבול ובמשרד־הבטחון... בסך הכל מבשלים טבחי שקם 60 אלף ארוחות מדי יום. אולי לא ארוחות של חמישה מזלגות אבל גם לא במחיר ורחוק מהרוח של מלון 5 מזלגות. (צביש)

אני עוד צילמתי בבוקס

ליום הולדת 10 קיבלתי את המצלמה הראשונה שלי, מצלמת בוקס, ומאז צברתי סידרה ארוכה של הסברים ותירוצים לכל התמונות שיצאו כהות מדי/בהירות מדי/מטושטשות/קצוצות ראש ורגלים (המצולמים, לא התמונות)/ללא צבע בכלל/עודף צבע או שרופות לחלוטין. בדרך־כלל האשם היה בסרט הצילום, הצלם שפיתח, הפלאש שלא נדלק בזמן, הנייר שעליו הודפסה התמונה ולעתים נדירות היתה גם תקלה במצלמה. האמת היא שכבר שנים אחדות מיוצרים כל חומרי הצילום, ניירות הפיתוח, עדשות המצלמה, הפלאשים והמצלמות עצמן כך שביצועיהם הם הרבה מעל ומעבר ליכולת האבחנה של האדם הממוצע. כל ניסיון להשוות חוות של שני סירטי צילום בעלי אותה רגישות, אבל של חברות שונות, תוך השוואת התמונות שצולמו בעזרתם לא בתנאי מעבדה, יהיה עקר. אם יהיו הבדלים בין התמונות הם ינבעו מהחזקה לא נכונה של המצלמה או מכיוון פוקוס לקוי. מי שבספק — יכול לנסות ולצלם באותם התנאים בשני סירטי צילום שונים, כאשר המצלמה מונחת על חצובה והצמצם סגור למינימום האפשרי. הוא הדין במצלמות שונות. באותה רמה כמובן, אם כי בתנאי תאורה אופטימליים לא צריך להיות הבדל בתוצר של מצלמת כיס טובה לזה של מצלמת רפלקס גדולה ויקרה. אם זאת מרבית הצלמים החובבים נוטים להאשים במאשלות את הציוד וחומרי הצילום. חברת קודאק, אחד היצרנים הגדולים של חומרי צילום ופיתוח (ולאחרונה גם מצלמות) חרדה לשמה הטוב וכדי למנוע השמצות הוציאה לאור חוברת דקה, המלמדת על קצה המזלג ובצורה תמציתית, את עקרונות הצילום, תוך הסבר על המושגים השונים כמו רגישות סרט, צמצם, מבזק (פלאש) וכו' ועד לעקרונות כלליים ויסודיים בצילום, בתנאים שונים ושל אובייקטים שונים (בטיול, ילדים, בעזרת מבזק וכו'). אין כמובן תחליף לניסיון ולספרות בסיסית ומקיפה למי שבוחר בצילום בעיסוק רציני, אך לאלה שמקבלים את המצלמה הראשונה, לבר־מצווה, ורוצים שלא לפשל בסרטים הראשונים — מומלץ. החוברת מחולקת חינם, ל־לקוחות קודאק, בחנויות הצילום.

אמיר בן־שלום

אם יאמרו לך...

— רק הצעדים הראשונים קשים...
— זה בעצם לא ענייני, אבל אם מותר לשאול...
— איני סבור שאני חכם מהאחרים...
— אספר לך בדיחה לא נורמלית...
— אגלה לך, כמובן רק לטובתך, כי לי אישית, לא איכפת...
— אני שונא רכילות...
... פשוט אל תאמין!

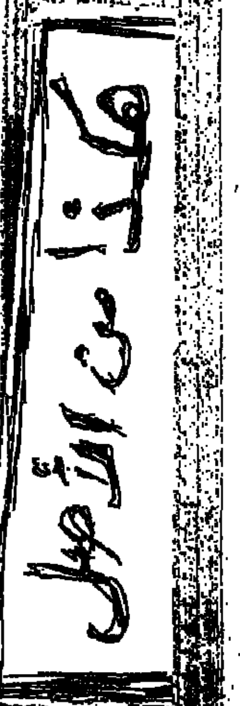

הזירה האירופית לא האירה אמש פנים לקבוצות הישראליות בכדורסל
אפילו לא קורטוב של נחת. כולן נוצחו

96:102 שתי דקות וחצי לסיום ההארכה. 103:102 לדן־בוס ממש בשניה האחרונה

דרמה „נוסח ברצלונה" ★ מכבי ת"א פתחה את הארכה ביתרון 92:99 אבל זה לא הספיק ★ טעות של מוטי ארואסטי הביאה להעברת הכדור להולנדים 8 שניות לסיום ★ תומפסון מדן־בוס קלע 46 נקודות

אלופות

שרות „על־המשמר"

שמונה שניות לסיום ההארכה. מכבי ת"א הובילה 101:102. עבירה הולנדית על מיקי ברקוביץ. המאמן רלף קליין לא אישר למיקי לזרוק. הוא פסק, ובצדק, על הוצאת כדור מהצד. שחקני דן־בוס לחצו. מוטי ארואסטי נכשל בהוצאת הכדור, כשציפה מעל לזמן המותר. השופטים, מוטארד מבלגיה והובר מאוסטריה, הורו על העברת הכדור להולנדים. הכדור נזרק לסל, החטיא אולם שחקן הספסל ריב קורטהאוט המשיך לטבעת ועם השריקה לסיום הורתה התוצאה על 102:103 לדן־בוס.

אכזבה רבה במחנה הישראלי. בדקות ההארכה הוליכו כבר הישראלים — 96:102 אך שיחקו בחוסר אחריות וברשלנות. החטיאו בזריקותיהם לסל, איבדו כדורים ונכנעו להרכב ההולנדי, ללא ארבעה מכוכבי דן־בוס שכבר ישבו על הספסל עם חמש עבירות.

מכבי ת"א יכולה להאשים רק את עצמה על ההפסד. לשמוט נצחון בצורה כל־כך מרגיזה זה היה מעל לכל הגיון, לפי ההתפתחויות בדקות הארכה.

ההארכה נקבעה בסיום 40 הדקות בצורה דרמטית. שתי דקות ו־9 שניות לסיום הוליכה דן־בוס 89:92. ההולנדים החטיאו תוך שהם מנסים לשמור על הכדור. רכזם בוטסה שחום־העור יצא בעקבות האמריקני רדיק בחמש עבירות. שני כדורי עונשין לקורנליוס. הוא ניצל את הראשון והחטיא את השני — 90:92. ההולנדים יצאו להתקפה, שוב החטיאו ומכבי ת"א הסתערה על סל דן־בוס. בארלו החטיא אבל ג'מצ'י הישווה 10 שניות מהסיום ל־92:92. דן־בוס יצאה להתקפה אחרונה והאמריקני תומפסון, הטוב בשורותיהם, החטיא בזריקה האחרונה.

הארכה. מכבי ת"א בשמירה מצויינת פתחה היטב את ההארכה. סל של מיקי ברקוביץ' — 92.95. ההולנדים המבולבלים החטיאו וההתקפות המתפרצות של מכבי ת"א הניבו שני סלים של דורון ג'מצ'י — 92:99. הנצחון נראה מונח בכיסם של הישראלים. סל הולנדי — 94:99. בארלו דייק — 94:101. נותרו שתי דקות וחצי. קורטהאוס השיג סל — 96:102. מכבי ת"א נעצרה. ההולנדים ניצלו זאת והורידו לנקודה הפרש — 101:102 ואז בא הסיום האומלל של מכבי ת"א ודן־בוס ניצחה — 102:103 לקול מצהלות הצופים ההולנדים. במשחק חזו כ־2500 צופים.

סיום המשחק מצא את המאמן ההולנדי יאן דקר אוחז בראשו. הוא בודאי שלא האמין בנצחון קבוצתו. לעומת זאת נראה המאמן רלף קליין כאילו חרב עליו עולמו.

במחצית הראשונה גילו ההולנדים, ובמיוחד שני האמריקנים שלהם, פיל תומפסון ומייק רדיק, יתרון. הם הוליכו 10:15, 28:35, 39:49. מכבי ת"א גילתה במחצית זו רפיון רב. אולם לקראת ההפסקה צימקו כדורסלני מכבי ת"א — 47:52 ו־51:57 ובהפסקה — 53:61.

מכבי ת"א, עם קווין מאגי טוב בהתקפה וחלש בהגנה, דורון ג'מצ'י, מיקי ברקוביץ', וילי סימס וקן בארלו, פתחה מצויין את המחצית השנייה. ההולנדים שהוליכו 55:63 ספגו 9 נקודות רצופות ומכבי ת"א הפכה — 63:64 לטובתה. מכבי ת"א הוליכה עוד 65:66, 67:68 ו־69:70.

רפיון בהגנה האזורית של מכבי ת"א ותומפסון קבע — 70:75 לדן־בוס. המשחק החריף. העבירות רבו ומאגי הצליח למחוק יתרון הולנדי 79:81 ולהשוות ל־81:81.

בארלו העלה את מכבי ת"א ליתרון — 81:83, אבל יציאתו של סימס בחמש עבירות וכניסתו של חן ליפין איפשרה להולנדים להוליך — 83:87, 86:90, ו־89:92 לפני השיוויון של ג'מצ'י — 92"92.

את ההארכה מוטב לשכוח.

● לדן־בוס קלעו: תומפסון 46; רדיק 21; שחילפ 14; פיטרסה 9; קורטהאוט 5; קיפרס 4 ובוטסה 4.

● למכבי ת"א קלעו: ג'מצ'י 26; בארלו 22; מאגי 17; ברקוביץ 14; סימס 10; דניאל 7; קורנליוס 5 וארואסטי 1.

הטבלה

1.	קלן	2	183־107	3
2.	אורתז	2	187־191	3
3.	דן־בוס	2	204־197	3
4.	מכבי ת"א	2	210־210	3
5.	פרטיזן	1	94־102	2
6.	אריס	1	86־92	2
7.	ברצלונה	1	108־107	1
8.	טרסר	1	102־78	1

במשחק נוסף בגביע־האלופות ניצחה אורתז הצרפתית באולמה את סאטורן קלן ממערב־גרמניה — 95.105.

● משחקי הערב בגביע־אירופה לאלופות: ברצלונה — אריס, סלוניקי; טרסר מילאנו — פרטיזן בלגרד.

שוויון לגליל בדקה ה־31 — נוצחה בסיום בפזארו 96:81

מחזיקות

קבוצת הפועל הגליל־העליון נוצחה אמש בפזארו, איטליה ע"י סקבוליני — 96:81 (52:48), במשחק הראשון בבית רבע־הגמר בגביע למחזיקות־גביע.

בדקה ה־31 הוליכה פזארו ביתרון בן נקודה אחת בלבד — 68:69. אולם יציאתם של טרי מרטין ועופר פליישר בחמש עבירות איפשרה לפזארו לקלוע 12 נקודות ללא מענה — 68:81, ובסיום — 81:96.

3000 הצופים באולם הרעישו ונהנו משיפוט ביתי של קרולוביץ מיוגוסלביה ומלינבלאו מצרפת.

בשורות פזארו בלטו הורים אלכסנדר פטרוביץ שריכז וקלע 24 נקודות והאמריקני בלאראר — 21 נקודות. בשורות הגליל התעלה כדר ליף, שקלע 33 נקודות.

הטבלה

1.	פזארו	1	81־96	2
2.	בדלונה	1	82־91	2
3.	מאיירבורג	1	91־82	1
4.	הגליל־העליון	1	96־81	1

במשחק נוסף בבית ניצחה חובנטור בדלונה באולמה את מאיירבורג — 82:91.

● קלעו לפזארו: פטרוביץ 24; באלארד 21; גרציס 21; מניפיקו 19; קוסטה 7; ריקיאטו 2 ונאטאלי 2.

● קלעו להגליל־העליון: ליף 33; פרימן 16; מרטין 16; הנפלר 8; פליישר 6 ובן־עטר 2.

שלושה חדשים בסגל גרמניה

מאמן נבחרת מערב־גרמניה בכדורגל, פרנץ בקנבאואר, צירף שלושה שחקנים חדשים לסגל לקראת המסע בדרום־אמריקה בעוד כשבועיים, זאת בשל פציעתם של כמה כדורגלנים בכירים.

המוזמנים החדשים הם: מגן קייזרסלאוטרן, פרנקו פודה בן ה־21, קשר מנשנגלאדבאך, קריסטיאן הושטאטר בן ה־24 ותלוצה של שטוטגרסט, יורגן קלינסמאן בן ה־23.

משחקה הראשון של מערב־גרמניה יהיה ב־12 בחודש מול נבחרת בראזיל בבראזיליה וכעבור ארבעה ימים נגד ארגנטינה בבואנוס־איירס. יהיה זה שיחזור למשחק גמר גביע העולם במקסיקו אשתקד, בו ניצחה ארגנטינה 2:3.

משורות הגרמנים ייעדרו כמה מן השחקנים שהופיעו בגמר אשתקד. רודי פלר, קלאוס אלופס, תומאס ברטהולד שלא ישוחררו מקבוצותיהם באיטליה ובצרפת, בעוד שהנס דורפנר, וולפראם ווטקה ואובה רהאן מצועים.

הוכשטאטר הוא בן אחותו של הקשר הנודע בגמר גביע העולם ב־1966 הלמוט האלר, ואילו קלינסמאן מומחה לשערים. הוא הבקיע עד כה 11 שערים בליגה.

● שוערה האולימפי של פולין, וקבוצת קאטוביציה, מירוסלאב דרזיר, ייעדר למחות חצי שנה, עקב שבר ברגלו במשחק אימון השבוע.

פניארול תעשה כסף באל.איי.

אלופת דרום אמריקה בכדורגל, קבוצת פניארול מונטבידאו תקיים לאחר הופעתה בטוקיו שני משחקים בלוס אנג'לס, כדי להרוויח שם 80 אלף דולר.

משחקה הראשון יהיה ב־15 בדצמבר מול גוארלאחרה מקסיקו וכעבור יומיים נגד קבוצה ששמה טרם ידוע.

פניארול תשחק ב־13 בדצמבר בטוקיו מול פורטו אלופת אירופה במסגרת הגביע הבינ־יבשתי המסורתי.

בסקוטלנד לא שכחו את אורוגוואי

התאחדות הכדורגל הסקוטית תשקול אם להזמין את נבחרת אורוגוואי לטורניר על גביע ראוס בתום העונה. על גביע זה מתמודדת גם נבחרת אנגליה.

הסיבה נעוצה בכך, שאשתקד במסגרת גביע העולם, הפגינו שחקני אורוגוואי משחק גס מול סקוטלנד וחווה בטיסטה אף הורחק 40 שניות מן הפתיחה — הרחקה המהירה ביותר בשלבי גמר גביע העולם.

● אלופת העולם בהוקי, נבחרת פקיסטאן, נוצחה במגרשה בקראצ'י על־ידי הולנד 3.2 (2:1).

סמית אחד הספיק

מונקו — אליצור נתניה 82:88 (46:39)

קוראץ'

מאת דוד בכר

רוברט סמית, רכזה שחום העור של מונקו הצרפתית, היה אמש בנתניה הגורם הישיר לנצחון קבוצתו על אליצור נתניה 82:88 במשחק הראשון בבית רבע גמר גביע קוראץ'.

סמית קלע 36 נקודות (5 סלי 3). בנוסף לכך ריכז בכשרון את משחק חבריו והזיליק אסיסטים מצויינים לפופסון האמריקני שקלע 16 נקודות והיה מצויין במחצית השניה.

השניים מחקו יתרון של אליצור במחצית הראשונה 46:39 שהושג הרבה בזכותם של סטיב מלוביק, במשחק הגנה מצויין, וחווה ויטמן בהתקפה.

טבלת חבית

1.	ריאל מדריד	1	76־62	2
2.	מונקו	1	88־82	2
3.	אליצור נתניה	1	82־88	1
4.	וירטוס בולוניה	1	62־76	1

במשחק נוסף בבית של אליצור נתניה (בית א') ניצחה ריאל מדריד באולמה את וירטוס בולוניה — 62:76.

אור גורן פתח מצויין כשלוקה סלי 3 נקודות ולאחר מכן נעלם.

אליצור סבלה מחולשתו של פיל לוקהאס שכלל לא הוכיר את ימינו הרגילה. הוא קלע רק 10 נקודות וקלט רק חמישה כדורים חוזרים.

הנתנייתים הציגו משחק מסודר, מלווה באיבודי כדור רבים.

המחצית הראשונה התנהלה ביתרון אליצור שהוליכה במרבית שלבי מחצית זו. בדקה ה־11 הוליכו מלוביק וחבריו — 20:27 והפרש השיא לזכותם היה בדקה ה־16, 28:37. לקראת סיום המחצית צימק סמית ל־46:39.

בפתיחת המחצית השניה המשיכה אליצור במשחקה האיטי והמסודר כל לעומת התעוררות כללית אצל הצרפתים.

בדקה ה־27 הוליכו שחקני מונקו לראשונה — 57:58 ועד לסיום לא שמטו את שהשיגו.

בדקה ה־35 העלה פופסון את קבוצתו ליתרון — 75:80, ויטמן עוד הישווה ל־82:82 שתי דקות לסיום. כאשר נראה היה שאליצור מתעוררת קלעו זניאל וסמית את שני סלי הנצחון — 82:88.

שפטו קפליני מתורכיה וג'ונס מאנגליה לעיני 900 צופים בנתניה.

● קלעו למונקו: סמית 36, פופסון 16, זניאל 14, טופו 11, סקורדו 8, מונטי 2 וגרנייה 1.

● קלעו לאליצור נתניה: ויטמן 21, גורן 15, מלוביק 13, נברסון 11, לוקהאס 10, פייר 8 וברכה 4.

עד גיל 21: איטליה — פורטוגל 0.6

נבחרת הכדורגל של איטליה עד גיל 21, הבטיחה השתתפותה בגמר אליפות אירופה לנבחרות צעירות, לאחר שהביסה במשחק האחרון בבית מספר 2, את פורטוגל 0.6.

ניקולה ברטי כבש שלושער בדקות 84, 86 ו־89.

איטליה צברה תשע נקודות משישה משחקים והקדימה בשלוש נקודות את שבדיה, בארבע את שווייץ ובחמש נקודות את פורטוגל.

באותה מסגרת הכניעה הונגריה בבודפשט את קפריסין 1.4 (1:1), אך יוון צועדת בראש עם תשע נקודות לפני הונגריה (7), פולין (6) וקפריסין (2).

בולגריה — גרמניה 1:2

נבחרת הכדורגל של בולגריה עד גיל 21, ניצחה במוקדמות אליפות אירופה לגיל זה את מערב־גרמניה 2־1 (0־1), במשחק שנערך בבית 8 בסופיה.

דימיטרוב (43) ופנב (54 ו־71) כבשו לבולגריה, לאבאריד (61) הבקיע למערב גרמניה.

בראש צועדת הולנד עם שבע נקודות ומקדימה בהפרש שערים את בולגריה.

ב־15 בחודש יתמודדו השתיים על בכורת הבית ועליה לשלבי הגמר.

לארסון עובר מגטבורג לאייאקס

המגן פטר לארסון מקבוצת גטבורג השבדית, יצטרף לשורות אייאקס אמסטרדם, בשבועות הקרובים.

מנהל גטבורג, גונאר לארסון אמר, שהוא שבע רצון שהסחורה הסתיימה בהצלחה.

פטר לארסון לבש 19 פעמים את מדי הנבחרת השבדית. הוא השני של גטבורג שיצא לחו"ל בשורות זרים. קדם לו גלן היימן ... הופעות בנבחרת ... 45 לפיורנטינה בראשית העונה.

הפועל ת"א נמרח בריבה (34 נקודות) בקאנטו — 94:78

קוראץ'

שרות „על־המשמר"

אנטוני ריבה, שקלע אמש 34 נקודות לסל הפועל ת"א, הצעיד את חבריו לקבוצת ארקסונם קאנטו לנצחון ביתי — 78:94 על הפועל תל־אביב, במשחק הראשון בשלב רבע־גמר גביע־קוראץ'.

באולמה של קאנטו, לעיני למעלה מ־4000 צופים קנאים, הציגו האיטלקים משחק הגנה משובח, עובדה שגרמה להם ליצור יתרון כבר במחצית הראשונה — 44:53.

הפועל ת"א, שהחזיקה מעמד במשך 17 דקות, סבלה במיוחד מהעבירות שהודבקו ללינטון טאונס. הפועל ת"א ספגה במהלך המשחק 26 עבירות לעומת 15 בלבד של קאנטו.

רק בפתיחת המשחק הוליכו התל־אביבים — 7:11 ו־11:15, אך משחק מצויין של הרכז מרזורטי, שהפעיל היטב את ריבה, בווה ושני האמריקנים, גיי וטרנר, מחק במהירות יתרון הפועל ת"א והוביל את קאנטו לנצחון בן 16 נקודות — 78:94.

● קלעו לקאנטו: ריבה 34, בווה 19, טרנר 15, גיי 11, מרזורטי 10, רוסיני 2 וקפלטי 2.

● קלעו להפועל ת"א: פרישמן 19 (5 סלי 3), מרסר 16, טאונס 11 (3־3), דלול 10, לאסוף 9, זלוטיקמן 9 ואיימוס 4.

שפטו: גאורג (מערב־גרמניה) וטונקרניק (פולין).

הטבלה

1.	קאנטו	1	94־78	2
2.	יוגופלסטיקה	1	87־83	2
3.	סרגוסה	1	83־87	1
4.	הפועל ת"א	1	78־94	1

במשחק נוסף בבית גברה יוגופלסטיקה בספליט על סרגוסה, יריבת הפועל ת"א כשבוע הבא בת"א — 83:87.

ונתניה לדין על העלבת שופטים

מאת יצחק ויסהוף

קבוצת הכדורסל של אליצור נתניה תועמד ביום חמישי הבא בפני בית הדין המשמעתי של איגוד הכדורסל לאחר שהואשמה ע"י השופטים ראובן וירובניק ורמי מישר בהעלבתם.

דו"ח השיפוט של המשחק בין אליצור להפועל הגליל העליון (88:92) הגיע אתמול לאיגוד הכדורסל. בדו"ח צויין כי במהלך המשחק שוטטו במגרש מלווים ומכובדים מקומיים שהעליבו את השופטים.

משחק חוזר

ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל הורתה לקיים משחק־חוזר בליגה הלאומית לנשים, בין קבוצות הפועל חיפה ואליצור ראשל"צ. המשחק ייערך ב־10 בדצמבר.

הוועדה מצאה שקבוצת ראשל"צ אכן נתקעה בדרכה לחיפה, בגלל תקלה ברכב.

בפורטוגל מעדיפים את הבין־יבשתי

שבעת כדורגלני קבוצת פורטו, אלופת אירופה, שוחררו מן הנבחרת בשבת נגד איטליה, כדי לאפשר להם להופיע בשורות קבוצתם נגד פניארול מונטבידאו, בי משחק הבין־יבשתי ב־13 בדצמבר בטוקיו.

המשחק בין פורטוגל ואיטליה בשבת במילאנו, הוא נטול ערך, שכן, איטליה ככר הבטיחה השתתפותה בגמר אליפות אירופה בשנה הבאה במערב־גרמניה.

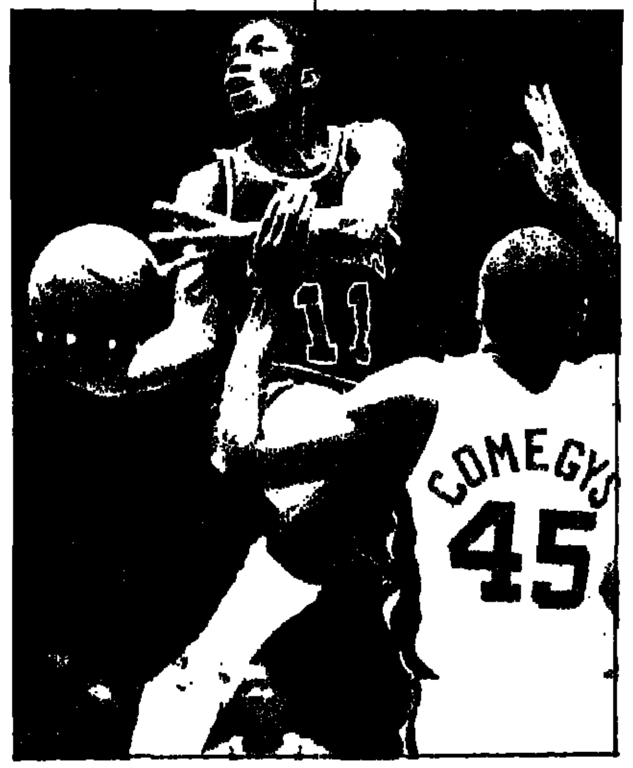

אייזיה תומאס (משמאל) מקבוצת דטרויט פיסטונס מרחיק מעליו בתדיפת־ברך את דאלאס קאמגיס מקבוצת נטס מניו־ג'רסי, במשחק שנערך בין שתי הקבוצות ביום שלישי במסגרת ליגת האנ.בי.איי. (צילום: איי. פי.)

בוסטון הפסידה ולייקרס ניצחה

בוסטון סלטיקס הפסידה שוב והפעם על־ידי אטלנטה האוקס 120:106, בליגת האנ.בי.איי בעוד שהאלופה לוס אנג'לס לייקרס נזקקה להארכה כדי לנצח באולמה את סקראמנטו קינגס 120:125.

תוצאות נוספות. דטרויט פיסטונס־ניו ג'רסי נטס 115.124 בהארכה. סיאטל סופרסוניקס — ניו־יורק ניקס 109:112. יוסטון רוקטס־דנבר נאגטס 101:106. פורטלנד — פיניקס סאנס 100:102. שיקאגו בולס — גולדן סטייטס 97.98.

הכדורסלניות התקוטטו וספגו עונשי הרחקה

שתי כדורסלניות שהת־קוטטו ביניהן הורחקו בסוף השבוע ע"י ועדת המשמעת. התקרית היתה במשחק בליגה הארצית לנשים, בין אליצור נתניה והפועל שדות־ים. רחל חיון מנתניה וסטלה בגימוב משדות־ים „הלכו מכות" והורחקו. חיון, שאף עלבה בשופט, הורחקה לשלושה משחקים בפועל, ובגימוב לשניים.

אפילו מלטה גדולה עלינו

במשחק בין־ארצי לזכרו של אבי רן ז"ל לא הצליחה נבחרת ישראל לגבור על מלטה — 1:1 ★ אבינועם עובדיה כבש לנבחרת בדקה השישית ושער השיוויון נכבש מהנקודה הלבנה בדקה ה־41 ★ קרן אור: ירון פרסלני ★ המשחק חייב להדליק נורית אזהרה

ישראל — מלטה 1:1 (1:1)

● השער לישראל: אבינועם עובדיה (6).
● השער למלטה: ריימונד וולה (44, בבעיטת 11).
האיצטדיון בקרית־אליעזר, 5000 צופים. שופט: אריה פרוסט. קוונים: יאיר טילינגר ויוסף דיאמנט.

ישראל		מלטה	
גינצבורג	5	קלואיט	7
עמר	5	א. קמילרן	5
שמעונוב	5	כוטיגויץ	6
פרסלני	7	ג. קמילרן	5
קלינגר	6	מיקאלף	4
רודידי	5	גריגורי	5
עובדיה	7	להמולה	6
מלמיליאן	5	וולה	6
ברייאלובסקי	5	שרי	5
יאני	4	מיצ'י	6
דריקס	4	בוזוטיל	5
	58		60
אבי כהן	5	ארדפרדי	5
ש. בראל	4	דה־גורגיו	5
ל. רוזנטל	5	קרבוט	—
		שקמברי	—

● כדורגל

מאת יוסף גלזר

תמהור אוהדה אדום רב עוצמה הוצב בדרכה של נבחרת ישראל לשלבים הקדם־אולימפיים לאחר המשחק הבין ארצי, הראשון בשלוות עיר הכרמל, נגד נבחרת מלטה שהסתיים בתיקו 1:1 לאחר שזו תוצאה בהפסקה.

... הסרונם של האירופאיים ... נבחרתנו אינו יכול להוות ... ליכולת החלשה מול יריבה ... אינה נימנת עם צמרת הכדורגל האירופית.

"ליאצקו מיחיץ", מאמן הנבחרת, לא הצליח להצעיד את בחוריו ... ראשון בהדרכתו גם מול מלטה ולעיתים אף נראה היה כי ... ישראל ניצלה מהפסד.

חמשת אלפים צופים חזו בקרית אליעזר במשחק ההנצחה שערכה ... לזכר שוערה אבי רן ז"ל ... כל הכנסותיו הוקדשו להנצחתו.

הטקסים שנערכו לפני המשחק ... מרגשים. נגינת ההימנונים, ... ידי כדורגלני שתי הקבוצות ... בני משפחת רן, הענקת כדורגל ... בידי שחקני שתי הנבחרות ע"י ... בעיטת פתיחה של ראש ... המארחת אריה גוראל וכמובן דקת דומייה.

לאחר כל הטקסים, לאור זרקורים ... משטח דשא אירופי, הדהימה נבחרת ישראל בחולשתה. ההגנה הישראלית היתה מבולבלת וחסרת ... בוני גינצבורג בין הקורות ... הססן וקשה לומר שיכולתו אמש ... לדרישות. רק בנס לא ספג ... נוספים.

... עמר התרגש על המידה ... בדקה ה־40, ואולי לכן לא מיצה את יכולתו הרגילה. גם ... אבי כהן והבלם מנשה ... לא הבריקו.

הופעה מוצלחת לפרסלני

... בכורה היתה לירון ... במיגרש כו גדל. פרסלני ... אחד הטובים בנבחרת, הרחיק ... רבים מרחבתו במשחק ראש ... וכמעט כבש שער נצחון ... מן הסיום.

ניר קלינגר כמגן שמאלי הציג ... טובה ונע על פני שטחים ... אפרים רודידי הסתפק ... שחורה בקישור ומחליפו ... ה־65 ליאור רוזנטל בבכורה ... חיקה אותו בכך.

... ברייאלובסקי הפגין אמנם ... טיפוסים שלו אולי ... לאורך מרבית דקות ... גם אורי מלמיליאן היה ... מכושרו הטוב ומיעט להזכיר ... שרכש לעצמו.

... בנבחרתינו היה הקשר ... אבינועם עובדיה שפרט ... היתרון שכבש היה קרוב ... נוספות להבקעה ... הרבה ראויה לציון ...

... החלוצים אלי יאני ואלי ... מיעטו לפעול וגם זאת אולי ... משחקם הלקוי של הקשרים ... הפעילו אותם כראוי.

דריקס נפצע בדקה ה־48 בתיקול ... מלטה דיויד קלואיב ... תכרו למדי מכבי ת"א, ... בראל, אף הוא בבכורה בין ... נעלם להלוטין אולי גם כשל ... עבורו.

מלטה: מחלבים משוטים

מלטה הציגה תלכיד חרוץ ולוחם ... ללא התחכמויות מיותרות ... ובנגת מהלכים פשוטים הגיעו ... לעמדות הבקעה מסוכנות ... רגל מטיימת.

... דיויד קלואיב היה הטוב ... ולזכותו נזקפות כמה ... מרהיבות.

... נבחרת ישראל זקוקה ... רצינית אם ברצונה ... במשימה הקדם אולימפית.

... הישראלית היתה מכטי־... הששית פרץ אבינועם ... מימין, חלף בין שני מגינים ... אלכסונית קשה, מול השוער ... פנימה — 0:1.

עובדיה היה קרוב להבקעה שנייה ... ה־33. ברייאלובסקי בעט מ־10 מטר — שוער מלטה איגרף ... עובדיה נגח והשוער בזינוק ... גופו הדף לקורה ולקרן.

קרן אור ישראלית היווה שיפוטו המעולה, ממש ללא דופי, של השופט הבינלאומי אריה פרוסט שנעזר בקוונים יאיר טילינגר ויוסף דיאמנט.

שער מהנקודה הלבנה

מלטה החלה אט אט להגביר את התקפותיה על שער ישראל ובדקה ה־44 הצליחה להשוות. ריימונד וולה, בעט לשער וירון פרסלני הצליח להדוף בידו מקו השער ולמנוע הבקעה בטוחה. דניס מיצ'י דייק בבעיטתו מהנקודה הלבנה — 1:1.

במחצית השנייה, בין התקפת מלטה אחת לשנייה, ניתנו גם לישראל הזדמנויות טובות.

בדקה ה־65 שיגר ניר קלינגר כדור עומק לאבינועם עובדיה שבעט מ־10 מטרים אך השוער קלואיב הדף מצויין.

בדקה ה־88 הגביה מלמיליאן על פי השער ופרסלני נגח למשקוף.

שריקות הבוז שליוו את נבחרת ישראל עם רדתם לחדר ההלבשה היוו עדות לאכזבת הקהל מרמת הנבחרת.

סקוטלנד ולוכסמבורג נפרדו בתיקו 0:0

סקוטלנד נאלצה אמש להסתפק בתיקו 0:0 נגד הנבחרת החלשה של לוכסמבורג, באליפות אירופה לכדורגל בבית 7, לעיני 2000 צופים בלבד.

בבית זה מובילה אירלנד עם 11 נקודות, אחריה בולגריה 10, בלגיה 9, סקוטלנד 9 ולוכסמבורג 1.

אולימפיות: יוגוסלביה — בלגיה 0:4

במשחק קדם־אולימפי בכדורגל שנערך בסטוריניה, יוגוסלביה, הביסה הנבחרת המארחת את בלגיה 0.4, משעריהם של סאביצ'בייץ (23), יוזיץ' (68,27) ויוריץ' (59).

יוגוסלביה צועדת בראש עם תשע נקודות משישה משחקים והיא מקדימה בהפרש שערים את בלגיה עם שמונה משחקים ובנקודה את צ'כוסלובקיה שתארח ב־12 באפריל את אוסטריה.

עוד אכזבה: הכדורידנים נוצחו בנורבגיה

הכדורידן תשווייצי ינס מאייר (במרכז) נחסם על־ידי הישראלים דוד עמר (מימין) ויואב דרוקר (מספר 15) במשחק שנערך אתמול בנורבגיה במסגרת טורניר הקוטב ובו ניצחו השווייצים 13:25. (צילום: איי.פי.)

המזכיר טעה וההגרלה בוטלה

מאת יוסף חכם

הגרלת משחקי שמינית גמר גביע המדינה בכדורייד שנערכה ביום חמישי במשרדי האיגוד בתל־אביב בוטלה עקב טעות אנוש של מזכיר האיגוד שלמה פוזנר בזמן חלוקת הקבוצות לבתים.

את הטעות גילה יו"ר אגודת הפועל ראשון לציון יצחק פרנקל רק בתחילת השבוע למרות שהיה נוכח בהגרלה.

יו"ר איגוד הכדורייד מני וייצמן אמר לי אמש: „אכן היתה טעות של המזכיר פוזנר בחלוקת הבתים שהיתה צריכה להיות כך שקבוצה שסיימה בעונה החולפת במקום הראשון תשחק בבית אחר מול קבוצה שהיתה במקום השלישי ואילו השניה מול הרביעית".

חברי ועדת ליגה וגביע קיבלו את הערתו של פרנקל וביטלו את המשחקים שהיו אמורים להיות ב־20 בחורש זה.

ההגרלה החדשה תהיה ב־4 בינואר.

הונגריה — קפריסין 0:1

הונגריה ניצחה את קפריסין 0:1, אחרי 0:0 במחצית, במשחק שנערך אתמול במסגרת אליפות אירופה לכדורגל בבית 5.

השער היחיד במשחק הובקע בדקה האחרונה, לעיני 5000 צופים בבודאפשט.

בבית זה מובילה עתה הולנד עם 10 נקודות, אחריה יוון 9, הונגריה 8, פולין 8 וקפריסין 1.

הולנד — יוון ברודוס עם קהל

התאחדות הכדורגל היוונית שינתה את הודעתה הקודמת, ותתיר לקהל צופים לחזות במשחק בין יוון והולנד באי רודוס, אבל בלא שידור טלוויזיה.

המשחק נועד ל־12 בחודש במוקדמות אליפות אירופה, ואם תנצח הולנד בשבוע הבא במשחק חוזר את קפריסין באמסטרדם, יהיה המפגש ברודוס נטול ערך.

הפסד לכדורידנים מול שווייץ

שירות „על המשמר"

בטורניר הקוטב בכדורייד המתקיים בנורבגיה נוצחה נבחרת ישראל במשחקה הראשון מול שווייץ 25:13 (11:5).

את השערים לישראל כבשו: גרא 4, ורד 4 (כולם במכות 7 מטר), כנען 2, סומך 1, דרוקר 1 ובלדר 1.

הערב ישחקו הישראלים מול איסלנד.

תוצאות נוספות: הולנד — נורבגיה 21:23, יוגוסלביה — איטליה 17:24.

נצחון לרחובות במשחק חוזר

מאת יוסף חכם

במשחק הזור בליגה הלאומית בכדורייד שנערך אמש בחולון גברה קבוצת הפועל רחובות על מכבי קרית־שרת/חולון 17־18 (9:8).

את השערים להפועל רחובות כבשו: ולצר 4, משיח 4, י. כהן 3, זבולון 3, ארלר 3 וגמליאל 2.

למכבי קרית שרת: גריינפלר 6, צ'ילכון 4, ונהבה 3, ועישר 1.

פרוסט ישפוט בנתניה וסוהיל ינהל המשחק בהתקווה

מאת יצחק ויסהוף

אריה פרוסט ודאוד סוהיל ישפטו בשבת בשניים ממשחקי המוקד בליגה הלאומית בכדורגל.

פורסט ישפוט בנתניה במשחק על מוליכת הטבלה, מכבי נתניה, נגד מכבי חיפה, ודאוד סוהיל במשחק בו תארח בני־יהודה ת"א את מפתיעת השבת הקודמת, הפועל כפר־סבא.

הפועל לוד תארח מחר את הפועל חולון בקרב־התחתית, שיחל בשעה 2. במשחק זה ישפוט רחמים רינצ'י.

יתר המשחקים: הפועל פ"ת–הפועל ת"א (יצחק בן־יצחק); הפועל באר־שבע–מכבי ת"א (יהושע לויה); שמשון ת"א–בית"ר ת"א (יעקב שיינר); בית"ר ירושלים–מכבי פ"ת (צבי שריר).

כל המשחקים יחלו בשעה 2.30 והמשחק בין שמשון ובית"ר ת"א ב־12.30.

בליגה הארצית יהיה ביום שישי משחק אחד ובו תארח הפועל עכו את הפועל הדרה (שלמה יוסף, ב־2).

יתר המשחקים בשבת ב־2.30: הפועל חיפה–בית"ר נתניה (יוסף גרוסמן); הפועל בת־ים–מכבי רמת־עמידר (יעקב בן־זמן); הפועל יהוד–הפועל ירושלים (עובדיה בן־יצחק); הפועל רמת־גן–מכבי יבנה (עובדיה צבי); מכבי שעריים–הכח רמת־גן (רחמים שאשו); מכבי יפו–הפועל טבריה ומריק עפרון).

בני־יהודה תשחק בשבת בשכונה

מאת יוסף חכם

משטרת ישראל ואנשי ההתאחדות לכדורגל אישרו אתמול בשעות הבוקר את מגרש בני־יהודה תל־אביב בשכונת־התקווה למשחק הליגה בשבת מול הפועל כפר־סבא.

אתמול ניצחו שחקני בני־יהודה, במשחק אימון, את מכבי בת־ים מליגה ב' 0:6. את השערים כבשו דוד גורדנה (3), חזי שירזי (2) ומשה עלו (1).

מהנהלת הקבוצה נמסר כי בשבת יופצו למשחק 5000 כרטיסים מתוכם 3000 כרטיסי ישיבה.

טבריני הורחק ל־4 חודשים

מדובר בכדורגלן הפועל טבריה משה ממן ★ מנהל הפועל טירה הורחק לשנתיים

דוקטור זיאד חמדן, מנהל הפועל טירה מליגה א', הורחק אמש לשנתיים ממגרשי הכדורגל ע"י בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל.

הוא הורשע בהעלבת שופט לאחר משחק ההפסד של קבוצתו מול מכבי תמרה 1:0.

בית הדין החמיר בעונשו מאחר שהתפרץ לאחר המשחק לעבר השופט, הטיח בו עלבונות וגם הוסיף עלבונות על איגור השופטים. קבוצתו של חמדן הפועל טירה נקנסה בסכום של 600 שקל והוטל עליה ענש על תנאי של שני משחקי רדיוס.

קבוצת הפועל טירה, בנוסף להתנהגות המנהל, הורשעה בהתנהגות בלתי ספורטיבית של קהל אוהדים.

משה ממן, כדורגלן הפועל טבריה, הורחק אמש לארבעה חודשים בפועל. בית הדין החמיר בעונשו של ממן שהורחק ממשחק קבוצתו עם הפועל יהוד משום שניסה להטעות את בית הדין ועל פי עדותו קיבל בשבוע שעבר היתר לשחק במשחק הליגה האחרון. אמש קבע בית הדין חד משמעי כי ממן הורחק בצדק במשחק עם הפועל יהוד ויש להחמיר בעונשו.

בית הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל הקל בעונשה של בני יהודה והעמיד את הקנס שהוטל עליה על 1800 ש"ח במקום 3000 ש"ח. כזכור, נקנסה בני יהודה לאחר שאיפשרה לעוזר המאמן בר־טובים להמצא בתחומי המגרש למרות עונשו.

שבדי זכה בטורניר בי"ם

אילנה ברגר זכתה בין הנשים ● בזוגות נשים זכו ברגר ובנימיני

● טניס

מאת יצחק אשל

הטניסאי השבדי קוני פלק המדורג 264 בעולם, זכה אתמול בטורניר המסטרס במסבב הבינלאומי בטניס שנערך בירושלים לאחר שגבר על האמריקני אדמס 3:6, 6:2, 6:7.

המערכה השלישית והמכרעת הסתיימה בשובר שיוויון 9:11.

המשחק נמשך כשעתיים וחצי ועמד על רמה גבוהה.

בתואר לנשים זכתה אילנה ברגר, בתחרות ע"ש ונסה פיליפס, לאחר שגברה בגמר על דליה קוריאט 3:6, 2:6.

בתואר לזוגות גברים זכו קלסינגר ווילאמסון מארה"ב לאחר שגברו על ביילי ויסון, שניהם מאנגליה, 6:7, 3:6.

בתואר לזוגות נשים זכו אילנה ברגר ורקפת בנימיני שגברו על רמקה מגרמניה וקורן מהולנד 3:6, 2:6.

סך כל הפרסים בתחרות לגברים היו 25 אלף דולר ובתחרות לנשים 20 אלף דולר.

התחרויות נמשכו שלושה שבועות.

הבלם הירושלמי מאיר נחמיאס על משחקי השבת

נצחון לבני־יהודה— תיקו בפ"ת, בבאר־שבע ובלוד

מאת יצחק ויסהוף

מאיר נחמיאס, בלם הפועל ירושלים, מוליכת טבלת הליגה הארצית בכדורגל, משחק בקבוצת הבירה שלוש עונות לאחר קריירה עשירה בהפועל תל־אביב.

נחמיאס (28 וחצי) כבש העונה מעמדת הבלם ארבעה שערים, והוא משמש כסגנו של מלך שערי הקבוצה והליגה הארצית, יעקב (שוקו) גומדר שהבקיע ב־12 מחזורים 11 שערים.

נחמיאס, הנחשב למעוז ההגנה הירושלמית, כבש בשלוש עונותיו בירושלים 15 שערים.

ממרומי הטבלה הארצית מנסה מאיר נחמיאס לנחש את תוצאות משחקי הליגה הלאומית.

● מכבי נתניה — מכבי חיפה: מכבי חיפה חזרה קצת לעצמה, מאילו מכבי נתניה לא נמצאת בכושר. עובדה זו הופכת את המשחק לשקול. גם אם פצועי מכבי נתניה ישובו הם לא יהיו במיטבם מאחר שלא התאמנו עם הקבוצה.

התחזית: תיקו

● בני־יהודה ת"א — הפועל כפר־סבא: בני־יהודה תשוב כנראה, לראשונה העונה, לשחק בשכונת־התקווה. עובדה זו, בתוספת הקהל החם שלה, יעניקו לה את 3 הנקודות. הפועל כפר־סבא עדיין תחת השפעת הנצחון המכריע על מכבי נתניה (1:5).

התחזית: נצחון לבני־יהודה.

● הפועל פ"ת — הפועל ת"א: הפועל ת"א תגיע לפתח־תקוה כמטרה לשחק חזק ולא לספוג שערים. הפועל פ"ת לא יכולה להרשות לעצמה להפסיד פעמיים ברציפות.

התחזית: תיקו.

● הפועל באר־שבע — מכבי ת"א: מכבי ת"א חזרה אמנם לעצמה וזכתה בנצחון גדול על הפועל פ"ת, אך באר־שבע במגרשה תהווה אגוז קשה לפיצוח. הייתי רוצה שחברי הטוב משה מרכוס ישוב מכירת הנגב עם 3 נקודות, אך הפעם הוא יאלץ להסתפק בנקודה.

התחזית: תיקו.

● שמשון ת"א — בית"ר ת"א: בית"ר ת"א קבוצה מצויינת. היא עלתה על־גל־של־נצחונות ושמשון תאלץ להרים ידיים למרות שהמשחק ייערך במגרשה.

התחזית: נצחון לבית"ר ת"א.

● בית"ר ירושלים — מכבי פ"ת: למרות שיש לי סימפטיה לצבי רוזן המשחק בין קבוצתו, מכבי פ"ת, לבין בית"ר ירושלים, הוא הבאנקר של השבת.

התחזית: נצחון לבית"ר ירושלים.

● הפועל לוד — הפועל חולון: משחק קשה ביותר. שתי הקבוצות במצב כמעט נואש. שתיהן לא ירצו להפסיד. לפיכך המשחק לא יוכרע.

התחזית: תיקו.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
באר שבע
הודעה ג בר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 126/02/5 שינוי מס' 13 לתכנית מפורטת.

עיקרי הוראות השינוי:
א. שינוי בשימושי קרקע.
ב. שינוי בקווי בנין.
ג. קביעת הנחיות בניה ועיצוב ארכיטקטוני.
ד. קביעת דרכי גישה לחניות ציבוריות.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 37.937 דונם. גוש: 38076, 38056 חלקות: ארעיות. פינת דרך המשחררים ושדרות הנשיאים.

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3447 מיום 1.5.87 עמוד 1550, השינוי האמור שבה — הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, והפקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר שבע כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965 בדבר בקשה לאשור תשריט חלוקת קרקע בסטייה מתוכנית

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 474 בגוש 6426 בין רחובות בן גוריון ואימבר תשריט חלוקת קרקע בסטייה מתכנית כס/3/42.
הסטייה הינה כלהלן: עפ"י תוכנית כס/3/42 — מגרש ומני מס' 4 בשטח 519 מ"ר ומגרש ומני מס' 5 בשטח 1025 מ"ר. עפ"י תשריט החלוקה — מגרש ומני מס' 4 בשטח 1025 מ"ר ומגרש ומני מס' 5 בשטח 519 מ"ר.
אין שינוי בזכויות הבנייה, במיקום הבנינים ובהפקעות לצרכי ציבור.
כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 להלן החוק: ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 7665 חלקה 138 רח' הנקין. מבוקשת הקלה 2% משטח המגרש דהיינו 27% במקום 25% המותרים לפי תכנית רע/1/א'. מבוקשת הקלה בקו בנין צדדי 2.9 מ' במקום 3.0 מ' המותרים לפי תכנית רע/1/א'.
כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית הענינה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה

ועדה מקומית
קרית טבעון
הודעת פרסום עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבנית תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה ק. טבעון הוגשה בקשה לשינוי גבול בין חלקה 252 א' ר"ו 244/1 בתיק חלוקה 101־13/24/6 בגוש 10592 חלקה 244 ע"ש הורוביץ שמואל.
כל המעונין אם כבעל שם ואם מבחינה אחרת בקרקע או בבנין או בנכס הנ"ל שהתכנית עשויה להשפיע עליהם יוכל לעיין באותה התכנית במשרד הועדה המקומית בשעות קבלת קהל ולהגיש התנגדות תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

ע. בן דרור
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הריני מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה בקוי בנין צדדי 10% והקלה בקו בנין לחזית עפ"י הקו הבנוי ברחוב והקלה מתכנית העיצוב 1680 שענין לבניה ללא נסיגה מקו מעקה ברחוב צבי ברוך מס' 2 גוש 6911 חלקה 81.
תיק בנין 3/0362־002
בקשה מס' 871022
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
אפיקי הירקון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אפיקי הירקון, הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' אפ/2002".
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד אזור חקלאי (מאורמת פרשים) איזור מגורים ודרך לאיזור חקלאי ואזור תעשיה לדרכים.

הודעה בדבר ביטול הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, החליטה בישיבתה מיום 16.9.87 לבטל הפקדת שינוי תכנית מתאר אפ/2002 שדבר הפקדתה פורסם בילקוט פרסומים 3431 מיום 26.2.87.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8863־8865, 5491, 5492 ראש העין.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט והנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר ואתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהם היא מתמכת.

דב שיש, יו"ר
הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — מחוז המרכז
תאריך 26.11.1987

דנקנר השקעות בע"מ (ח.צ. 52־003382־0)
הודעה לבעלי המניות של החברה בדבר קיום אסיפה שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה כי ביום 27 לחודש דצמבר, 1987, בשעה 15.30, במשרדה הרשום של החברה ברח' השל"ה 5, תל־אביב, תתקיים אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות של החברה, כדי לדון ולקבל את ההחלטות הבאות שתוצענה כהחלטות מיוחדות:
1. לאחד את הון המניות הקיים של החברה ולחלקו מחדש למניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א, באופן שכל 1,000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע.נ. בהון הקיים, תתאוחדנה למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע.נ.
2. לצורך ביצוע האמור לעיל, להוקצות לבעל ענין בחברה מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע.נ. כ"א, תמורת ערכן הנקוב, כך שלאחר ההקצאה יעוגל הון המניות המונפק והנפרע של החברה ויתחלק ב־1,000 ללא שברים.
בעל הענין יעביר, ללא תמורה, לכל בעל מניות שיהיה רשום ביום 27.12.87 כמקנס ושברים שלאחר איחוד הון המניות, והלקתו מחדש יהיה בידיו שברי מניות, מניות בכמות המינימלית הדרושה על־מנת שלאחר האיחוד יחזיק במניות שלמות בלבד.
3. לשנות את תזכיר החברה ותקנונה באופן שבכל מקום בו מצויין סכום כלשהו בלירות ישראליות או בשקל ישן, ייאמר שקל חדש.
חבר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות באכוח שיהיה נוכח ויצביע במקומו. יפוי הכח יופקד במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד כינוסה. אם תוך מחצית השעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא יהיה מנין חוקי, תדחה האסיפה לאותה שעה ויום בשבוע שלאחר מכן ובאסיפה הזאת יהוו שני חברים הנוכחים בעצמם או על־ידי באי־כוחם מנין חוקי.

בשם מועצת המנהלים
עידן גולדנברג
מזכיר החברה

טלוויזיה
(כ) — כתוביות מיוחדות לקוי שמיעה.
08.00 עד כאן — רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 מושגים ביהדות — משא ומתן באמונה (כ). 08.40 ראשית הקריאה — כלי טורות — ביניים 4. 09.00 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — עיר קטנה גדולה (כ). 09.20 מדעי הטבע — ו"ט — אלקטרונים מצויירים. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 הגיל הרך — בבית של פיסטוק — תולים תמונות. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מרונית — ר"ול — הריה. 11.30 אנגלית ח'. 12.00 מדעי הטבע — על יסודי — מיסיקה — הספקטרום האלקטרומגנטי. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 הסטוריה. 13.30 מוסיקה — סולו — צלילים של קטיפה. 14.00 עד כאן — רצף דפי הטלטקסט. 14.05 בלי טורות — ג'ק. 14.30 קשר משפחתי — שידור חוזר מתאריך 30.11.87 (כ). 15.10 רחוב סומסום — מר תפוחי — למסור הודעה טלפונית, אין דבר קל מזה, צריך רק לומר את תוכנה. ברחוב סומסום תבקר הפעם אורחת צעירה. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות לרשות הדואר — דפי מידע טלטקסט. 16.00 זהו זה — שידור חוזר. 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית. 17.30 ריק'רדיק' — הורים ובנים. 18.00 בילבולים. 18.25 ספוק של משם. 20.00 ספורט. 21.00 "מבט". 21.30 "אף פעם לא מאוחר" — סדרת קומית. 22.00 תעורה — פרשת מורגנטלר. 23.00 מטלוק — סדרת מתח. 23.40 הגיע זמן לשון. 23.45 פסוקו של יום. הרשות.

ערוץ 2
18.30 הרפתקאות הדבורה מאיה — סדרת הנפשה לילדים. 19.00 פסטיבל שירי ילדים. 19.30 סיפורי האורלם (חלק שני). 20.00 קייז אסקימואי (חלק שני). 21.00 סוף 2.

רדיו
קול המוסיקה
6.01 צלילי בוקר. 07.09 בהאונה ניגונות. 09.00 קונצרט בקר" צ'ייקובסקי: רומאו ויוליה, פתיחה — פנטסיה, גונוד רומאו ויוליה מבחר מן האופרה, פרוקופייב רומאו ויוליה, מוסיקה לבאלט, רומאו ויוליה, סימפוניה דרמאטית. 11.57 פינת השיר. 12.00 מן הפרטיה א.א. בוסקונצ'ין ומטולות, דיקא ויולאנל, ברהמס: שלישיה בלה מינור, לקלרנית, צ'לו ופסנתר אופ. 114, שוברט: פרק רביעייה בדו מינור, לכל קשת, מוצארט: סונטה בלה מז'ור, לכנור ולפסנתר, ק. 305. 13.05 בהאונה ניגונות, תומס ארין: סימפוניה מס' 2 בפה מג'ור, שטמיץ: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לקלרנית, כמן ותזמורת, ברהמס: 16 ולסים אופ. 39 לפסנתר בארבע ידיים, סיבליוס: קונצ'רטו ברה מינור לכנור ותז. שוברט: סימפוניה מס' 5 בסי במול מג'ור. 15.00 מפגשים מוסיקליים. 16.00 אתנותקא. 17.30 קשת של צלילים, סימפוניה ק. 97 ברה מג'ור, רואו לכנור ויולה, בסול מג'ור. 18.00 אנתולוגיה בצלילי רנסנס האלמנטים, לידרמיין ארון עולם — עטאטה לשמחת תורה, רכלו האלמנטים. 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלוד — רגעי מוסיקלי. 20.27 פינת השיר. 20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ים רשות־ש'. 23.00 דור הזהב — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות קונצנצת (תכנית ראשונה) (ש'ח, בטהובן — קונצ'רטו לכנור.

רשת א'
07.30 ורידיקל — תכנית יומית לעברית קלה. 08.05 חגה — עם כני הגרל. 09.05 טלרדיו — שירות מידע למאזינים. 10.05 שידיקוד — מחולות ושירים משלנו. 11.05 מניני בוקר — מגישה נדרען הדר. 12.05 מערב ימי"יוכלי. 13.05 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר — מגוין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת מחזור 23. 16.05 ארץ לא נודעת. 17.10 צבעי הקשת — שירים לאחר־הצהריים. 18.05 מנוחת ערב — משרד יומי להורי וחני ומסורה. 18.30 שירורים לעולים. 22.05 יש לי חלום — עורך ומנחה יובב כץ.

רשת ב'
07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים ענין — עם גבי גוזה ושלום קיטל. 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי 12.10 אלף אלף בבית — עם אמור מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות ומוסיקה. 14.06 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 כת צוחק — חוף הומור. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 קראו ספר — קוראים ספר קוראים מטליטים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 17.05 רגעי קסם. 18.06 היקר — עורך ומנחה יצחק נוי. 18.45 היום בספורט. 19.35 השבוע בכנסת. 20.55 שורשים — שבועון לענייני פולקלור. יערות. 22.05 הלילה הזה — עם אלעזר שטורם. 00.15 להאזין בחלום — שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל
05.45 מרקי אכות. 05.55 באופן מילולי — פינות של אבשלום קור. 06.00 את פתיחת השידורים. 06.05 אוניברסיטה משודרת — ההיסטוריה האמריקנית מלחמת האזרחים למלחמה הקרה — טוטליטריזם — המוכה ואפוריות. הרצאה: ארנון גוטפלד. 06.30 מוקדים עין — חדשות וראשונות של היום עם מנינה בת־צבי. 07.05 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרדמן, אילנה דיין ויעל דן. 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 מוסיקה — עם אורלי יניב. 11.05 "גמון לעכשיו". 13.00 מבזק ידיעות. 13.05 "אחר אחר" — עורכת ומגישה: שירה גרא. 14.05 "רדו רח יומי" — עם דובי לנץ ורני קרסל. 15.05 "שירים לחג" — עם ארו טל. 16.05 "ארבע אחרי הצהריים" — שעה של שירים עבריים. 16.54 "באופן מילולי" — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן וגוני סכיר. 18.05 "שעה קלה על כלכלה" — עם שמואל נחושתן ואברהם טל. 18.45 "חמש עשרה קטנות" — לענייני צבא וביטחון. עורכים: יוסי עוזר ועגת גלאון. מגיש: יוסי עוזר. 19.00 מבזק ידיעות. 19.05 "שירים מכאן" — שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 "יער משורר" — מגאזין גל"צ לענייני צבא ובטחון. עורכים ומגישים: יצחק טוניק ויוסי עבאדי (שית). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — ההיסטוריה האמריקנית ממלחמת האזרחים למלחמה הקרה — טוטליזם — המוטאה האגררית. מרצה ד"ר ארנון גוטפלד. 22.05 "על הדבש ועל הכיסאק" — שירים שהחברה אוהבים. עורך: מאיר ליהאני. 23.05 "עשרים וארבע — היום שורה" — עם ירון וילנסקי. 23.55 "שיחת חצות" — עם הגב' ציפי פינס — המנהלת האמנותית של תאטרון באר־שבע. מסיקה: ענת גלמן. 00.05 ציפורי לילה. 02.00 מבזק ידיעות. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל 2
19.05 "רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.00 "צו — 8" — תוכנית יומית לחיילים — עם אבדי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 "הפסקת עשר" — עם מיכל ניב. 23.05 "קול הג'אז הזה" — עורך ומגיש: רני קרסל.

רשת ג'
06.04 בחזרה לאושר — להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים עבריים. 09.05 מה, כבר תשע? — עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים — עם שמירה אימבר. 11.05 שבעים מי יודעי — שירי שנות השבעים. 12.05 אהבה יומיומית — עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול — עם מגום פרי. 14.05 לי ולך — שיר וברכה. 15.05 חריש, ומחודש — עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית — עם יעיר אביב. 18.05 קליבו — שבועון פופ. 20.05 סימני דרך — שירים עבריים. 21.05 מופע רוק. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע
תל־אביב
9.30, 7.15, 4.30
אסתר: כודר מול הקוברה 5, 7.15, 9.40
אורלי: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30
בי־הדרום: ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.30
כת: בוקר טוב בבולגריה 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: לאבד הכתולים בטיחואנה 7.00, 9.30
דקל: סילבאדורו 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: הבלתי משוחדים 7.45
הוד: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30
ליכטר: חרשו ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: משפחת המלוכלכים
פאר: יומני של חטא 5, 7.30, 9.30
פאריס: לא יכולה בלי זה 2, 12, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: מלון חדר המיטות 5, 7.30, 9.50
חן 2: מטאל ג'אקט 5, 7.25, 9.45
חן 3: המכשפות מאיסטוויק 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: חנות מעבר לפינה 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: המורשת
מסן פרנציסקו 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: המקצוען (2) 5, 7.15, 9.30
תכלת: את, אני והמתכסה 4.30, 7.00, 9.35
לב 1: המשפחה 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 2: גברים גברים 2, 5, 8, 10.00
לב 3: נרדפי הזיק 2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגרל הדבורים 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן
אואזיס: מי הנערה הזו 4, 6.40, 9.30
לילי: יומני של החטא 7.15, 9.30
ארמון: כודר מול הקוברה 5, 7.30, 9.45
רב־גן:
גן 1: מלון חדר המיטות 5, 7.20, 9.40
גן 2: מטאל ג'אקט 5, 7.20, 9.40
גן 3: המכשפות מאיסטוויק 3.15, 6.15, 9.15
גן 4: האלמנה השחורה 5, 7.30, 9.40

ירושלים
אדיסון: ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: מי הנערה הזו 4.30, 9.15
בית אגרון:
חלף עם הרוח 16.30
אל תקרא לי לבן 20.00
בטי בלו 21.45
פלטון 24.00
כפיר: ללא מוצא 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל:
החנות מעבר לפינה 4.30, 7, 9.15
מיטשל: הבלתי משוחדים 7.00, 9.00
סמדר: שלום לך אהובתי 7.00, 9.30
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 1: המקצוען 4.30, 7.15, 9.15
אור 2: יוסיו של החטא 4.30, 7.15, 9.30
אור 3: הרפתקאות בולשיט 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: המכשפות מאיסטוויק
אור 5: מטאל ג'אקט 4.30, 7.00, 9.00
עדן: השוטר מבברלי הילס 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:
דאן דה סלורס 18.45, 21.45

חיפה
אורה: ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.15
חן: מטאל ג'אקט 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: הבלתי משוחדים
עצמון 3: השוטר מבברלי הילס 2 4.30, 7.00, 9.15
רון: המקצוען 2 4.30, 7.00, 9.15
אמפי: המורד 4, 6.30, 9.00
אורלי: המשפחה 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המורדה: לא יכולה בלי זה 4.45, 9.15
7.00, 9.15
פאר: מלון חדר המיטות 5.00, 7.30, 9.30

נתניה
שרון: הפרוטוקול הרביעי 5, 7, 9.15
סטודיו: שיחות מלוכלכות 5, 7, 9.15

חולון
סביון: יצרים 5, 7.15, 9.30
מגדלי: מי הנערה הזו 6.00, 9.40
ארמון: יומן אהבת 5, 7.30, 9.30

בת־ים
עצמאות: משפחת פלודר 5, 7.15, 9.30

הרצליה
תיכלת: לא יכולה בלי זה 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — האודיטוריום
א', ב', ג' — אני והחברה 7.15, 9.50

באר־שבע
חן: כלא הנשים 2 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה
היכל 1: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30
היכל 2: מטאל ג'אקט 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: הבלתי משוחדים 7.15, 9.30

כפר־סבא
בית בירלי רומא 10.00, 12.00

עפולה
מוסתורין: אנשי המזה 9.00

גבעתיים
הדרי: הבלתי משוחדים 7.15, 9.30

ראשון־לציון
רון 1: ריקוד מושחת 7.10, 9.10
רון 2: הבלתי משוחדים 7.10, 9.10

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 3.12
בית ספר לנשים: 20.30
אנשים קשים: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 3.12 בשעה 20.30
באמצע היום

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת
בת־ים קופ"ח — עין־יהב
חולון קופ"ח עין יהב — אחרון הנשיא 52
ירושלים קופ"ח * מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28
נתניה קופ"ח לאומית — סמילנסקי 9
פתח־תקוה קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן רש"י — רש"י 13
תל־אביב סניטס — אבן גבירול 83; נצח ישראל — נצח ישראל 11
חיפה שפרינצק — דרך צרפת 57

תורנות בתי־חולים
תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית, ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים רחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק — נשים, כירורגיה, אורטופדיה
בקור חולים — פנימית, א.א.ג.
הדסה ע"ם — ילדים, עיניים

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' בי 08.00־20.00, בימי ו' 08.00־13.00
טלפונים: 03־435800, 03־435500
יד ביד — ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02־245388
ת"א — 03־226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00־20.00)
גליל מערבי — 04־922222
קו פתוח לזוגות במצוקה
בימי ב' ו־ד' — טל. 222732
"קו פתוח" — ארון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים שלך — החברה לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'־ה' בין השעות 21.00־23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00־24.00, בשבתות ובחגים בין 15.00־21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284441; בחיפה: רחוב הנביא 26, טל' 523444; [illegible]
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה — המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00־24.00. [illegible] 03־284822, 294869.
מרכז סיוע לנפגעות ונפגעי אונס [illegible]
עזרה ראשונה נפשית — ער"ן
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' [illegible]
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־38316
טיפול מוסדות
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' [illegible]

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. [illegible]

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244, חדרה — 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'־ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'־ה': 7.00.
מתל־אביב לחיפה: בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה לתל־אביב: בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: [illegible]

האלוף מצנע הוציא צו לגירושו של ג'מאל הנדי, סטודנט משכם
מקורות ביטחוניים: המשיך להיות פעיל ב„פתח" גם לאחר שחרורו מהכלא ● שלושה נפצעו קל מירי כדורי גומי, בהפגנות נגד הריסת מבנים בגדה.

צו גירוש הוצא אתמול נגד ג'מאל הנדי (29), סטודנט מאוניברסיטת א־נג'אח בשכם, על־ידי אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע.
לטענת מקורות ביטחוניים הנדי תושב מחנה הפליטים בשכם, הוא פעיל בכיר של "פתח" באוניברסיטת א־נג'אח בפרט ובשכם בכלל.
ב־1976 נעצר לחקירה והודה בהשתייכות לחוליית מחבלים, בהכנסת מטענים ובהשתתפות בהפרות סדר. הוא נשפט לארבע שנות מאסר בפועל. לאחר שחרורו מהכלא חזר ללימודיו באוניברסיטה. לטענת המקורות, המשיך הנדי בפעילותו, ונעצר פעמים מספר לחקירות חלקו בהפרות סדר. החל מאפריל 1983 הוגבל בתנועה לאזור מגוריו בלבד, אך גם צעדים אלו לא הניאו אותו מפעילותו. לפי הנהלים המקובלים, זכאי הנדי לפנות לוועדת הערר המטפלת בנושאי גירושים וכמו כן לעתור לבג"ץ. צו הגירוש האחרון שהוציא אלוף פיקוד המרכז היה לפני שלושה חודשים, נגד עבדול עזיז (31) תושב ג'נין.

כדורי גומי נגד מפגינים
שלושה ערבים נפצעו אתמול מירי כדורי גומי בעת הריסת מבנים בלתי חוקיים.
בבית סוריק הרסו אנשי המינהל האזרחי, שני מבנים בלתי חוקיים. עשרות צעירים התפרעו במקום וניסו להפריע לעבודות. כוח משמר הגבול שאבטח את המבצעים, ירה כדורי גומי לפיזור המפגינים. כתוצאה מהירי, נפצעו שני אנשים קל בראשם, ופונו לביה"ח רפידיה בשכם.
גם בכפר אל ואטב, ליד אלון מורה, הרסו אתמול בבוקר אנשי המינהל האזרחי מבנים בלתי חוקיים. עשרות צעירים התפרעו, כוח משמר הגבול פיזר את המפגינים בירי כדורי גומי. אחת מתושבי המקום נפצעה קל. (עתי"ם)

פלד: גרוש הסטודנט משכם — טרנספר בשיטה קמעונית
"צווי הגירוש המתרבים והולכים נגד פלשתינאים הם ביטוי להתבהמות וברוטאליזציה של החברה הישראלית. זהו טרנספר בקמעונאות" אמר אמש ח"כ מתי פלד מן הרשימה המתקדמת לשלום, במברקים ששיגר לשר־הבטחון רבין ולאלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע, בהם הביע מחאה חריפה על החלטתו של האלוף מיצנע לגרש סטודנט, תושב שכם ותלמיד באוניברסיטת א־נג'את. "באחרונה מרבות יותר ויותר רשויות השלטון בישראל להשתמש באמצעי של גירוש תושבים פלשתיניים מארצם וממולדתם, ללא שנשפטו וללא שהוכחה נגדם אשמה כלשהי. במרבית המקרים מדובר בעונש על הבעת דעות פוליטיות. זוהי מדיניות המנוגדת בתכלית הניגוד לכל ערך של דמוקרטיה וזכויות האדם, והוא מעמיד את מדינת ישראל בשורה אחת עם החשוכות שבמדינות העריצות בעולם. (עש"ית)

עלה ארצה על אלונקה, אחרי 10 שנות סירוב

עשר שנות פירוד בין אב לבנו הגיעו אמש לסיומן. מסורב העליה, ממוסקווה אליהו וייסבליט (69) הגיע אמש לישראל יחד עם רעיתו אינה ובנם יבגני. אליהו, הסובל משיתוק בכל גופו עשה את דרכו ממוסקווה לת"א כשהוא על אלונקה. אמבולנס שהגיע למקום לקח אותו אל מרכז הקליטה ברחובות. בנו, אלכס גוגורובסקי המתגורר בישראל הינו דובר ועד „בנים למען הורים" שבחסות המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ. הוא המתין לו אמש בהתרגשות רבה, יחד עם מלוויו מהמועצה הציבורית. (יוסף גלילי) (צילום: יונתן סלינגר)

נבון תובע אישור מחדש בממשלה להצעתו לשינוי חוק רשות השידור
שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, מבקש כי הממשלה תחליט בישיבתה השבועית הקרובה, להביא מחדש לאישור הכנסת את הצעת החוק לשינויים במבנה מוסדות רשות השידור.
ראש הממשלה ביקש בשבוע שעבר להחזיר ברגע האחרון לממשלה את הצעת החוק שהוגשה ביוזמת שר החינוך, באישור הממשלה, לפני שהכנסת עמדה לדון בהצעת החוק בקריאה שנייה ושלישית. הצעת החוק באה לשנות את המבנה של מוסדות רשות השידור על ידי ביטול המליאה והגדלת מספר חברי הוועד המנהל.
שר החינוך טוען, כי החזרת הצעת החוק נעשתה ללא דיון מוקדם בממשלה ומציין, כי כתוצאה מכך אין כיום פיקוח ציבורי נאות על תפקודה של הרשות כמתחייב מחוק רשות השידור.
נבון מקיים בימים האחרונים התייעצויות לקראת הקמת ועדה ציבורית בלתי תלויה, שתתבקש על ידו לבדוק את מכלול הבעיות בתפקודה של רשות השידור. (עש"ית)

„הנערים החוסים במוסדות מופרעים יותר מבעבר, ורבים מהם צפויים להגיע לכלא"
מנהל רשות חסות הנוער: מאז שרפול השתחרר, צה"ל מגייס פחות חוסים וחוסות
הוא ציין כי מבין 600 הנערים החוסים במוסדות הרשות, שני שלישים הופנו אליהם על ידי בתי המשפט לאחר שהסתבכו עם החוק. "בעשור האחרון מתמודדת הרשות עם אוכלוסיה שעימה לא התמודדה בעבר. במעונות הצעירים נמצאים כיום למעלה משני שלישים שנשפטו למאסר בפועל על עבירות חמורות או חוזרות.
"כמו כן חוסים כיום במעונות הרשות נערים שביצעו עבירות כמו הריגה, אונס, לעתי שבעבר התמודדנו עם אוכלוסיות הנערים על רקע של עזובה, הרי שכיום ההתמודדות היא יותר על רקע של מופרעות אישית."
בתשובה לשאלה על התנהגות המדריכים, ציין וגשל, כי בשנה האחרונה לא היתה כל התנהגות חריגה מצד מדריך כלשהוא כלפי הנערים, למעט מקרה אחד שנתגלה כשמונה חודשים לאחר שהנער עזב את המוסד.
הנער התלונן, כי קבל סטירות מאחד המדריכים ונמנע ממנו לקבל שתייה בשבוע. כמו כן טען הנער כי נכלא באחד החדרים לשעתיים. עבודתו של אותו מדריך הופסקה, וכן הופסקה עבודתו של מדריך אחר על רקע יחסיו הקרובים עם אחת הנערות החוסות במוסד השייך לרשות. "לא קיימת כל תופעה של התעללות" הדגיש וגשל.
הוא קבל כי באחרונה החמיר צה"ל בקריטריונים לגיוס נערים, ונמנע מלגייס נערים שחסו במוסדות נעולים. "לא כל האוכלוסיה החוסה כיום במעונות אכן ראויה לשרת בצבא. הזמנת נורמות הגיוס לצה"ל וחולה לאחר שרפאל איתן סיים את תפקידו כרמטכ"ל".
באשר לגיוס בנות לצה"ל ציין וגשל, כי ישנה כיום החמרה בקריטריונים לגיוס בנות, ולמיטב הבנות החוסות במוסדות של רשות חסות הנוער הינן הראשונות שאינן מגויסות. "מבחינתנו זו מכה חמורה ביותר, כיון שבדרך כלל הבעיה עם הבנות החוסות הינה דימויין העצמי. בנות שחסו בעבר במעונות ואשר שירתו בצה"ל, שיקומן היה טוב יותר בשל השינוי לטובה בדימוי העצמי שלהן".
דובר צה"ל אמר אתמול בתגובה, כי כל המלצה לגייס נער או נערה מסוג זה נבדקת בקפדנות על כל היבטיה, וכפופה להחלטת ראש מינהל הגיוס.

הסטודנטים הערבים: נשבות ונפגין נגד האפליה במעונות
מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"
"ההתאחדות הארצית של הסטודנטים הערבים לא תהסס לנקוט על שביתה כללית, לצאת להפגנות ולהיכנס לעימות עם הנהלות האוניברסיטאות אם לא יושג פתרון למצוקת הדיור במעונות לסטודנטים הערבים", אמר אתמול יו"ר ההתאחדות הארצית, צלאח סערי.
במסיבת עיתונאים שכינסה ההתאחדות בת"א אמר סערי, כי בעיית הדיור וחלוקת המלגות היא חריפה ובולטת בכל האוניברסיטאות, פרט לאוניברסיטה העברית בירושלים.
הוא טען, כי בבר־אילן לומדים כ־400 סטודנטים ערבים אבל מקומות דיור במעונות הוקצו רק לחמש סטודנטיות. באוניברסיטת בר־אילן לומדים כ־350 סטודנטים ערבים אך 35 קיבלו דיור במעונות. באוניברסיטת תל־אביב לומדים כ־900 סטודנטים ערבים ורק 80 קיבלו דיור במעונות. בטכניון לומדים כ־400 סטודנטים ערבים והשנה הוקצו להם 1550 מקומות דיור לעומת 200 ב־1986 ו־2550 ב־1985.
הוא הוסיף, כי סטודנטים ערביים מתקשים למצוא דיור בשכונות יהודיות והזכיר את אירועי שכונות ומה שאירע בשנה שעברה.
ראש מועצת טירה טארק עבד אל ח', סגן יו"ר ועד ראשי המועצות הערביות וסגן יו"ר השלטון המקומי מרוץ סיפר, כי לפני כחודש נפגשו ראשי המועצות עם רקטור הסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב, פרופ' מען ויוסילון. הוגשו לפניו הצעות לפתרון הבעיה, על ידי שכירת מקומות דיור מחוץ למעונות הסטודנטים, בהשתתפות האוניברסיטאות. ואולם לדבריו, טרם נתקבלה כל תשובה.

מכללה ברמאללה נסגרה ל־4 ימים
מכללת שיוכי ברמאללה, נסגרה לארבעה ימים החל מיום ג' בהוראת אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע.
המכללה נסגרה בעקבות הפרות סדר שאורגנו על ידי תלמידי המכללה בעת האחרונה, בהן ניזוקו רכבים ישראלים.

ניידות טיפול נמרץ, גם בב"ש
מאת שלי יחזקאלי
לאחר שנים ארוכות שבהן לא היתה בכל הנגב ניידת לטיפול נמרץ, נחנך אתמול בבאר־שבע המוקד ה־16 של שירותי הנט"ן של מד"א. הוא ישרת את תושבי באר־שבע, עומר והסביבה, ויפעיל שתי ניידות. ההחלטה על הפעלת הנט"ן התקבלה עוד באפריל 82', אולם, בתחילה סירבה העירייה לממן את חלקה, אחר־כך דרש ביה"ח סורוקה שהנט"ן תעמוד אצלו, ולבסוף, כשהושגה הסכמה בין כל הצדדים, חשש ביה"ח סורוקה להתחייב לאייש את הניידות במשך כל השנה. מד"א השקיעה בשתי הניידות החדשות כ־200 אלף דולאר, ותקציב ההפעלה השנתי נאמד בכ־300 אלף שקל.

האו"מניקים יבואו מסוריה לחגוג בנצרת
בנצרת מצפים השנה לחיילי או"ם המוצבים בסוריה, שיגיעו לעיר לחוג את חג המולד.
מנהל לשכת התיירות בעיר, אנטואן שהין מסר אתמול, כי מפקדת יוניפי"ל כבר מתעניינת בקבלת כרטיסים למיסה המרכזית בערב החג בכנסיית הבשורה.
השנה יהיו האירועים חגיגיים יותר. בנצרת יתארחו מקהלות בכנסיות שיבואו מארה"ב, וקונצרטים של מוסיקה כנסייתית יתקיימו בעיר בדצמבר, לפני החג ולאחריו.
שהין הביע תקווה כי השנה יבקרו בנצרת בימי החג יותר תיירים וצליינים מבעבר. ההערכה היא בין 4,000 ל־5,000 איש. משרד התקשורת יחתים בערב החג ובחג עצמו דואר יוצא מנצרת בחותמת מיוחדת.
העיר תקושט בנורות צבעוניות ומוסיקה כנסייתית תושמע ברמקולים ברחובותיה הראשיים, עיריית נצרת תקיים, קרוב לוודאי, את קבלת הפנים המסורתית שלה לנכבדי העיר ולראשי העדות בערב החג. (עתי"ם)

לשכת עורכי הדין מגנה ההתקפות על השופטת פרוקצ'יה
הוועד המרכזי של לשכת עורכי הדין החליט למחות נמרצות נגד ההתקפות שלוחות הרסן על השופטת אילה פרוקצ'יה ופסק דינה בעניין חוק העזר בירושלים. הלשכה ממליצה בפני היועץ המשפטי לממשלה לבדוק אם לא נעברה עבירה מצד אלה הנוהגים כך. (עש"ית)

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית מה־3.12—9.12.87

יום חמישי — 3.12
מועצת הברית העולמית של מפ"ם
גבעת חביבה בימים 3־4־5.12.87
[illegible] — 10.00 — צבי אטלס — בנושא: גימלאים במדינה — מועדון ביאליק 54.
[illegible] — 17.00 — אידריס מואסי — מפגש נוער מפ"ם.
[illegible] — 18.00 — דני פלג — מזכירות „מרד" — נוער לשינוי מערכת החינוך.

יום שישי — 4.12
[illegible] — 9.00 — וולדי מורג — מגישת פעילים של המגזר הערבי.
סניף באר־שבע — 16.00 — דני פלג — נוער מפ"ם.
[illegible] — 18.00 — אידריס מואסי — מפגש עם הנוער.
[illegible] — 21.30 — ח"כ יאיר צבן — אסיפת חברים.

יום שבת — 5.12
[illegible] בית עמי — 11.00 — גדי יציב — פגישה עם עובדי בנק „הפ".
[illegible] — 9.00—15.00 — דני פלג — סמינר ומפגש נוער מפ"ם איזור צפון.

יום ראשון — 6.12
תל־אביב — 17.00 — זהבה ארצי — העובדת השכירה.
[illegible] — 18.00 — מחמוד יונס, אידריס מואסי — מועצת סניף.
[illegible] — 20.00 — ח"כ אמירה סרטני — פנל חינוך — עם הורים ומורים.

יום שני — 7.12
[illegible] — 9.00 — אילן אסיה — סמינר של שילוב אזורי.
[illegible] — 10.00 — שושנה רון — חברינו במועצת הפועלים.
[illegible] — 10.00 — פרופ' וולדי — חוג להיסטוריה יהודית.
[illegible] — 16.00 — מפגש חברי קיבוצי האזור עם חברי הסניף.
[illegible] — 18.00 — אידריס מואסי — מפגש עם נוער.
תל־אביב — 18.00 — חנן ארז — מזכירות הסניף.
[illegible] — 19.00 — שושנה רון — אסיפת סניף.
[illegible] — 19.00 — וולדי מורג — מועצת הסניף.

יום שלישי — 8.12
[illegible] — 10.00 — שושי יצחק — מועדון יידיש.
[illegible] — 11.30 — ח"כ אליעזר גרנות — מפגש עירוני ת' חיפה.
[illegible] — 17.00 — משה סמולר — מועדון יידיש.
[illegible] — 19.00 — גונה בוגן, אליהו להב — על „אינקואנטור".
ירושלים — 19.00 — אבי שיין — מועצת סניף.
[illegible] — 20.00 — חנן ארז — סמינר של „גדעוני" חשוה"צ.

יום רביעי — 9.12
מרכז מפ"ם — 9.30 — ישיבת מזכירות מצומצמת של ותיקי התנועה.
[illegible] — 11.00 — שושנה רון — עם חברינו במועצת הפועלים.
מרכז מפ"ם 16.00 — צוות המעלה צעיר — מגזר ערבי
[illegible] — 18.00 — אברהם מזרחי, חיים שחורי — מגישת פעילי הסניף.
[illegible] — ערב לזכרו של אבא קובנר ז"ל — בשעה 19.30, בהשתתפות: שלום חולבסקי, א.ב. יפה, אריה הורד. בהנחיה: יהושע רש.
[illegible] — 20.00 — דב אלקנתי — חוג בית.
[illegible] — 20.00 — שושנה רון — מפגש ועד הורים ומורים בנושא: חינוך אמני.
[illegible] — 20.00 — וולדי מורג — מפגש מזכירי ופעילי סניפים העמק.

ישיבת לשכי אזורים ופורום ערים גדולות מתקיימת במרכז בשעה 13.00

איגוד מקצועי
יום ראשון — 6.12
מרכז מפ"ם — 18.30 — ריכוז פעיל של מועצת ועדי העובדים.
יום שני — 7.12
[illegible] — 8.30 — אפרים זילוני, דב אלקנתי — מזכירים ארציים.
יום שלישי — 8.12
[illegible] — 9.00 — דב אלקנתי — עם עובדי „מטבחי רגבה".
יום רביעי — 9.12
[illegible] — 11.00 — קאמק בראני, דב אלקנתי — נגריית מה' הבנייה.

טלקס

● כמות שיא של מטענים ברכבת

רכבת ישראל הובילה בחודש נובמבר כמות שיא של מטענים מאז קום המדינה, שהסתכמה ב־624 אלף טונות, המהווים עלייה בשיעור של 13 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בחודש האחרון נרשמה גם כמות שיא בהובלת מטענים יומית שהגיעה ל־29,800 טון. העלייה בהובלת המטענים נבעה בין השאר מהעלייה ביצוא המחצבים ותומרי גלם שונים.

קובי מגדל

● נחנך סכר חדש — הגדול מסוגו בנגב

סכר חדש, הגדול מסוגו בנגב, נחנך אתמול בנחל חיון שבנגב. גובה הסכר 17 מטר והוא יוכל להכיל עד 6.76 מיליון קוב מים.

את הסכר מימנו אירגון נשי הדסה והקרן הקיימת לישראל. שמו „עשת הדסה" והוא יעשיר את מקורות מי התהום, דבר שיפתור את בעיית המליחות בקידוחים המקומיים מהם שאבו יושבי הערבה עד כה וגם יפתור את בעיית החצפות בחורף.

בחנוכת הסכר השתתפו ראשי אירגון הדסה והקק"ל ואנשי נציבות המים במשרד־החקלאות.

שלי יחימוביץ'

● קריה ע"ש איילון תוקם בחולון

קריה בת חמשת אלפים תושבים שתיקרא ע"ש פנחס איילון, מי שהיה ראש העיריה משך 34 שנים, תוקם על חולות חולון בהמשך לקריית בן־גוריון ולכיוון קריית שרת — מסר ראש העירייה, עו"ד חיים שרון, בישיבת אבל של מועצת העירייה במלאת 30 לפטירתו של איילון.

בישיבה ציינו חברי המועצה מהקואליציה והאופוזיציה את פועלו הענף והעשיר של איילון והיותו אדם בעל שיעור קומה ורגיש לזולת.

אשר שילוני

„המת החי" מכחיש קבלת תעודת פטירה מאסף הרופא

הנהלת בית־החולים שוקלת הגשת תביעה משפטית נגד עיתון „דבר"

מאת זהבה מרזם, כתבת „על המשמר"

הנהלת בית־החולים אסף הרופא שוקלת הגשת תביעה משפטית נגד עיתון „דבר" וכתבת העיתון, שפרסמו ביום ו' האחרון כתבה על חולה שקיבל תעודת פטירה והועבר לחדר ניתוח לצורך הוצאת אברים להשתלה למרות שנותר בחיים.

„מיום פרסום הידיעה קיבלתי עשרות טלפונים מאנשים מודאגים השואלים אם זה בטוח להגיע לבית החולים מבלי שאיבריהם יילקחו מהם להשתלה בניגוד לרצונם. גם תורמים שונים התקשרו ורמזו לנו כי אינם מוכנים לתרום לבית־החולים" — אמר אתמול מנהל בית־החולים, ד"ר מרדכי וורון, במסיבת עיתונאים שנערכה בבית־החולים.

ביום ו' האחרון פורסמה ב„דבר" ידיעה לפיה הוציאו רופאי בית החולים תעודת פטירה לאדם חי שהתעורר לפתע ומצא עצמו על שולחן הניתוחים אליו נלקח לצורך הוצאות אברים מגופו להשתלה בחולים אחרים.

במסיבת העיתונאים הציג הצוות הרפואי שטיפל בחולה, תושב ראשון־לציון בן 33, תיעוד רפואי ואת הצהרתו של החולה עצמו הסותרים את הכתוב בכתבה.

ד"ר מאיר רוונשטיין, שקיבל לטיפול את החולה מידי צוות נט"ן לאחר שאיבד את הכרתו בביתו, אמר, כי „אין ספק שהאיש היה נתון זמן מסויים במוות זמני של הלב בעקבות פרפור חדרים ראשוני בו לקה. אך זה לא כלל מוות מוחי ולמזלו „הנט"ן" הגיע לביתו בזמן ואחרי ארבעה שוקים חשמליים חזר הלב לפעולה סדירה. זו שאלה פילוסופית משפטית האם היה זה מוות וחזרה לחיים, אך מבחינה רפואית זהו טיפול החייאה מוצלח".

לדברי הצוות הרפואי חזרה הכרתו של החולה למחרת אישפוזו והוא נראה בחדרו כשהוא קורא בעיתון. בנוסף לכך נמלט בסוף השבוע, בניגוד להוראות רופאיו, למשחק הכדורגל.

הצוות הרגיש, כי בבית־החולים אסף הרופא אין יחידה העוסקת בהשתלת אברים.

לדעת הרופאים, ייתכן והאיש קיווה, מאחר ובסיכום המחלה מוכר שבטרם הובא לבית־החולים סבל מרום לב, כי קיימת עילה לתבוע את כספי ביטוח החיים מהחברה. אך בכתבה נוצר הרושם כאילו בית־החולים שש להוציא אברים מגופם של חולים טרם מותם, דבר שיצר בהלה בציבור רחב ופגע ברופאי ביה"ח.

עיריית באר־שבע מזהירה מפני נוכלים המתרימים להצלת פעוט

עיריית באר־שבע מזהירה את הציבור מפני נוכלים, המנצלים מבצע התרמה להצלת חייו של ילד מבאר שבע שמארגנת העירייה ומתרימים אף הם את הציבור, כשהם מציגים מכתב מזוייף, שכביכול הוצא על־ידי העירייה.

בבאר־שבע פועלת ועדה ציבורית להצלת חיי הילד בן ה־7 שחר נועם, שסרטן תקף את בלוטות הלימפה שלו ולפני שבועיים הוא הוטס לעיר התאומה של באר־שבע בצרפת, ליון, כדי לעבור ניתוח והשתלת מיח עצמות. קודם לכן מיבצע התרמה, שהחל בתרומת שקל אחד של כל אחד מ־30,000 תלמידי בתי־הספר בבאר־שבע. בני משפחת נועם מתארחים בבריה, ששכרה עבורם בליון הקהילה היהודית ושנציגיה מטפלים במשפחה המלווה את בנה שאושפז בינתיים לסדרת בדיקות שלפני הניתוח. את סוף השבוע שעבר בילה האב בבית רבה של קהילת יהודי ליון, הרב שלום פרץ ורעייתו של ראש עיריית ליון והממונה על מחוז ליון ביקרו אצל הילד המאושפז והבטיחו לסייע למשפחתו.

בינתיים נמשכת פעולת ההתרמה בבאר־שבע למימון הטיפולים הרפואיים של נועם בן ה־7 והמסתכמים בכ־100,000 ש"ח. למערכת החינוך של באר־שבע הצטרפו למיבצע ההתרמה גם גבאי בתי־הכנסת וגוייס כמעט מחצית הסכום הדרוש. אלא שבינתיים נודע על נוכלים, שמנצלים את מבצעי ההתרמה, מציגים מכתב שכאילו הוצא על־ידי עיריית באר־שבע ומתרימים במירמה אנשים.

מעיריית באר־שבע נמסר, שהיא לא הוציאה כל מכתב כזה. דובר העירייה, שלמה לוי, מסר, שההתרמה בבתי־הכנסת נעשית באמצעות הגבאים ורק תמורת קבלות וכן בהעברה ישירה של תרומות לקרן להצלת חיי נועם שחר בסניף 921 של בנק לאומי בבאר־שבע, מספר חשבון 500550־84, ובסניף 631 של בנק הפועלים בבאר־שבע, למספר חשבון 342900. (עתי"ם)

הביקושים למניות עלו ל־3.7 מיליון ש"ח

גלגלי הבורסה

מאת אלתנן הורוביץ, כתב „על המשמר"

מדד המניות הכללי עלה ב־0.87%. המדד ללא המניות שבהסדר עלה ב־1.41%. מניות ההסדר עלו ב־0.48% בממוצע.

אתמול עלו הביקושים למניות ל־7.3 מיליון ש"ח. לעומתם ירדו ההיצעים בשוק המניות כולו ל־2 מיליוני ש"ח. הביקושים למניות ההסדר היוצאות לפדיון ב־1988 בלבד עלו ל־3.2 מיליון ש"ח, בעוד שההיצעים בהן הסתכמו ב־168 אלף ש"ח. המגמה החיובית בשוק המניות הוסברה בציפיות לירידת שיעורי הריבית, בימים הקרובים. בשעה שעלו 206 שערים, ירדו 37 ו־169 נשארו בלי שינוי. על המסחר בבורסה השפיעו גם הדרישות החדשות לפחת את השקל ביחס לדולר.

בשוק איגרות החוב הוסיף בנק ישראל לקנות איגרות חוב צמודות למדד. ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.03%. הצמודות למט"ח עלו ב־0.06%, בעוד שהממשלתיות שבהן ירדו ב־3%־ בממוצע.

של המטבעות עלה אתמול ב־0.03 אג' ל־1.7070 ש"ח ושער הדולר היציג עלה, ב־0.31 אג' ל־1.5663 ש"ח. דולר נוסעים — 1.8322 ש"ח. דולר שחור נע בירידה בין 1.68 ל־1.69 ש"ח.

שיפור קל בשער הדולר נרשם גם אתמול במזרח הרחוק ובמערב אירופה, תוך ציפיות להורדת שיעורי הריבית במערב־גרמניה ביום ה' (היום). הובעה דעה, שהירידה בשער הדולר עלולה להתחדש, אם הבנק המרכזי של מערב־גרמניה לא יחליט היום להקטין את שיעורי הריבית בחצי אחוז לפחות.

לחיים כהן והמשפחה
במות האם והסבתא
ויקטוריה
אבל
בית המעפיל

למשפחת לטין
משתתפים באבלכם על מות
מרדכי (מרקו) לטין
עובדי „הדפוס החדש"

סוף שבוע עם
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

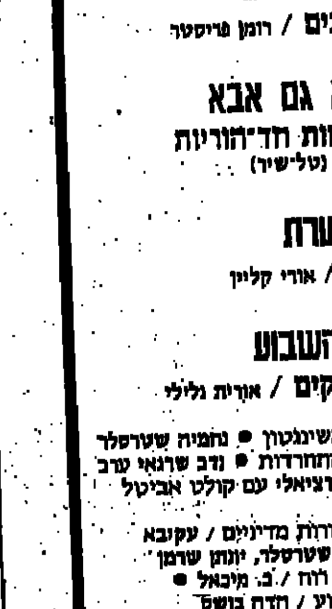

קללת הכלים השבורים
מחדלים בצה"ל
זאב שיף

הדוד סאם: לכבד ולחשוד
גדעון סאמט

מגרד בראש
על מכת הכינים / רומן פריסטר

אמא היא גם אבא
ילדים במשפחות חד־הוריות
רחל סער (טל־שיר)

מוכשרת
מיקי קם / אורי קליין

שיחת השבוע
עם מובטל מאופקים / אורית גלילי

צבי בראל לקראת הפסגה בוואשינגטון ● נחמיה שטרסלר על כסף יקר ● חן כסלו על ההתחרדות ● נדב שרגאי ערב הקונגרס הציוני ● מרדכי ארציאלי עם קולט אביטל

כתב זר / תום שגב ● מקורות מדיניים / עקיבא אלדר ● כספת / נחמיה שטרסלר, יונתן שרמן ויהודה שרוני ● כוסות רוח / ב. מיכאל ● הטלוויזיה של השבוע / חדה בושם

בפלילים

בני טובים מאילת חשודים בשוד מזויין

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

שבעה נערים בני 15 ו־16 מאילת, בני משפחות ומבוססות בעיר, נעצרו השבוע לעשרה ימים כחשודים בביצוע שני מקרי שוד מזוין.

שלושה מהם חשודים בניסיון שוד מזוין של חלפן כספים וארבעה אחרים בשדידתו של נהג מונית. בשני המקרים השתמשו הנערים בנשק חם שגנבו לצורך ביצוע השוד.

רב־פקד ירוחם קיים, מפקד משטרת אילת, אמר אתמול במסיבת עיתונאים, שהוא מודאג מתופעת העבריינות האלימה בקרב בני נוער באילת.

בשני המקרים תוכנן השוד לפרטיו והחשודים עקבו אחר קורבנותיהם ולמדו את התנהגותם.

בניסיון שוד החלפן הם נכנסו לביתו בשעות הערב המוקדמות כפתו את אשתו והמתינו לבואו. כאשר זה הגיע היכו אותו קשה בראשו ואף פתחו באש לעבר אשתו כאשר פתחה בצעקות. בדרך נס לא נפגע איש. שלושת החשודים במעשה נעצרו כעבור כמה ימים.

החשודים בשוד נהג המונית הזמינו טלפונית את הנהג לביצוע נסיעה למלון „עדי" שבמרכז אילת. הנהג הוזמן למקום חשוך ושומם שם המתינו לו השודדים רעולי הפנים ובאיומי אקדח שדדו את כל כספו בסך 80 שקל.

בעקבות פעולה מודיעינית עניפה הצליחה יחידת המודיעין והבילוש של משטרת אילת בפיקודו של פקד דני כץ ללכוד את כל חברי הכנופיה.

מאחורי הסורגים — בסרט ובמציאות

שחקן הסרט „מאחורי הסורגים" [illegible], ניר, יושב מאחורי הסורגים 6 שנים, לאחר שהורשע ע"י ביהמ"ש המחוזי בת"א בהחזקת נשק שלא כדין, בקבלת רכוש שהושג בעוון ובסחיטה באיומים.

תחילת הפרשה בעבירת תאונת דרכים, פגע וברח בה הורשע בעבר ניר ונשפט ל־9 שנים. לאחר שישב בכלא 6 שנים נוכח לו שליש והוא השתחרר. עם שחרורו קיבל לידיו אקדח גנוב ובא לסכלך בבית עסק בהרצליה, תוך איומי אקדח לעבר רקוטן שיתן לו תשלום של 5000 דולר. הוא טען שישב בכלא בשל תאונה אותה עשה כביכול הקרבן בעצמו, טענה התביעה.

בעקבות עיסקת טיעון שעשה הסניגור, עו"ד מנחם רובינשטיין, עם התובעת עו"ד אלה גוטנבוים, גזר השופט אורי שטרוזמן על ניר שנת מאסר בפועל עבור העבירה הנוכחית. בנוסף הפעיל את השליש שנלקח לו בשל העבירה הקודמת, דהיינו 3 שנים. ביתה ירדה על ניר בן ה־32, נשוי ואב ל־3 ילדים, לרצות עתה עונש של 4 שנים מאחורי סורג ובריח. (עתי"ם)

חשוד בהתעללות בחולים על רקע לאומני

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

תושב השומרון העובד בבית אבות ברעננה נעצר אתמול בבית משפט השלום בכפר־סבא לחמישה ימים כחשוד בגניבה ובהתעללות בחולים המרותקים לכסאות גלגלים על רקע לאומני.

בא־כוח המשטרה אמר בבקשתו להארכת המעצר, כי בחיפוש שנערך בתיקו של אבו עבד אל חכים בן 21 מכפר מייסר נתפסו אגות גרביים ופיג'מה שחשודים כגנובים מהמוסד. כן בודקת המשטרה תלונות נגד העובד על התעללות בחולים מרותקים על רקע לאומני.

בבית־המשפט הודה החשוד בגניבה אך הכחיש כל קשר לתלונות על התעללות בקשישים.

לחברנו מיכאל מעין, למשפחה
ולקיבוץ איילת השחר
משתתפים בצערכם במות
נחמיה פירט
קיבוץ דן

ללאה גרדוש ולמשפחה
משתתפים בצערך במות
אחותך
קיבוץ העוגן

בצער רב אנו מודיעים על מות יקירתנו
דבורה בלומברג
ההלויה תצא היום יום ה' 3.12.87
בשעה 15.00 מביתה רחוב רמז 9 נס־ציונה
המשפחה

הרב עזרא בצרי לא נבחר לדיין בביה"ד הרבני העליון

מועמדותו של הרב שהתחזה לחולה נפש ושיחד רופא כדי להשתמט מצה"ל לא הועלתה כלל ● צבן: אם יגיש מועמדותו שוב לא יהיה מנוס מעתירה לבג"ץ

מאת בצלאל עמיקם, ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

הרב עזרא בצרי לא נבחר אתמול כחבר בבית־הדין הרבני העליון. מועמדותו כמעט הוודאית למשרה הרמה בערכאות השיפוט הדתית העליונה לא הועלתה כלל והוועדה הבוחרת בחרה שני רבנים לאויש ארבעת התקנים הפנויים. השניים שנבחרו הם יוסף כהן מירושלים ויצחק חזן מחיפה.

יו"ר הוועדה, זבולון המר, אמר בהקלה עם תום תהליך הבחירה: „אני מקווה כי מה שעורר את הסערה ייפתר בעתיד".

הרב עזרא בצרי מכהן כאב בית־הדין הדתי בירושלים זה שמונה שנים ונחשב למועמדו המועדף של הראשון־לציון, הרב אליהו, לכהונה בבית־הדין הרבני העליון. לאחרונה התפרסם בצרי בפרשת ויליאם נקש כשעורר את שאלת עגינותה של דינה נקש במידה שבעלה יוסגר לצרפת וכן כשקיבל לידיו את הגט על תנאי שהפקיד נקש.

בצרי נתקל בהתנגדות עקשנית של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש שהזהיר, כי אם יתמנה יביא הדבר לפנייה לבג"ץ. הרקע להתנגדות הן פרשיות מעברו של בצרי שהעלה ח"כ יאיר צבן (מפם) בצרי התחזה לחולה נפש כדי להמנע משירות בצה"ל ונאשם במתן שוחד לרופא. בעניין זה פסק בשעתו בית־המשפט העליון.

הוועדה לבחירת דיינים לבית־המשפט הרבני העליון — תפקיד המקביל לזה של שופט עליון — שותקה זה זמן רב, אך בארבעת החודשים האחרונים שבה והתכנסה לדון במינויים חדשים. חברי הוועדה הם השרים זבולון המר (מפדל) דוד לוי (ליכוד), וחברי הכנסת מנחם כהן (מערך) ודוד דנינו (מפד"ל). כן חברים בועדה שני נציגים מטעם לשכת עורכי־הדין והרבנים הראשיים. תפקיד הוועדה לאייש את התקנים המתפנים במערכת השיפוט הדתי.

הסרת מועמדותו של עזרא בצרי נועדה למנוע עימות, אך ייתכן ותשוב ותעלה בעוד כחודשיים, כאשר הוועדה תתכנס לדון בהמשך המינויים. בצרי לא נבחר אתמול, אך מועמדותו לא נפסלה.

יאיר צבן (מפ"ם), שיזם את המסע הציבורי נגד מינויו של הדיין בצרי לבית־הדין הרבני הגדול, בירך אתמול על אי־בחירתו. צבן שיבח את היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש על פעילותו החריפה והנמרצת למניעת המינוי.

צבן הדגיש, כי אם בצרי יגיש שוב את מועמדותו לתפקיד זה, לא יהיה מנוס מעתירה לבג"ץ ופנייה למועצת הרבנות הראשית לביטול מוחלט של כשירותו לדיינות. צבן סבור, כי „קצת מוגזם לתבוע מהמערכת הפוליטית והמשפטית להיכנס כל כמה חודשים לכוננות כללית רק משום שאדם ששיחד והתחזה לחולה נפש מתעקש להיות לא פחות מאשר חבר ביה"ד הרבני הגדול".

ביקורת חצות

יופי של סיום לפסטיבל מוצלח

רוצה שאין בחירה טובה יותר מבאלדי אולייר לסיום פסטיבל הגיטרות. אולייר מסמל, אולי יותר מכל נגן אחר, את העקשנות של נגני הגיטרה בארץ להמשיך ולנגן, להופיע ולהקליט, למרות השוק המצומצם יחסית.

„צוותא" המלאה היא התשובה הטובה ביותר לכך שהעקשנות משתלמת.

המופע עצמו היה מהנה. אולייר הוא אחד מנגני הפלמנקו הטובים ביותר. הגיטרה שלו מפיקה צלילים יפים, עדינים ומלאי חום. הוירטואוזיות שלו משרתת את המוסיקה, ולא להיפך.

השליטה המושלמת שלו בסיגנונות הפלמנקו השונים יוצרת ערב מגוון, עשיר בהפתעות מוסיקליות.

יופי של סיום לפסטיבל מוצלח.

יוסי ונונו

עובדי „דיסקונט" יפסיקו לבוא בהמוניהם לבית־הדין

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

קיפוחי עבודה היו אתמול בסניפי בנק דיסקונט ברחבי הארץ בעקבות זימונם של עובדי הבנק לישיבת בית־הדין לעבודה בת"א.

בית־הדין לעבודה האריך אתמול את צו המניעה הזמני שהוצא לבקשת הנהלת הבנק האוסר על העובדים לנקוט בעיצומים עד יום א' הקרוב.

בית־הדין גם מחק את צירופם של העובדים להליכים והם לא יוזמנו יותר לדיונים, כך שלא תהיה לעובדים אמתלה לעזוב את סניפי הבנק.

שיבושי העבודה נמשכו אתמול גם בבנק לאומי וגורמים בבנק מסרו, כי האטה בעבודת מרכז המחשבים של בל"ל כבר מורגשת ומשבשת את פעילות של כל המערכת.

סיפור הקרב בקרני חיטין יוקרן בטלוויזיה באירופה

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

כתבה ששודרה בתוכנית יומן השבוע בחודש יולי נרכשה לאחרונה ע"י ארבע רשתות טלוויזיה אירופאיות. מדובר בכתבתו של יעקב אחימאיר ששודרה בקיץ ואשר סיפרה את סיפור הקרב בקרני חיטין לפני 800 שנה.

הכתבה נרכשה להקרנה במסגרת מגזינים לחדשות ואקטואליה בתוכנית [illegible] הבלגית, „וולט שפיגל" הגרמנית, „סנטרו" האיטלקית ו„לה פאווה" [illegible].

כמו כן, שודרה הכתבה במסגרת יומן השבוע לציון 800 שנה לנצחון סאלח א־דין על הצלבנים. הכתבה צולמה באתר הקרב בציפורי ליד טבריה וכן בירושלים ולקחו בה חלק גם היסטוריונים, בראשם פרופ' יהושע פרוור.

הכתבה נרכשה במסגרת חברותה של הטלוויזיה הישראלית בארגון [illegible] המאגד 50 מגזינים לחדשות ואקטואליה.

אתמול נמסר עוד, כי בכנס שקיים ארגון זה בחודש שעבר בברצלונה זכה [illegible] של [illegible] הדר על המחתרת היהודית, „מפץ הגאולה", במקום שישי מבין [illegible] שהוצגו.

שביתה בתדיראן עפולה נתביעה ל„תוספת רעלים"

מאת כתב „על המשמר"

[illegible] עולי אתיופיה העובדים במחלקת הצבע של המקררים במפעל „תדיראן" עפולה פתחו אתמול בשביתה.

העובדים מוחים על שלא קיימה, לטענתם, הבטחת ההנהלה לשלם להם תוספת רעלים כמקובל במפעלים אחרים.

נציגים מטעם ההסתדרות וממשרדי הקליטה והעבודה ניסו אתמול לשכנע את העובדים לחזור לעבודה סדירה, אולם הדבר לא עלה בידם. השביתה היא בניגוד לדעת מועצת פועלי עפולה.

25 עובדי קק"ל מהשטחים נפצעו בהתהפך טיולית

מאת שלמה גלזר ובצלאל רובין, כתבי „על המשמר"

25 עובדי קק"ל מהשטחים נפצעו אתמול קל בהתהפך טיולית בה נסעו בכביש עפר בין מצפה נטופה לצומת גולני.

הפצועים הועברו לטיפול בביה"ח פוריה.

לישכת התנועה של משטרת מרחב הגליל פתחה בחקירה.

בתאונת דרכים שאירעה אתמול באילת נפצעה קשה ליטל ממן בת 10, תושבת העיר.

התאונה אירעה אתמול בצהריים כאשר הילדה ירדה מאוטובוס סמוך לביתה. היא פתחה בריצה למרכז הכביש בין האוטובוס שעצר לבין מכונית שחנתה מאחוריו כשלפתע הגיחה מאחור מכונית פרטית ופגעה בה.

הילדה הועברה למרכז הרפואי „יוספטל" באילת ומשהחמיר מצבה הוזעק מסוק של חיל האוויר שהעבירה לביה"ח תל־השומר.

3 שנות מאסר לבכיר בבנק הפועלים בבאר־שבע

מאסר שלוש שנים בפועל ושלוש שנים על תנאי הוטלו אתמול על יוסף מויאל, בן 48, פקיד בכיר ב„בנק הפועלים" בבאר־שבע, שהורשע במעילה בכספי לקוחות הבנק.

מויאל הורשע בביצוע 11 עבירות, שנמשכו שנים רבות, ושבמהלכן גילגל כספים מחשבונות של לקוחות בלי ידיעתם וגנב מלקוחות 308,4550 דולרים ו־29,000 פרנקים צרפתיים, כשבסוף גילגול הכספים נותרו בידיו כספי גניבה של 26,660 דולרים.

מויאל עבד 21 שנה בבנק הפועלים משנת 1963. אחרי 10 שנות עבודה מונה לתפקיד של פקיד מטבע חוץ בסניף המרכזי של הבנק בבאר שבע. במשך עוד 9 שנים מונה למנהל המחלקה, מאחר שבבנק לא הרגישו שמזה כ־4 שנים הוא גונב כספי לקוחות. מויאל ניצל את היעדרם של תושבי חוץ מהארץ במשך שנים ארוכות בברזיל ובצרפת, הוא זייף הוראות וחתימות, גילגל כספים בין חשבונותיהם ושילשל כספים שלהם לכיסו. (עתי"ם)

מתבצרי „פרי זה" שחררו מכולות ליצוא מתוך דאגה לעתיד המפעל

משלחת מפ"ם עם פועלי „פרי זה" המתבצרים במפעל

מאת קובי מגדל, כתב „על המשמר"

200 עובדי מפעל „פרי־זה" שבחדרה ממשיכים להתבצר במפעל זה היום השלישי ברציפות. בד בבד מתקיימים מגעים מתקדמים עם גורם בענף ההדרים לרכישת המפעל.

מטה המאבק של פועלי המפעל החליט אתמול לשחרר ארבע מכולות עם שימורי פרי הדר לאנגליה.

יו"ר ועד העובדים, יוסי כארי, מסר, כי ההחלטה להוציא את המכולות, למרות ההתבצרות של העובדים במפעל, נפלה לאחר שהעובדים החליטו לנסות ולהציל את מוניטין המפעל בחו"ל. הדבר נעשה מתוך דאגה לעתיד המפעל ומתוך מחשבה כי קונים פוטנציאליים עדיין לא איבדו את התקווה להפעיל את „פרי זה".

לכתבנו נודע, כי עדיין קיים פער של כמה מאות אלפי דולרים בין הקונה הפוטנציאלי לבין נציגי בנק לאומי, שהוא הנושה העיקרי של המפעל, שמונה לו כונס נכסים לפני למעלה משנה.

יו"ר ועד העובדים, יוסף כארי, אמר לכתבנו, כי „לא ייתכן שבשל פער קטן יחסית בין הצדדים ייזרקו לרחוב 200 עובדי המפעל יחד עם בני משפחותיהם ונהיה ערים בכך פעם נוספת ל„אתא" במהדורה ב'".

כארי דרש ממנהל בנק לאומי כי [illegible] צריך להגיע להבנה עם הקונה המיועד.

הבוקר יתקיימו במפעל כנס הזדהות עם העובדים המבוצרים, בו יקחו חלק נציגי מועצת ועדי העובדים שליד מפ"ם וחניכי מבואות עירון ורמות חפר, בהשתתפות מזכיר מרכז מפ"ם חגן ארז.

ויליאם נקש נכלא בתא מבודד כפושע מסוכן בהגיעו לצרפת

הסכנה העיקרית הנשקפת לו בבית־הסוהר הצרפתי היא הידבקות באיידס — אומרים בפאריס

מאת ארנון יפת, כתב „על המשמר" וכתבתנו זהבה מרזם

ויליאם נקש נתקבל אתמול בפאריס כפושע מסוכן מאוד. הוא ירד מן המטוס כשהוא כבול אל שני קציני־משטרה צרפתיים, ישר לניידת־משטרה מיוחדת, והובהל תחת משמר כבד, לקול צפירות, אל תא־המעצר של בית־המשפט בקראטי, באיזור פאריס.

השופט אימת את זהותו, שאל כמה שאלות פורמליות תכופות, ואחר־כך חתם על צו־מאסר. שיירת ניידות הובילה אותו לכלא פראן לא רחוק מפאריס.

תא מיוחד

במעמד של פושע מסוכן, הוקצה לנקש תא מיוחד, שבו הוא כלוא בבידוד. התובע אמר, כי כליאתו בתא מיוחד זו פריווילגיה. כלא פראן מתפוצץ מרוב אסירים. בכל תא מן התאים האחרים שלושה עד ארבעה אסירים, דחוסים כסרדינים בקופסה. שלטונות בית־הכלא והמשפט מכירים את תיק נקש על בוריו, לטיעונו, כי אסירים ערביים עלולים לנקום בו, התייחסו בכובד ראש. התובע אמר, כי אין בבתי הכלא מקרי רצח וחיסול־חשבונות פנימיים, אך הכל יתכן.

הסכנה העיקרית: איידס

הסכנה העיקרית שנשקפת לנקש כאסיר היא הידבקות באיידס. הווירוס מתפשט בבתי־הסוהר הצרפתיים כמגיפה, בשל תנאי היגיינה ירודים מאוד והזרקות סמים.

בתוך כמה ימים, יועבר נקש לבית־כלא אחר, בעיר אוה, סמוך לבזאנסון, מקום הפשע, שבו רצח, לדברי התביעה, בעל־מסבאה אלז'ירי. גם שם הוא ייכלא בתא מבודד. הוא יסבול מקור. בית־הכלא נמצא בלב הרי היורה לא רחוק מהאלפים. משפטו ייערך, כנראה, רק בעוד חודשים, ואולי שנים.

בקונסוליה לא מתעניינים

בקונסוליה הישראלית בפאריס אין מתעניינים בנקש. „אנו מטפלים באסירים ישראליים הפונים אלינו" — אמרה הקונסוליה, נקש עדיין לא פנה. בעיני השלטונות הצרפתיים הוא צרפתי. כלי התקשורת הצרפתיים דיווחו בהרחבה, כי סוף־סוף עלה בידי צרפת לשים יד על פושע זה, שנהפך לקדוש מעונה בישראל רק משום שנעשה דתי.

תמורת קבלה

שלוש שנות הדיון הציבורי והמשפטי בכל הערכאות המשפטיות בישראל הסתיימו אתמול בבוקר, כאשר מפקד משטרת נמל־התעופה בן־גוריון, ניצב־משנה אליעזר בן־יהודה, מסר את נקש לידי שני קצינים צרפתיים, וקיבל תמורתו קבלה חתומה.

כשעלה על כבש מטוס ה„בואינג 767" של „אל־על", בטיסה 343 לפאריס, הופיע חיוך דק על פניו של נקש, שחבש כיפה והיה לבוש במעיל־עור, מכנסי־ג'ינס ונעלי־התעמלות.

אשתו של נקש, רינה, לא באה להיפרד מבעלה בשדה־התעופה, אך מחוץ לשטח נמל־התעופה, הביעו כ־20 מאנשי „כך" את אהדתם לנאשם בצרפת ברצח ובישראל בשוד דרכים.

● ערב גאלה למען מד"א בראשון־לציון יהיה ב־10 בדצמבר. המטרה רכישת ציוד והוצאה בשווי 10 אלפים ש"ח לנט"ן.